

+

Metodická príručka

na vykonávanie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na plnenie úloh po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na mieste vstupu do Slovenskej republiky

Obsah

Predslov

I.	Kapitola	5
	Požiadavky Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie na pripravenosť Slovenskej republiky	
II.	Kapitola	9
	Úlohy jednotlivých rezortov pri realizácii požiadaviek Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie	
III.	Kapitola	12
	Organizácia, personálne a materiálno - technické vybavenie rezortov (organizácií) pri vykonávaní činností na miestach vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie	
IV.	Kapitola	37
	Schémy organizácie zásahu a rozmiestnenia jednotlivých pracovísk na miestach vstupu	
V.	Kapitola	42
	Druhy zariadení a postupy ich budovania, účel a spôsoby ich využívania	
VI.	Kapitola	59
	Typy osobných ochranných prostriedkov, postupy ich použitia, ošetrovania a skladovania	
VII.	Kapitola	71
	Harmonogram vykonávania teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na vykonávanie zásahu po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie	
	Záver	80
	Prílohy	81
	Zoznam skratiek	114
	Zoznam použitej literatúry	115
	Autorský kolektív	117

Predslov

Implementácia Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie (MZP SZO) v Slovenskej republike je proces, ktorý prebieha od roku 2005 po prijatí MZP SZO jej členskými štátmi.

Účelom a pôsobnosťou týchto predpisov je zabránenie, ochrana, kontrola a zabezpečenie odozvy verejného zdravotníctva a orgánov štátnej správy na medzinárodné šírenie chorôb spôsobom, ktorý je primeraný a obmedzený voči ohrozeniu verejného zdravia, a ktorý sa vyhýba zbytočným zásahom do medzinárodnej dopravy a obchodu.

Tieto predpisy sa implementujú pri plnom rešpektovaní dôstojnosti, ľudských práv a základných slobôd osôb. Implementácia týchto predpisov sa riadi Chartou Spojených národov a Ústavou Svetovej zdravotníckej organizácie. Je vedená zámerom ich všeobecného uplatnenia pre ochranu všetkých ľudí sveta pred medzinárodným šírením chorôb. V súlade s Chartou Spojených národov a princípmi medzinárodného práva majú štáty suverénne právo uzákoňovať a implementovať zákonodarstvo pri presadzovaní svojej zdravotnej politiky. Pri tom zohľadňujú účel týchto predpisov.

Proces implementácie MZP SZO bol v Slovenskej republike zavŕšený schválením návrhu II. etapy implementácie MZP SZO do podmienok SR na rokovaní vlády SR dňa 24. apríla 2013 a prijatím uznesenia vlády SR č. 190/2013. Návrh II. etapy implementácie MZP SZO do podmienok Slovenskej republiky bol vypracovaný medzirezortnou pracovnou skupinou v nadväznosti na stanovisko Svetovej zdravotníckej organizácie (SZO) zo dňa 9. júla 2012 k žiadosti Slovenskej republiky o dvojročné predĺženie termínu implementácie MZP SZO. SZO vo svojom stanovisku v súlade s článkami 5 a 13 MZP SZO predĺžila termín implementácie uvedených predpisov v Slovenskej republike o ďalšie dva roky. Uznávanými dôvodmi pre predĺženie termínu implementácie boli:

1. Stanovenie miest vstupu dopravných prostriedkov a osôb na územie SR.
2. Ukončenie zabezpečenia personálneho a technického vybavenia SR pre možné mimoriadne situácie s medzinárodným dosahom, ktoré predstavujú ohrozenie verejného zdravia.

Implementácia I. etapy bola ukončená v máji 2011. Slovenská republika ukončila proces implementácie požiadaviek týchto predpisov vykonaním novelizácie zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vykonaním novelizácie zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zriadením kontaktného miesta – Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR) pre riešenie udalostí podliehajúcich MZP SZO.

Obsahom II. etapy implementácie MZP SZO je dosiahnutie pripravenosti jednotlivých rezortov pri riešení mimoriadnych udalostí na miestach vstupu do Slovenskej republiky a dobudovanie personálneho a technického vybavenia radiačnej monitorovacej siete na týchto miestach.

Medzirezortná pracovná skupina na vypracovanie návrhu realizácie II. etapy implementácie MZP SZO v SR bola zložená zo zástupcov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva obrany Slovenskej republiky,

Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

Súčasťou II. etapy implementácie MZP SZO bol návrh na vytvorenie nového medzirezortného programu na zabezpečenie finančných prostriedkov na jeho realizáciu.

I. Kapitola

Požiadavky Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie na pripravenosť Slovenskej republiky

Základnou požiadavkou MZP SZO je, aby členské štáty SZO prijali vnútorné opatrenia na medzinárodné varovanie a odozvu na epidémiu, na globálnu odozvu verejného zdravotníctva a štátnych orgánov na prirodzený výskyt, náhodné uvoľnenie a úmyselné zneužitie biologických, chemických alebo rádioaktívnych látok, ktoré vplyvajú na zdravie s cieľom reagovať na potrebu zabezpečenia ochrany globálneho verejného zdravia.

Svetová zdravotnícka organizácia požaduje, aby Slovenská republika:

1. Budovala, posilňovala a udržiavala kapacity, ktoré požadujú MZP SZO a aby mobilizovala zdroje potrebné pre tento účel.
2. Aktívne spolupracovala navzájom s ostatnými členskými štátmi a so SZO v súlade s príslušnými ustanoveniami MZP SZO a aby sa zabezpečila ich účinná implementácia.
3. Na požiadanie poskytovala podporu rozvíjajúcim sa krajinám a krajinám s transformujúcou sa ekonomikou pri budovaní, posilňovaní a udržiavaní kapacít verejného zdravotníctva, ako požadujú MZP SZO.
4. Od nadobudnutia platnosti MZP SZO podnikala všetky primerané opatrenia na presadzovanie ich účelu a konečnej implementácie, vrátane rozvoja potrebných kapacít verejného zdravotníctva, zabezpečenia zákonných a administratívnych opatrení, najmä aby iniciovala proces zavádzania nástroja rozhodovania uvedeného v Prílohe č. 2 MZP SZO.
5. Rozvíjala, posilňovala, udržiavala kapacity na okamžitú a účinnú odozvu na ohrozenie verejného zdravia a na núdzový stav ohrozenia verejného zdravia v medzinárodnom dosahu ako je uvedené v Prílohe č. 1 MZP SZO.

V súlade s vyššie uvedenými požiadavkami vláda SR schválila miesta vstupu možného ohrozenia verejného zdravia obyvateľstva SR, ktorými sú:

- a) medzinárodné Letisko M. R. Štefánika v Bratislave;
- b) železničná stanica v Čiernej nad Tisou;
- c) cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké.

Základné kapacitné požiadavky na určené letiská a pozemné priechody (Príloha č. 1 Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie)

Sústavné kapacity:

- a) zabezpečenie prístupu k príslušným zdravotníckym službám vrátane diagnostických zariadení umiestnených tak, aby sa umožnilo pohotové hodnotenie, starostlivosť o chorých cestujúcich, dostatok personálu, vybavenosti a zariadení;
- b) zabezpečenie prístupu k zariadeniam a zamestnancov pre prepravu chorých cestujúcich do vhodného zdravotníckeho zariadenia;
- c) zabezpečenie zaškolených zamestnancov pre prehliadky dopravných prostriedkov;
- d) zabezpečenie bezpečného prostredia pre cestujúcich, ktorí využívajú zariadenia miest vstupu, vrátane zásobovania pitnou vodou, stravovacích zariadení, verejných toaliet, príslušných služieb likvidácie tuhého a tekutého odpadu, a ďalších oblastí potenciálneho rizika, zavedením inšpekčných programov podľa situácie;
- e) zabezpečenie programu a zaškoleného personálu pre kontrolu vektorov a rezervoárov v miestach vstupu, a v ich blízkosti v realizovateľnom rozsahu.

Kapacity pre účely odozvy na udalosti, ktoré môžu predstavovať núdzový stav verejného zdravia medzinárodného dosahu:

- a) zabezpečenie príslušnej núdzovej odozvy verejného zdravotníctva vypracovaním a udržiavaním núdzového záchranného plánu verejného zdravotníctva, vrátane menovania koordinátora a kontaktných bodov pre príslušné miesto vstupu, verejné zdravotníctvo a ostatné organizácie a služby;
- b) zabezpečenie hodnotenia a starostlivosti o postihnutých cestujúcich alebo zvieratá zabezpečením dohôd s miestnymi zdravotníckymi a veterinárnymi zariadeniami pre ich izoláciu, liečenie a iné podporné služby podľa potrieb;
- c) zabezpečenie vhodných priestorov oddelene od ostatných cestujúcich na pohovor s podozrivými alebo postihnutými osobami;
- d) zabezpečenie hodnotenia a pre prípad potreby karantény podozrivých cestujúcich v zariadeniach vzdialených od miesta vstupu;
- e) uplatnenie odporúčaných opatrení na dezinfekciu, deratizáciu, dezinfekciu, dekontamináciu a iné ošetrovanie batožiny, nákladu, kontajnerov, dopravných prostriedkov, tovaru a poštových zásielok, podľa okolností na miestach určených a vybavených pre tento účel;
- f) uplatnenie vstupných a výstupných kontrol prichádzajúcich a odchádzajúcich cestujúcich;
- g) zabezpečenie prístupu k špeciálne určeným zariadeniam zaškoleného personálu disponujúceho vhodnými osobnými ochrannými prostriedkami (OOP) pre prepravu cestujúcich, ktorí môžu byť nosičmi infekcie alebo kontaminácie.

Pripravenosť Slovenskej republiky na ochranu verejného zdravia obyvateľstva a na odozvu ohrozenia verejného zdravia v medzinárodnom dosahu na miestach vstupu je zameraná na nasledovné hrozby:

I. Biologické hrozby

- a) nezvyčajné alebo neočakávané choroby so závažným verejne zdravotným dosahom:
 - kiahne (variola),
 - detská obrna (poliomyelitída) spôsobená divým typom poliovírusu,
 - chrípka spôsobená novým subtypom humánneho vírusu,
 - ťažký akútny respiračný syndróm;
- b) akékoľvek udalosti potenciálne medzinárodného verejne zdravotného dosahu, ktoré sú spôsobené neznámymi príčinami alebo z neznámych zdrojov, a tých, ktorých súčasťou sú iné udalosti alebo choroby, ako sa uvádzajú v bode a) alebo v bode c) tejto časti;
- c) udalosti, ktoré sú súčasťou ďalej uvedených chorôb, ktoré majú schopnosť spôsobiť závažný verejne zdravotný dosah a rýchlo sa medzinárodne šíriť:
 - cholera,
 - pľúcna forma moru,
 - žltá zimnica,
 - vírusové hemoragické horúčky (Ebola, Lassa, Marburg),
 - západonílska horúčka,
 - iné choroby špeciálneho národného alebo regionálneho dosahu, napr. horúčka Dengue, horúčka Rift Valley a meningokokové ochorenie.

II. Chemické hrozby

Chemické hrozby, ktoré môžu predstavovať ohrozenie verejného zdravia II. stupňa na miestach vstupu, sú predovšetkým pri haváriách v rámci prepravy alebo v prípade možného zneužitia nebezpečných chemických látok.

III. Radiačné hrozby

- a) havária jadrového zariadenia (havária typu Černobyľ, Fukušima);
- b) nehoda pri preprave (letecká, cestná, železničná) rádioaktívnych materiálov, rádiofarmák a technických rádionuklidov;
- c) teroristický útok (špinavá bomba, zneužitie rádioaktívneho žiariča alebo úmyselná kontaminácia zložky životného prostredia);
- d) radiačné ohrozenie - lokálne ohrozenie (aj v prípade teroristického útoku) v prípade, že by vzniklo ohrozenie v zmysle mimoriadnej udalosti s medzinárodným dosahom.

Všetky vyššie uvedené hrozby sa môžu stať realitou ako udalosti podliehajúce MZP SZO. Realizácia vyššie uvedených požiadaviek na pripravenosť Slovenskej republiky riešiť udalosti podliehajúcich MZP SZO, ako i samotné riešenie udalosti prostredníctvom vykonania činností na miestach vstupu je v súlade s rozhodnutím vlády Slovenskej republiky v pôsobnosti rezortu

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktoré v rámci svojej pôsobnosti na tento účel určujú svoje sily a prostriedky. Cieľom vykonávania činností na mieste vstupu do Slovenskej republiky po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO je ochrana verejného zdravia obyvateľstva Slovenskej republiky a zabránenie šírenia ohrozenia verejného zdravia v medzinárodnom dosahu.

II. Kapitola

Úlohy jednotlivých rezortov pri realizácii požiadaviek Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie

A. Rezort zdravotníctva:

Úlohou rezortu zdravotníctva je po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO organizačne, materiálno technicky a personálne zabezpečiť v súlade s požadovanými medicínskymi postupmi a štandardmi poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti osobám postihnutým dôsledkami udalosti podliehajúcej MZP SZO na mieste vstupu a následne ústavnej zdravotnej starostlivosti, zabezpečiť realizáciu opatrení na ochranu verejného zdravia v priestore miesta vstupu a v jeho okolí, vykonať opatrenia k zamedzeniu šírenia hrozby do vnútra územia Slovenskej republiky a realizovať informačné povinnosti vo vzťahu k SZO a smerom k obyvateľstvu Slovenskej republiky. Na vykonávanie úloh rezortu zabezpečiť príslušný štandard ochrany životov a zdravia personálu vykonávajúceho činnosť na miestach vstupu prostredníctvom zariadení a OOP na to určených.

B. Rezort vnútra:

Úlohou rezortu vnútra je po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO organizačne, materiálno technicky a personálne zabezpečiť realizáciu opatrení na úseku civilnej ochrany, krízového riadenia, integrovaného záchranného systému, pasovej kontroly, podieľať sa na vytyčovaní zóny ochrany a bezpečnostnej zóny na miestach vstupu, zabezpečovať verejný poriadok na miestach vstupu a v ich bezprostrednom okolí, ochranu a bezpečnosť osôb vykonávajúcich činnosti na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO. V rámci svojej pôsobnosti vykonávať zamietnutie povolenia vstupu alebo odchodu cestujúcich, batožiny, nákladu, kontajnerov, dopravných prostriedkov a tovaru z miesta vstupu alebo ich zadržanie na miestach vstupu na viac ako 24 hodín, zabezpečovať bezpečnosť a ochranu cestujúcich, zasahujúcich zložiek, vrátane súvisiacich opatrení, dopravu, ubytovanie a stravovanie cestujúcich a zložiek integrovaného záchranného systému (IZS), ochranu priestorov určených pre karanténu a izoláciu osôb. Plniť úlohy národného vyzúmievacieho a varovného centra a úlohy hlásnej služby. Na vykonávanie úloh rezortu zabezpečiť príslušný štandard ochrany životov a zdravia personálu rezortu vnútra vykonávajúceho činnosť na miestach vstupu prostredníctvom zariadení a OOP na to určených.

C. Rezort obrany:

Úlohou rezortu obrany je po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO na základe vyžiadania organizačne, materiálno technicky a personálne zabezpečiť pripravenosť pre použitie určených síl a prostriedkov a na výzvu ich nasadiť pre plnenie úloh poskytovania zdravotnej starostlivosti v priestore činnosti rezortu zdravotníctva na mieste vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich MZP SZO. Na vykonávanie úloh rezortu zabezpečiť príslušný štandard ochrany životov a zdravia personálu rezortu vykonávajúceho činnosť na miestach vstupu prostredníctvom zariadení a OOP na to určených.

D. Rezort dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja:

Úlohou rezortu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja je organizačne, materiálne technicky a personálne zabezpečiť po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO na miestach vstupu v jeho pôsobnosti vykonanie prvotných opatrení na zabránenie šírenia ohrozenia verejného zdravia v priestoroch miest vstupu silami a prostriedkami disponujúcimi prevádzkovateľmi miest vstupu, vykonať prvotné opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov a osôb na miestach vstupu, určiť priestory potrebné pre činnosť síl a prostriedkov nasadzovaných ostatnými rezortmi a organizačne zabezpečiť v súčinnosti s veliteľmi nasadzovaných síl a prostriedkov ostatných rezortov koordináciu ich zaujatia, vykonať najnutnejšie vnútorné organizačné a materiálne technické opatrenia k udržaniu poriadku na miestach vstupu do doby nasadenia ďalších síl a prostriedkov. Na vykonávanie úloh rezortu zabezpečiť príslušný štandard ochrany životov a zdravia personálu rezortu vykonávajúceho činnosť na miestach vstupu prostredníctvom zariadení a OOP na to určených.

E. Rezort pôdohospodárstva a rozvoja vidieka:

Úlohou rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka je po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO na mieste vstupu organizačne, materiálne technicky a personálne zabezpečiť realizáciu epizootických šetrení, vykonávanie opatrení na zabránenie šírenia nákazy, vymedzenie ohnisk, pásiem dohľadu a pásma dozoru, vykonávanie odberu vzoriek biologických materiálov zvierat, v súčinnosti so silami a prostriedkami rezortu vnútra sa podieľať na dekontaminácii a dekontaminačných prácach zvierat, materiálov súvisiacich so zvieratami, priestorov a budov určených na ich ustajnenie, karanténizáciu zvierat, vykonávanie riadeného usmrtenia určených zvierat, zber kadáverov zvierat, určovanie trás prepravy zvierat určených do centrálnej karantény a dopravných prostriedkov na ich prevoz. Na vykonávanie úloh rezortu zabezpečiť príslušný štandard ochrany životov a zdravia personálu rezortu vykonávajúceho činnosť na miestach vstupu prostredníctvom zariadení a OOP na to určených.

F. Rezort financií:

Úlohou rezortu financií je po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO na miestach vstupu organizačne, materiálne technicky a personálne zabezpečiť v súlade s pôsobnosťou finančného riaditeľstva colný dohľad tovaru prepravovaného cez colné hranice určené na prestup osôb a tovaru pri zachovaní ochrany zdravia o životov zamestnancov colného úradu. Na vykonávanie úloh rezortu zabezpečiť príslušný štandard ochrany životov a zdravia personálu vykonávajúceho činnosť na miestach vstupu prostredníctvom zariadení a OOP na to určených.

G. Prevádzkovateľ miesta vstupu:

Úlohou prevádzkovateľov miest vstupu je po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO organizačne, materiálne technicky a personálne zabezpečiť realizáciu prvotných opatrení po vzniku takejto udalosti a odovzdanie prvotnej informácie o tejto udalosti. Pri biologickej

hrozbe - zistenie osoby s podozrením na vysoko nebezpečnú nákazu v dopravnom prostriedku na mieste vstupu, určiť priestor odstavenia dopravného prostriedku s cestujúcimi, zabezpečiť v súčinnosti s policajným zborom jeho ochranu a na zabránenie cestujúcim jeho opustenie. Umožniť prístup záchranej zdravotnej služby (ZZS) k dopravnému prostriedku za účelom poskytnutia neodkladnej zdravotnej starostlivosti osobe podozrivej na vysoko nebezpečnú nákazu a jej odtransportovanie. Priestor odstavenia dopravného prostriedku musí spĺňať základné hygienické podmienky a možnosť zabezpečenia cestujúcich tekutinami do doby laboratórneho potvrdenia podozrenia ochorenia cestujúceho na vysoko nebezpečnú nákazu. Prevádzku na mieste vstupu nezastavuje. V rámci prípravy na nasadenie síl a prostriedkov na vykonávanie činností po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO určiť priestory v ktorých bude vykonávaná činnosť jednotlivými rezortmi. Pri chemickej alebo radiačnej hrozbe postupovať ako pri mimoriadnej udalosti s hromadným postihnutím osôb. Podľa rozsahu tejto udalosti zvážiť zastavenie alebo obmedzenie prevádzky na mieste vstupu. Na vykonávanie úloh zabezpečiť príslušný štandard ochrany životov a zdravia personálu vykonávajúceho činnosť na miestach vstupu prostredníctvom zariadení a OOP na to určených.

III. Kapitola

Organizácia, personálne a materiálne - technické vybavenie rezortov (organizácií) pri vykonávaní činností na miestach vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie

Všeobecné zásady činnosti:

a) vysoko nebezpečná nákaza (VNN) – biologická hrozba

1. fáza činností po zistení osoby s podozrením na VNN v dopravnom prostriedku na mieste vstupu začína tým, že prevádzkovateľ miesta vstupu, odstaví dopravný prostriedok do vopred určeného priestoru a zabezpečí, aby cestujúci tento dopravný prostriedok nemohli opustiť. Zistenie osoby s podozrením na VNN v dopravnom prostriedku ihneď oznamuje na príslušné koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému (KS IZS). KS IZS prostredníctvom krajského operačného strediska záchranej zdravotnej služby (KOS ZZS) vysiela s policajným doprovodom na miesto vstupu posádku záchranej zdravotnej služby vybavenú OOP (komplet ochranných prostriedkov na ochranu pred biologickým ohrozením zdravia a transportným prostriedkom), na poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti osobe s podozrením na VNN, uloží ju do transportného prostriedku, vykoná povrchovú dezinfekciu OOP a transportného prostriedku a následne transport do určeného zdravotníckeho zariadenia. Prevádzkovateľ miesta vstupu zabezpečí v súčinnosti s Policajným zborom Slovenskej republiky (PZ SR) ochranu priestoru v okolí odstaveného dopravného prostriedku, základné hygienické podmienky a zabezpečenie cestujúcich tekutinami v priestore odstavenia dopravného prostriedku. KS IZS informuje kontaktné miesto – ÚVZ SR o zachytení osoby s podozrením na VNN a to následne informuje kontaktné miesta dotknutých rezortov a prednostu príslušného okresného úradu (OÚ) o tejto udalosti. Na základe týchto informácií kontaktné miesta rezortov vydajú predbežné pokyny pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie prípravy na vykonanie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – biologická hrozba. Predpokladaná doba pohotovosti na vykonanie činností na mieste vstupu je 4 až 6 hodín. V tejto dobe bude vykonaná diagnostika na potvrdenie zachytenej VNN. V prípade pozitívneho diagnostického potvrdenia VNN, nasleduje 2. fáza činností. Informáciu o pozitívnom diagnostickom potvrdení VNN prevezme kontaktné miesto - ÚVZ SR, informáciu odovzdá kontaktným miestam rezortov, ktoré vydajú pokyny na začatie zaujatia priestorov silami a prostriedkami rezortov na činnosť v mieste vstupu. Pri ohrození verejného zdravia II. stupňa ÚVZ SR alebo Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) podáva orgánom príslušným na úseku civilnej ochrany obyvateľstva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie. Prednosta príslušného OÚ na základe návrhu od RÚVZ vyhlási mimoriadnu situáciu na území príslušného obvodu. Krízový štáb príslušného OÚ vyžiada použitie určených síl a prostriedkov na vykonanie činností na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO.

Podobná činnosť bude na miestach vstupu vykonávaná v situácii, keď SZO oznámi kontaktnému miestu - ÚVZ SR, že v niektorej krajine vypukla epidémia, ktorá je závažným ohrozením verejného zdravia v medzinárodnom rozsahu. Vstup cestujúcich a občanov SR na územie Slovenskej republiky z krajiny, kde vypukla epidémia, ktorá je závažným ohrozením verejného zdravia, bude vyžadovať vykonanie väčšiny opatrení uvedených v predchádzajúcom texte v záujme ochrany verejného zdravia obyvateľstva.

b) chemická alebo radiačná hrozba

Vznik udalosti - chemická alebo radiačná hrozba prevádzkovateľ miesta vstupu ihneď oznamuje na príslušné KS IZS. KS IZS zabezpečí vyslanie síl a prostriedkov IZS na miesto vstupu do SR k začatiu činností na likvidáciu následkov udalosti a na realizáciu opatrení na ochranu verejného zdravia. Súbežne o tejto udalosti informuje kontaktné miesto - ÚVZ SR a prednostu príslušného OÚ, v ktorého územnej pôsobnosti sa nachádza miesto vstupu. Kontaktné miesto - ÚVZ SR o vzniku udalosti následne informuje kontaktné miesta dotknutých rezortov o tejto udalosti.

Na základe rozsahu ohrozenia obyvateľstva v okolí miesta vstupu, ktoré predstavuje ohrozenie verejného zdravia II. stupňa (na návrh hlavného hygienika SR alebo regionálneho hygienika) prednosta príslušného OÚ vyhlási mimoriadnu situáciu. Sily a prostriedky Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) vytýčia na mieste vstupu jednotlivé zóny, zabezpečia svojimi prostriedkami evakuáciu ranených a zasiahnutých z ohrozeného priestoru, vykonávanie špeciálnej očisty osôb a techniky vychádzajúcej zo zamoreného priestoru. Osoby, ktoré boli evakuované a ktoré boli povrchovo dekontaminované odovzdáva ZZS v priestore triedenia ranených a zasiahnutých, ktorý zabezpečuje ZZS v bezpečnostnej zóne. Pri radiačnej hrozbe sa pred odovzdaním dekontaminovaných ranených a zasiahnutých vykonáva meranie povrchovej radiácie. Činnosť v tomto priestore riadi a vykonáva lekár ZZS v spolupráci s posádkami sanitných vozidiel v rámci poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ktoré podľa jeho požiadaviek vysiela do tohto priestoru príslušné KOS ZZS a rieši transport osôb do príslušného ústavného zdravotníckeho zariadenia. Osoby, ktoré nevyžadujú poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti odosiela do miesta sústredenia, ktoré zriaďuje v spolupráci s civilnou ochrannou prevádzkovateľ miesta vstupu v bezpečnej zóne, kde im bude poskytnutá ďalšia starostlivosť, najmä teplé nápoje, strava, informácie. Výjazdová skupina príslušného RÚVZ vykonáva odborné činnosti na zabezpečenie ochrany verejného zdravia, merania stavu zamorenia ovzdušia, vody, potravín, monitorovanie radiačnej situácie pričom spolupracuje s mobilnými kontrolnými chemickými laboratóriami civilnej ochrany (KCHL CO), Národným toxikologickým informačným centrom (NTIC) Univerzitnej nemocnice (UN) Bratislava, vykonáva dohľad nad sústreďovaním a likvidáciou toxického odpadu.

Príslušníci PZ SR vykonávajú evidenciu osôb a asistujú pri odnímaní a vrátení osobných vecí, cenností, ktoré boli osobám pred dekontamináciou odobrané z dôvodu, aby nedošlo k ich odcudzeniu alebo stratám. PZ SR zabezpečuje stráženie miesta vstupu na hranici bezpečnostnej zóny, je pripravený k vykonaniu zásahu na udržanie verejného poriadku a bezpečnosti v mieste zasahujúcich zložiek a v priestore dočasného ubytovania osôb.

A. Sily a prostriedky rezortu zdravotníctva:

Pri udalosti na medzinárodnom Letisku M. R. Štefánika v Bratislave:

- krízový štáb MZ SR,
- hlavný hygienik Slovenskej republiky,
- operačné stredisko záchranej zdravotnej služby Slovenskej republiky (OS ZZS SR) s materiálnym vybavením určených zdravotníckych záchranárov pre prípad biologického ohrozenia,
- výjazdová skupina RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave v zložení dvaja epidemiológovia, dvaja zdravotnícki pracovníci pre prípad biologického ohrozenia,
- výjazdová skupina RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici v zložení jeden epidemiológ, dvaja zdravotnícki pracovníci pre prípad biologického ohrozenia,
- zamestnanci špecializovaného pracoviska radiačnej ochrany ÚVZ SR a RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave pre prípad radiačného ohrozenia,
- výjazdová skupina ZZS Bratislava v zložení dvaja zdravotnícki záchranári, jedno záložné vozidlo ambulancie záchranej zdravotnej služby s transportným prostriedkom pre prípad biologického ohrozenia,
- dve výjazdové lekárske skupiny z Kliniky infektológie a geografickej medicíny UN Bratislava v zložení jeden lekár infektológ, dve zdravotné sestry pre prípad biologického ohrozenia,
- personál Kliniky infektológie a geografickej medicíny UN Bratislava pre prípad biologického ohrozenia,
- personál Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie UN Bratislava pre prípad chemického ohrozenia,
- personál NTIC UN Bratislava pre prípad chemického ohrozenia.

Pri udalosti na železničnej stanici v Čiernej nad Tisou, alebo na cestnom hraničnom priechode Vyšné Nemecké:

- krízový štáb MZ SR,
- hlavný hygienik SR,
- operačné stredisko záchranej zdravotnej služby SR (OS ZZS SR) s materiálnym vybavením určených zdravotníckych záchranárov pre prípad biologického ohrozenia,
- výjazdová skupina RÚVZ so sídlom v Košiciach v zložení dvaja epidemiológovia, dvaja zdravotnícki pracovníci pre prípad biologického ohrozenia,
- výjazdová skupina RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici v zložení jeden epidemiológ, dvaja zdravotnícki pracovníci pre prípad biologického ohrozenia,
- zamestnanci špecializovaného pracoviska radiačnej ochrany RÚVZ so sídlom v Košiciach a Banskej Bystrici pre prípad radiačného ohrozenia,
- výjazdová skupina Záchranej služby Košice v zložení dvaja zdravotnícky záchranári, jedno záložné vozidlo ambulancie záchranej zdravotnej služby s transportným prostriedkom pre prípad biologického, chemického a radiačného ohrozenia,

- dve výjazdové lekárske skupiny z Kliniky infektológie a cestovnej medicíny UN L. Pasteura Košice v zložení jeden lekár infektológ, dve zdravotné sestry pre prípad biologického ohrozenia,
- personál Kliniky infektológie a cestovnej medicíny UN L. Pasteura Košice pre prípad biologického ohrozenia,
- personál Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie UN L. Pasteura Košice pre prípad chemického ohrozenia,
- personál NTIC UN Bratislava pre prípad chemického ohrozenia.

Organizácia činností a materiálo technické vybavenie – biologická hrozba

Na miestach vstupu sa určujú podľa potreby nasledovné priestory:

- priestor pre 1. triedenie osôb,
- priestor pre 2. triedenie osôb,
- priestor karantény,
- priestor na izoláciu podozrivých osôb,
- priestor pre prevzatie osoby na transport,
- priestor výjazdovej skupiny RÚVZ.

Priestor pre 1. triedenie osôb – termovízne skenovanie osôb (len pri zachytení VNN, pri chemickej alebo radiačnej udalosti sa nevytvára):

Termovízna kamera s obsluhou vybavenou OOP zabezpečí prevádzkovateľ miesta vstupu pri veľkom počte cestujúcich (obvykle nad 100 osôb). Obsahom činnosti vykonávanej v tomto priestore je v rámci realizácie prvotných opatrení na ochranu zdravia personálu miesta vstupu zabránenie možného zavlečenia VNN do vnútra územia SR. Vykonanie prvotného triedenia osôb prostredníctvom termovízneho skenovania osôb postupne vychádzajúcich z dopravného prostriedku slúži na zistenie osôb so zvýšenou telesnou teplotou. Tieto osoby smerovať do priestoru pre 2. triedenie osôb k vykonaniu vstupnej lekárskej kontroly, ostatné osoby smerovať do priestoru karantény. Je vhodné, aby pre pohyb osôb boli vytýčené smerníky alebo vyhradené trasy pomocou vytyčovacích pásov do priestoru 2. triedenia a do priestoru karantény, ktoré by sa mali nachádzať v primeranej vzdialenosti od tohto priestoru tak, aby pohyb osôb mohol byť kontrolovaný. Pri vykonávaní činnosti za zníženej viditeľnosti alebo v noci je potrebné trasy pohybu vyznačiť osvetlením. Začatie 1. triedenia osôb je podmienené dosiahnutím pohotovosti k činnosti v priestore vykonávania 2. triedenia osôb, priestoru karantény a priestoru pre izoláciu podozrivých osôb.

Priestor pre 2. triedenie osôb

Zriaďuje sa pri vzniku udalosti zachytenia VNN – biologické ohrozenie v nebezpečnej zóne. Pracovisko pre 2. triedenie osôb vybavuje a zriaďuje OS ZZS SR.

V tomto priestore sa vykonávajú vstupné a výstupné lekárske kontroly, odber biologického materiálu a jeho odosielanie na diagnostiku do zariadení, ktoré určí vedúci výjazdovej skupiny RÚVZ. Pri chemickom alebo radiačnom ohrození toto pracovisko vybavuje a zriaďuje OS ZZS SR v bezpečnostnej zóne ako priestor triedenia zasiahnutých osôb, ktoré sú

do tohto priestoru evakuované a smerované po vykonaní ich povrchovej dekontaminácie, ktorú zabezpečuje HaZZ.

Pri zachytení VNN v tomto priestore vykonáva činnosť zdravotnícky tím v zložení: 1 lekár – infektológ, 2 zdravotné sestry vybavení OOP, z príslušnej infekčnej kliniky v nadväznosti na miesto vstupu, na ktorom udalosť podliehajúca MZP SZO vznikla.

Úlohou lekárskeho tímu vybaveného OOP v tomto priestore je po príprave hlásiť sa u príslušného veliteľa zásahu na mieste vstupu a zaujať určený priestor, kde bude vykonávaná činnosť. Úlohou lekára infektológa je v spolupráci so zdravotnou sestrou odobratie epidemiologickej a cestovateľskej anamnézy a vykonanie základného klinického vyšetrenia s cieľom určiť pravdepodobnú diagnózu a vyčleniť choré osoby a osoby, ktoré budú umiestnené v karanténe. Pri základnom klinickom vyšetrení sa činnosť bude zameriavať na zistenie viditeľných klinických príznakov infekčného ochorenia, vrátane určenia osôb s nefyziologickou telesnou teplotou stanovenou bezkontaktným teplomerom. Zdravotnícky tím disponuje odberovými setmi. Úlohou personálu bude neodkladný odber biologického materiálu (odber krvi, vzorky moču, výter z hrdla a nosa, prípadne iného biologického materiálu) a jeho odovzdanie príslušníkom HaZZ, ktorý vykoná jeho transport do mikrobiologického laboratória, ktorý určí vedúci výjazdovej skupiny RÚVZ. Výsledkom tejto činnosti je stanovenie pracovnej diagnózy, určenie osôb s akútnymi prejavmi ochorenia, zabezpečenie ich izolácie, pripraviť ich na následný transport na príslušnú infekčnú kliniku. Osoby bez príznakov ochorenia budú umiestňované v určenom priestore karantény. Výjazdové skupiny RÚVZ poskytujú súčinnosť MDVRR SR. Výjazdové skupiny RÚVZ sa podieľajú na hodnotení ohrozenia verejného zdravia z hľadiska ochrany zdravia a bezodkladne informujú kontaktné miesto - ÚVZ SR o aktuálnej situácii.

Priestor karantény

(zriaďuje sa len pri udalosti zachytenie VNN – biologická hrozba)

V priestore karantény, ktorý určí príslušný OÚ vykonáva činnosť zdravotnícky personál a výjazdové skupiny RÚVZ vybavení OOP, do ktorého územnej pôsobnosti spadá miesto vstupu, na ktorom VNN bola zachytená. Obsahom činnosti v tomto priestore bude vykonanie evidencie osôb, epidemiologická lustrácia, zistenie zdravotného stavu z hľadiska chronických ochorení, okamžitej vybavenosti liekmi, ktoré užívajú. Ustanovia sa zásady života z hľadiska hygienických a protiepidemických opatrení, určia sa priestor pre ubytovanie mužov, žien a detí, priestory pre stravovanie, v súčinnosti s civilnou ochranou (CO), hygienické opatrenia pre zásobovanie osôb v priestore karantény potravinami a tekutinami. Výjazdové skupiny RÚVZ poskytujú súčinnosť MDVRR SR vo výkone kontroly hygienických a protiepidemických opatrení a odbere epidemiologickej anamnézy. Priestor karantény pre miesta vstupu cestný hraničný priebeh Vyšné Nemecké a železničná stanica v Čiernej nad Tisou je určený v útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach a pre miesto vstupu medzinárodné Letisko M. R. Štefánika Bratislava bude určené OÚ Bratislava.

Zdravotnícky personál jedenkrát denne vykonáva základné klinické vyšetrenie osôb v karanténe s cieľom zistenia viditeľných klinických príznakov infekčného ochorenia a vyčlenenia chorých osôb, ktoré budú následne prepravené na príslušnú infekčnú kliniku.

Bezkontaktné meranie telesnej teploty bude vykonávané zdravotnou sestrou 2 x denne so zápisom hodnôt do teplotného záznamu pacienta. Zdravotnícky personál mimo týchto úloh bude 24 hodín v pohotovosti pre akútny zásah v prípade potreby. Osoby bez klinických príznakov ochorenia po uplynutí potrebnej doby izolácie, o ktorej rozhodne príslušný regionálny hygienik, budú z karantény uvoľnené.

Priestor na izoláciu podozrivých osôb

(zriaďuje sa len pri udalosti zachytenie VNN – biologická hrozba):

Pri zachytení VNN na mieste vstupu v závislosti na počte cestujúcich osôb, rozsahu a charakteru biologického ohrozenia v tomto priestore bude vykonávať činnosť zdravotnícky personál v zložení: 1 lekár, 1 zdravotná sestra vybavení OOP, vyčlenený a vyslaný MO SR na vyžiadanie. Obsahom činnosti v tomto priestore bude zabezpečiť v určených miestnostiach (určí prevádzkovateľ miesta vstupu), prípadne v infekčnom stane (zabezpečí prevádzkovateľ miesta vstupu) dočasnú izoláciu osôb, ktoré budú z miesta 2. triedenia do izolácie odoslané, zabezpečenie ich uloženia v mieste izolácie, poskytovanie neodkladnej starostlivosti a odbery vzoriek k diagnostikovaniu, podávanie liekov a sledovanie vývinu ich zdravotného stavu.

Priestor pre osoby s akútnymi prejavmi ochorenia

(zriaďuje sa len pri udalosti zachytenie VNN – biologická hrozba):

Tento priestor je vopred určená miestnosť prevádzkovateľom miesta vstupu alebo izolačná jednotka, v ktorom bude vykonávať činnosť zdravotnícky personál v zložení: 1 lekár – infektológ, 1 zdravotná sestra vybavení OOP z príslušnej infekčnej kliniky. Obsahom činnosti v tomto priestore bude vykonávanie poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti pre osoby, ktoré boli v rámci 2. triedenia uznané ako osoby s akútnymi prejavmi ochorenia, ich ošetrovanie bude vykonávané v určenej miestnosti alebo v izolačnej jednotke a budú pripravované na transport do určeného zdravotníckeho zariadenia. Pred transportom budú uložené do transportného prostriedku, odovzdané príslušníkom HaZZ, ktorí vykonajú povrchovú dezinfekciu transportného prostriedku a následne v bezpečnej zóne transportný prostriedok s uloženou osobou odovzdajú posádke ZZS, ktorá vykoná transport takto uloženej osoby do určeného zdravotníckeho zariadenia na poskytovanie ďalšej zdravotnej starostlivosti.

Priestor pre prevzatie osoby na transport:

Tento priestor sa nachádza v bezpečnostnej zóne, v ktorom posádka ZZS preberá osobu v povrchovo dezinfikovanom transportnom prostriedku a následne vykonáva jej transport do určeného zdravotníckeho zariadenia na poskytovanie ďalšej zdravotnej starostlivosti.

Priestor výjazdovej skupiny:

Tento priestor je vopred určený prevádzkovateľom miesta vstupu, v ktorom budú vykonávať činnosť výjazdové skupiny RÚVZ s OOP a ďalším potrebným vybavením pre činnosť na mieste vstupu.

Činnosť výjazdových skupín Regionálneho úradu verejného zdravotníctva na mieste vstupu pri biologickej hrozbe

Výjazdové skupiny Regionálneho úradu verejného zdravotníctva na mieste vstupu plní nasledovné úlohy:

- vykonávajú odber epidemiologickej anamnézy,
- identifikujú ohnisko nákazy, navrhujú príslušníkom HaZZ zabezpečiť ohraničenie jednotlivých zón,
- v spolupráci s lekárskeým personálom realizujú opatrenia na izoláciu osôb s akútnymi prejavmi ochorenia,
- určujú protiepidemické a hygienické opatrenia v priestore karantény a vykonávajú kontrolu ich dodržiavania,
- podieľajú sa na príprave a realizácii opatrení na vykonanie mimoriadneho očkovania osôb v karanténe,
- pripravujú podklady pre informovanie obyvateľstva o vzniknutej situácii.

Vybavenie výjazdových skupín Regionálneho úradu verejného zdravotníctva na mieste vstupu osobné ochranné prostriedky

- ochranné rúšky,
- rukavice,
- ochranné plášte,
- príslušné antibiotiká a antivirotiká,
- iné v závislosti od typu ohrozenia.

Činnosť výjazdovej skupiny Regionálneho úradu verejného zdravotníctva na mieste vstupu pri radiačnej hrozbe

Výjazdová skupina Regionálneho úradu verejného zdravotníctva na mieste vstupu plní nasledovné úlohy:

- oboznamuje sa so vzniknutou situáciou na mieste a zistenie aktuálneho stavu,
- preveruje, či zúčastnené osoby sú vybavené osobnými dozimetrami,
- vykonáva kontrolu používania osobných dozimetrov, vedenia záznamov v osobných dávkach, podáva hlásenie do centrálnej evidencie osobných dávok na ÚVZ SR,
- navrhuje ochranné opatrenia na mieste vstupu a v jeho okolí,
- vykonáva dozimetrické merania vo vyhradených zónach a odber vzoriek,
- vykonáva kontrolu a účinnosti povrchovej dekontaminácie osôb a techniky,
- koordinuje ďalšie ochranné opatrenia a činnosti na zabezpečenie zdroja, na obmedzenie šírenia rádioaktívnych látok, na opustenie zamoreného priestoru, na zabránenie podnikania ďalších opatrení bez dozimetrickej kontroly,
- spracováva charakteristiky zdroja ionizujúceho žiarenia,
- určuje predpokladaný počet osôb s vnútornou kontamináciou a externým ožiarением,

- vyplňuje sprievodné listy osôb a odosiela ich do príslušného zdravotníckeho zariadenia,
- odosiela osoby s podozrením na vnútornú kontamináciu na príslušnú kliniku pracovného lekárstva a toxikológie,
- spracováva informácie pre príslušnú kliniku pracovného lekárstva a toxikológie a zdravotnícke zariadenia o vzniknutej udalosti a predpokladanej expozícii odoslaných osôb,
- pripravuje podklady pre informovanie obyvateľstva o vzniknutej situácii.

Vybavenie výjazdovej skupiny Regionálneho úradu verejného zdravotníctva na mieste vstupu osobnými ochrannými prostriedkami:

- prístroje na identifikáciu rádionuklidov v teréne prenosné spektrometrické zariadenie (scintilačný spektrometer, gamaspektrometer) vrátane notebooku s príslušným softvérom na analýzu spektier a na komunikáciu s ústredím a spojovacieho prostriedku (mobilného telefónu), ktorý umožňuje priamy prenos dát do ústredia,
- meradlo plošnej rádioaktívnej kontaminácie alfa a beta rádionuklidmi prenosné zariadenie na meranie kontaminácie osôb,
- elektronické osobné dozimetre (osobné signalizačné dozimetre),
- osobné ochranné prostriedky (respirátor, ochranný odev, obuv atď.),
- diaľkové manipulátory,
- súprava na odber vzoriek,
- tabule a pásky na vyznačenie nebezpečného priestoru,
- olovené tehly na prípadné ochranné tienenie,
- prenosný zdroj osvetlenia,
- monitorovacie vozidlo ÚVZ SR,
- referenčné vozidlo,
- mobilné telefóny,
- vysielačky,
- elektrocentrála (generátor elektrickej energie).

Infekčná klinika:

Pracovisko infekčnej kliniky príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti s priestormi spĺňajúcimi príslušný stupeň biologickej bezpečnosti, určený zdravotnícky personál vybavený OOP ovládajúci obsluhu príslušných zariadení – zabezpečí určený poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti

Zdravotnícky personál v pravidelných intervaloch (minimálne každé 3 hodiny) monitoruje základné klinické funkcie pacienta, vykonáva minimálne 2 x denne vizitu s ordináciou a aplikáciou príslušnej liečby a diagnostických postupov so zabezpečením kompletnej liečebno-preventívnej starostlivosti ako u pacienta vyžadujúceho intenzívnu starostlivosť.

Pracovisko Národného toxikologického informačného centra

(činnosť len pri chemickej hrozbe)

NTIC preberie informáciu o chemickej hrozbe od KOS ZSS a nadviaže súčinnosť s príslušným RÚVZ, s mobilným KCHL CO k získaniu informácií o druhu chemickej látky a jej chemických vlastnostiach.

Po identifikácii použitej chemickej látky poskytuje informácie o zložení, farmakokinetike, farmakodynamike, toxicite a symptómoch pri otrave jednotlivými noxami a odporúča optimálnu liečbu pre zdravotnícke zariadenia a pre zdravotnícke zariadenia iných rezortov. V prípade potreby poskytne alebo zabezpečí antidotá pre zasahujúce sily a prostriedky rezortu zdravotníctva.

NTIC poskytuje telefonickú nepretržitú konzultačnú službu, konzultácie k danej problematike na pohotovostnom telefónnom čísle 02/5477 4166.

B. Sily a prostriedky rezortu vnútra:

Sekcia krízového riadenia ministerstva vyčleňuje sily a prostriedky:

- a) kontrolné chemické laboratórium civilnej ochrany Nitra pre miesto vstupu medzinárodné Letisko M. R. Štefánika v Bratislave;
- a) kontrolné chemické laboratórium civilnej ochrany Jasov pre miesta vstupu železničná stanica v Čiernej nad Tisou a cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké;
- b) kontrolné chemické laboratórium civilnej ochrany Slovenská Ľupča ako záložný útvar;
- c) vyčlenený personál OÚ Trebišov, OÚ Sobrance a OÚ Košice.

Policajný zbor vyčleňuje sily a prostriedky:

- a) krajské riaditeľstvo PZ SR v Bratislave a riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície v Bratislave úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia PZ SR pre miesto vstupu medzinárodné Letisko M. R. Štefánika v Bratislave;
- b) krajské riaditeľstvo PZ SR v Košiciach a riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície v Sobranciach úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia PZ SR pre miesto vstupu železničná stanica v Čiernej nad Tisou a cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké;
- c) útvar policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia PZ SR.

Hasičský a záchranný zbor vyčleňuje:

- a) krajské riaditeľstvo HaZZ v Bratislave a prezídia HaZZ v Bratislave a Záchranná brigáda HaZZ Malacky pre medzinárodné Letisko M. R. Štefánika Bratislava;
- b) krajské riaditeľstvo HaZZ v Košiciach a prezídia HaZZ a Záchranná brigáda HaZZ Humenné pre železničnú stanicu v Čiernej nad Tisou;
- c) krajské riaditeľstvo HaZZ v Košiciach prezídia HaZZ a Záchranná brigáda HaZZ Humenné pre cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké.

Sekcia personálnych a sociálnych činností a osobný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyčleňuje:

Zdravotnícky personál pre výkon zdravotného dozoru nad činnosťami zložiek MV SR pri zásahu.

Organizácia činností a materiálno technické vybavenie Hasičského a záchranného zboru rezortu vnútra:

Organizácia činnosti a materiálno technické vybavenie príslušníkov HaZZ pri jednotlivých činnostiach je stanovená prezidentom HaZZ v takticko-metodických postupoch vykonávania zásahov.

HaZZ zabezpečuje v určenom priestore vykonanie následných úloh pri chemickej alebo radiačnej hrozbe:

1. Hygienickú očistu osôb.
2. Dekontamináciu osôb v prostriedkoch individuálnej ochrany (PIO).
3. Dekontamináciu použitej techniky.

1. Hygienická očista osôb:

a) Vstupná kontrola

(len pri radiačnom ohrození)

Personál: 1 príslušník HaZZ (ďalej len hasič) v OOP (proti radiačnému ohrozeniu).

Prostriedky: rádiometer, OOP.

Organizácia: Hasič pomocou rádiometra roztriedi postihnuté osoby na osoby kontaminované a nekontaminované rádioaktívnym žiarením. Nekontaminované osoby odošle do bezpečnej zóny a kontaminované osoby odošle na dekontamináciu do miesta na hygienickú očistu osôb.

b) Evidencia osôb

Personál: 1 hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: OOP (podľa druhu ohrozenia), obaly na oblečenie, obaly na drobné osobné veci, pomôcky na evidenciu osôb.

Organizácia: hasič prijíma osoby určené na hygienickú očistu (OHO), inštruuje ich, zaeviduje ich podľa mena, priezviska, dátumu a miesta narodenia a prideli im čísla, s ktorými budú mať označené obaly na oblečenie a drobné osobné veci. Následne im vydá obaly a hygienické prostriedky (minimálne mydlo a uterák) a inštruuje ich v následných činnostiach (dodanie hygienických prostriedkov zabezpečí OÚ – dodá prevádzkovateľ miesta vstupu).

c) Dekontaminácia technických prostriedkov

Personál: 3 hasiči v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: odmorovacie, dekontaminačné a dezinfekčné roztoky, prostriedky na odmorenie, dekontamináciu a dezinfekciu technických prostriedkov a OOP (podľa druhu ohrozenia).

Organizácia: hasiči odoberajú od OHO alebo osôb vykonávajúcich činnosť v mieste udalosti OOP a technické prostriedky (napr. detekčné prístroje, pracovné náradie, ...) a vhodným spôsobom ich dekontaminujú. Podľa potreby asistujú zamestnancom veterinárnej správy pri dekontaminácii a dezinfekcii drobných zvierat (mačky, psy, králiky,...).

d) Vyzliekanie osôb a odber oblečenia a osobných vecí

Personál: 2 hasiči v OOP a príslušníci policajného zboru v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: obaly na kontaminované oblečenie a prostriedky na označenie obalov a OOP.

Organizácia: hasiči asistujú OHO pri vyzliekaní, označia obaly a odnášajú ich na určené miesto (k dekontaminácii, uskladneniu alebo likvidácii). Príslušníci PZ SR evidujú prevzaté oblečenie a drobné osobné veci a vyhotovujú o tom doklad o prevzatí.

e) Sprchovanie, odmorenie, dekontaminácia a dezinfekcia osôb

Personál: 2 hasiči v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: stacionárne alebo mobilné sprchy s teplou tlakovou vodou, odmorovacie, dekontaminačné a dezinfekčné roztoky, prostriedky na odmorenie, dekontamináciu a dezinfekciu OHO a hygienické prostriedky (dodanie náhradného oblečenia zabezpečí – OÚ, dodá prevádzkovateľ miesta vstupu) a OOP.

Organizácia: personál pracoviska inštruuje OHO a asistuje im pri odmorovaní, dekontaminácii a dezinfekcii a zabezpečuje chod pracoviska (príprava roztokov, materiálu a nakladanie z odpadmi).

f) Výstupná kontrola

(vykonáva sa len pri radiačnom ohrození)

Personál: 1hasič v OOP (proti radiačnému ohrozeniu).

Prostriedky: rádiometer a OOP.

Organizácia: hasič monitoruje pomocou rádiometra kvalitu odmorenia, a odporučí OHO na ďalšie pracovisko alebo ich vráti na opakovanie dekontaminácie.

g) Obsluha technických prostriedkov

Personál: 3 hasiči.

Prostriedky: prostriedky na zabezpečenie elektrickej energie, rozvodu tepla, prostriedky na zabezpečenie teplej vody pod tlakom, prostriedky na odčerpanie, skladovanie a odvoz odpadov, prostriedky na výrobu dekontaminačných roztokov.

Organizácia: personál pracoviska zabezpečuje obsluhu technických prostriedkov na zabezpečenie chodu miesta hygienickej očisty.

h) Obliekanie a manipulácia s materiálom

Personál: 2 hasiči.

Prostriedky: náhradné oblečenie pre OHO (dodanie náhradného oblečenia zabezpečí – Okresný úrad – dodá prevádzkovateľ miesta vstupu).

Organizácia: hasiči budú vydávať pre OHO náhradné oblečenie a asistovať im pri obliekaní. Následne ich inštruuju o ďalšej činnosti.

i) Skladovanie kontaminovaného materiálu

Personál: 4 hasiči v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: kontajnery na uschovanie kontaminovaného odpadu, vozidlo na prepravu kontajnerov, cisternové vozidlá na prepravu vody a kontaminovanej vody, OOP.

Organizácia: Personál pracoviska bude zabezpečovať pre miesto hygienickej očisty osôb vodu na prípravu dekontaminačných roztokov, sprchovanie. Budú zabezpečovať odčerpávanie, skladovanie a odvoz kontaminovanej vody na určené miesto a skladovanie a odvoz nebezpečného odpadu na určené miesto (miesto na odkladanie odpadu zabezpečí prevádzkovateľ miesta vstupu).

2. Dekontaminácia osôb v PIO

a) Hrubá očista tlakovou vodou

Personál: 1 hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: motorový (elektrický) rozstrekovač tlakovej vody.

Organizácia: Hasič tlakovým rozstrekovačom vykoná očistu dekontaminovanej osoby (OOP) od hrubých nečistôt.

b) Nanosenie dekontaminačného roztoku

Personál: 1hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: dekontaminačná sprcha s primiešavaním dekontaminačného roztoku, motorový rozstrekovač dekontaminačného roztoku, vedro, kefa, odmorovacie, dekontaminačné roztoky a dezinfekčné roztoky.

Organizácia: hasič pomocou sprchy, rozstrekovača alebo kefy naniesie na dekontaminovanú osobu dekontaminačný roztok.. Dekontaminovanú osobu pustí na ďalšie pracovisko až po uplynutí doby určenej na reakciu roztoku.

c) Oplach dekontaminačného roztoku

Personál: 1hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: dekontaminačná sprcha s prívodom tlakovej vody a odčerpávaním kontaminovanej vody.

Organizácia: hasič inštruuje dekontaminovanú osobu ako sa má opláchnuť od dekontaminačného roztoku, prípadne mu asistuje pri tejto činnosti. Ak dekontaminovaná osoba nie je schopná sama vykonať oplach dekontaminačného roztoku (zranený) túto činnosť vykoná obsluha pracoviska.

d) Výstupná kontrola – kontrola úspešnosti odmorenia

(len pri radiačnom ohrození)

Personál: 1hasič v OOP (proti radiačnému ohrozeniu).

Prostriedky: rádiometer a OOP.

Organizácia: hasič pomocou rádiometra vyhodnotí úspešnosť dekontaminácie a dekontaminovanú osobu buď odporučí na odchod do čistej zóny prípadne na ďalšie pracovisko alebo vráti na opakovanie dekontaminácie.

e) Vyzliekanie prostriedkov individuálnej ochrany

Personál: 1hasič.

Prostriedky: obaly na OOP.

Organizácia: hasič asistuje dekontaminovanej osobe pri vyzliekaní z OOP a ukladá OOP do pripravených obalov.

3. Dekontaminácia techniky

a) Vstupná kontrola a evidencia technických prostriedkov

(len pri radiačnom ohrození)

Personál: 2 hasiči v OOP (proti radiačnému ohrozeniu).

Prostriedky: rádiometre, OOP a pomôcky na evidenciu technických prostriedkov.

Organizácia: hasiči pomocou rádiometrov monitorujú technický prostriedok a na základe výsledku odošlú do bezpečnej zóny (ak nie je kontaminovaný rádioaktívnou látkou) alebo určia na dekontamináciu (ak je kontaminovaný rádioaktívnou látkou).

b) Hrubá očista

Personál: 1hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: motorový (elektrický) rozstrekovač tlakovej vody, OOP.

Organizácia: hasič tlakovým rozstrekovačom vykoná očistu dekontaminovaného technického prostriedku od hrubých nečistôt.

c) Nanesenie dekontaminačných roztokov

Personál: 1hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: rozstrekovací rám na nanesenie dekontaminačného roztoku.

Organizácia: obsluha pracoviska obsluhuje zariadenie na ovládanie odmorovacieho rámu na nanesenie dekontaminačného roztoku a kontroluje správne nanesenie dekontaminačného roztoku.

d) Oplach dekontaminačných roztokov

Personál: 1 hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: rozstrekovací rám na oplach dekontaminačného roztoku.

Organizácia: obsluha pracoviska obsluhuje zariadenie na ovládanie odmorovacieho rámu na oplach dekontaminačného roztoku a kontroluje správne opláchnutie technického prostriedku od dekontaminačného roztoku.

e) Výstupná kontrola – kontrola úspešnosti odmorenia

(len v prípade radiačného ohrozenia)

Personál: 1 hasič v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: detekčné, analytické, diagnostické prístroje, OOP.

Organizácia: hasiči pomocou prístrojov monitorujú technický prostriedok a na základe výsledku odošlú do bezpečnej zóny (ak nie je kontaminovaný) alebo vrátia na opakovanie dekontaminácie.

f) Obsluha technických prostriedkov

Personál: 2 hasiči v OOP (podľa druhu ohrozenia).

Prostriedky: súprava na dekontamináciu techniky.

Organizácia: hasiči obsluhujú technické prostriedky určené na dekontamináciu techniky, napr. elektrocentrály, čerpadlá na dopravu vody do súpravy a odčerpávanie kontaminovanej vody zo súpravy, zabezpečujú správne primiešavanie dekontaminačných roztokov do súpravy. Obsluhujú cisterny na vodu a kontaminovanú vodu. Miesto na odvoz odpadov určí OÚ.

Organizácia činností a materiálne technické vybavenie zdravotného dozoru rezortu vnútra:

Organizácia činnosti orgánu na ochranu zdravia rezortu ministerstva vnútra pri jednotlivých činnostiach je stanovená všeobecne záväzným predpisom. Činnosť riadi spádovo príslušný rezortný hygienik. Usmerňuje použitie ochranných prostriedkov a postupov na ochranu zdravia pri takticko-metodických postupoch vykonávania zásahov. Zdravotnícky personál v základnom zložení tvorí hygienik a ďalší zdravotnícky pracovník pre prípad biologického

ohrozenia vybavení OOP (komplet ochranných prostriedkov na ochranu pred biologickým ohrozením zdravia).

Organizácia činností príslušníkov Policajného zboru rezortu vnútra:

Organizácia činnosti príslušníkov PZ SR pri jednotlivých činnostiach je stanovená prezidentom PZ SR v nariadení prezidenta PZ SR č. 22/2013 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície PZ SR.

PZ SR zabezpečuje pri biologickej, chemickej alebo radiačnej hrozbe vo všetkých priestoroch vykonanie nasledovných úloh:

1. Ochrana verejného poriadku.
2. Boj proti trestnej činnosti.
3. Zabezpečovanie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.
4. Kontrola dokladov a vedenie evidencie.
5. Odhaľovanie, objasňovanie, oznamovanie a prejednávanie priestupkov a zisťovanie ich páchatel'ov.
6. Trestné konanie.
7. Kontrola v rámci pohraničného územia.
8. Správa štátnej hranice.
9. Kontrola vnútorných hraníc pri ich dočasnom obnovení.

Pri kontrole vnútorných hraníc na miestach vstupu:

- a) kontroluje splnenie podmienok vstupu na územie SR a vycestovania z územia SR osobami, kontroluje pravosť a platnosť cestovných dokladov;
- b) vykonáva následnú kontrolu cestovných dokladov, víz, povolení na pobyt, prípadne iných dokladov, pritom využíva technické zariadenia na odhaľovanie falošných a pozmenených dokladov;
- c) vykonáva prehliadku osoby, batožiny a dopravného prostriedku;
- d) vykonáva previerku osôb a vozidiel prekračujúcich štátnu hranicu v príslušných evidenciách;
- e) kontroluje dodržiavanie podmienok dovozu, prevozu, vývozu zbraní a streliva a odoberá zbrojné sprievodné listy;
- f) zabezpečuje dodržiavanie verejného poriadku v priestore vykonávania hraničnej kontroly, a ak bol porušený verejný poriadok a robí opatrenia na jeho obnovenie.

Pri kontrole na miestach vstupu príslušníci Policajný zbor Slovenskej republiky spolupracujú s príslušníkmi Finančnej správy Slovenskej republiky (colníkmi) s dôrazom na:

- a) predchádzanie, odhaľovanie a zabránenie nedovoleného prekročenia štátnej hranice osobami, dopravnými prostriedkami a nedovolenej preprave tovaru cez štátnu hranicu mimo priestor vykonávania hraničnej kontroly;
- b) spoluprácu vo vymedzenom rozsahu s pohraničnými orgánmi susedného štátu;

- c) vykonávanie hraničnej kontroly občanov zmluvných strán, ktorí prekračujú štátnu hranicu v rámci malého pohraničného styku, na turistických chodníkoch alebo mimo.

Policajný zbor Slovenskej republiky pri chemickej alebo radiačnej hrozbe plní úlohy uvedené v bodoch 1. až 9. podľa pokynov veliteľa zásahu, s dôrazom na:

- a) priestory triedenia osôb, karantény, na izoláciu podozrivých osôb, pre osoby s akútnymi prejavmi ochorenia, pre prevzatie osoby na transport;
- b) vytváranie skupín pre uzatvorenie a ochranu týchto priestorov;
- c) vyčleňovanie príslušníkov PZ SR do priestoru hygienickej očisty osôb za účelom evidencie osôb, preberania cenných vecí od týchto osôb, zabezpečenia ich uloženia a ochrany, vo vzájomnej spolupráci s príslušníkmi HaZZ;
- d) zabezpečenie policajného sprevádzania dopravných prostriedkov na prevoz osôb do priestoru karantény a pod.

Organizácia činností na úseku civilnej ochrany, integrovaného záchranného systému a krízového riadenia rezortu vnútra:

Sekcia krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (SKR MV SR) vo vzťahu k vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO zabezpečuje nepretržitú 24 hodinovú stálu službu na Centrálnom monitorovacom a riadiacom stredisku (CMRS). Zabezpečuje vyrozumienie ústavných orgánov, ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, OÚ v sídle kraja a ďalších určených subjektov o vyhlásení krízovej situácie. V prípade, že to bude situácia vyžadovať, zabezpečuje činnosť krízového štábu ministerstva a koordinuje činnosť orgánov krízového riadenia pri riešení krízovej situácie. CMRS, ako národné vyrozumievacie a varovné centrum zabezpečí plnenie úloh hlásnej služby a zároveň plnenie funkcie kontaktného miesta rezortu vnútra na príjem a odovzdávanie informácií o vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO podľa plánu vyrozumienia. Tieto informácie sú následne podávané kontaktnému miestu – ÚVZ SR, ktoré zriaďuje MZ SR a ktoré plní funkciu sprostredkovania informácií na medzinárodnej úrovni. SKR MV SR ďalej zabezpečí v spolupráci so sekciou informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti MV SR telekomunikačnú techniku pre spoločného veliteľa zložiek rezortu vnútra, koordináciu plnenia úloh na úseku civilnej ochrany v pôsobnosti príslušných okresných úradov, vedenie situačných schém a máp v geografickom informačnom systéme. CMRS prijíma pravidelné informácie o 06.00 h a o 18.00 h, alebo nepravidelné podľa potreby, ktoré podáva spoločný veliteľ útvarov rezortu vnútra. Personál na zabezpečenie plnenia úloh SKR MV SR bude aktivovaný podľa potreby a aktuálnej situácie.

Kontrolné chemické laboratórium civilnej ochrany v počte minimálne 3 osôb vykonáva na mieste vstupu a v jeho okolí základné posudzovanie nebezpečenstva vyplývajúceho z pôsobenia nebezpečných materiálov so zameraním na ohrozenie života a zdravia obyvateľstva, predbežné chemické, radiačné a nukleárne merania v teréne, odber vzoriek (vzduch, voda, pôda, iný materiál) pre rýchlu a podrobnú analýzu v mobilnom laboratóriu, podrobný rozbor vzoriek za účelom zistenia nebezpečnej látky (kvalitatívna a kvantitatívna

analýza), merania látok klasifikovaných s chemickým nebezpečenstvom a radiačným nebezpečenstvom, meranie osobitnej kategórie látok klasifikovaných ako vysoko toxické látky (bojové otravné látky) a nukleárny materiál. Činnosť vykonáva v súčinnosti s príslušným RÚVZ, zložkami ozbrojených síl a HaZZ, pri posudzovaní ohrozenia, ak je to potrebné, konzultuje s NTIC UN Bratislava. Vykonáva taktiež meteorologické merania v teréne mobilnou meracou technikou, s cieľom určiť smer a rýchlosť pohybu kontaminovaného mraku, po nameraní a vyhodnotení údajov vytyčuje v spolupráci s RÚVZ a HaZZ kontaminovaný priestor a poskytuje potrebné odborné informácie vo forme odborného protokolu o meraní. Na požiadanie veliteľa zásahu sa zástupca KCHL CO stáva členom jeho štábu. Prehľad materiálo technického zabezpečenia (MTZ) KCHL CO je predmetom interného predpisu vydaného SKR MV SR.

Okresný úrad v rámci prípravy opatrení vypracúva Plán opatrení na zabezpečenie zásahu pri vzniku udalostí podliehajúcich MZP SZO, ako súčasť plánu ochrany obyvateľstva. Informuje obyvateľstvo a verejnosť, riadi a koordinuje vykonávanie úloh a opatrení CO, plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu. Organizuje a koordinuje protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia a úlohy súvisiace s poskytovaním núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ako aj stravovania, pre cestujúcich, ako aj zasahujúce zložky, ak tieto nie sú schopné kapacitne zabezpečiť iné zložky. Plní úlohy sekretariátu krízového štábu OÚ, podieľa sa na príprave materiálov na ich rokovania a vedie ich dokumentáciu, vykonáva opatrenia na riešenie krízových situácií, plní úlohy ustanovené vládou a v rozsahu určenom vládou aj ústredným krízovým štábom, OÚ v sídle kraja pri riešení krízovej situácie. Zabezpečuje dopravné prostriedky, ak o to požiada príslušný útvar ministerstva, spoločný veliteľ útvarov zložiek rezortu vnútra alebo iná zložka. Po prerokovaní na zasadnutí krízového štábu sa určuje priestor na dočasné sústredenie kontaminovaného materiálu (v spolupráci s RÚVZ a PZ SR sa ustanovujú zásady jeho uskladnenia, manipulácie a ochrany určeného priestoru). Prednosta OÚ riadi krízový štáb a záchranné práce, vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu vo svojom územnom obvode. Prednosta OÚ ukladá úlohy a vydáva príkazy vedúcim iných štátnych orgánov, starostom obcí, štatutárnym orgánom právnických osôb a fyzickým osobám vo svojom územnom obvode súvisiace s riadením záchranných prác. Ak je to potrebné, ukladá po vyhlásení mimoriadnej situácie písomným príkazom právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi alebo fyzickej osobe povinnosť poskytnúť vecné plnenie na zvládnutie úloh pri mimoriadnej udalosti. Vypracúva a podáva pravidelné a nepravidelné informácie. Personál na zabezpečenie plnenia úloh OÚ bude aktivovaný podľa potreby a aktuálnej situácie.

Okresný úrad v sídle kraja v rámci prípravy opatrení vypracúva Plán opatrení na zabezpečenie zásahu pri vzniku udalostí podliehajúcich MZP SZO, ako súčasť plánu ochrany obyvateľstva. Organizuje a koordinuje protiradiačné, protichemické a protiepidemiologické opatrenia a úlohy súvisiace s poskytovaním núdzového zásobovania a núdzového ubytovania a zabezpečuje dopravné prostriedky, ak o to požiada príslušný útvar rezortu vnútra, spoločný veliteľ zložiek rezortu vnútra, iná zložka alebo OÚ. Vypracúva a podáva pravidelné a

nepravdivé informácie. Vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu na území kraja, ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje územný obvod okresného úradu, a neodkladne vyžaduje prostredníctvom ministerstva vyhlásenie mimoriadnej situácie, ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje jeho územný obvod. Plní úlohy sekretariátu krízového štábu OÚ v sídle kraja, podieľa sa na príprave materiálov na ich rokovania a vedie ich dokumentáciu, koordinuje činnosť okresných úradov, obcí právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov. Prednosta OÚ v sídle kraja riadi krízový štáb, záchranné práce, ak ich rozsah presahuje územný obvod OÚ. Je oprávnený ukladať úlohy a vydávať príkazy prednostom OÚ, vedúcim iných štátnych orgánov a starostom obcí vo svojom územnom obvode súvisiace s riadením záchranných prác.

Koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému zabezpečuje príjem tiesňového volania na linke tiesňového volania 112, spracúva a vyhodnocuje informácie o tiesňovom volaní a zabezpečuje činnosť súvisiacu s poskytnutím pomoci v tiesni, vyžaduje prostredníctvom ministerstva pomoc záchranných zložiek IZS z iného kraja, ak na zásah nepostačujú vlastné sily a prostriedky; v prípade, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, môže o pomoc požiadať priamo iné KS IZS, zabezpečuje varovanie obyvateľstva, ak tak nevykonali zákonom určené právnické osoby alebo fyzické osoby - podnikateľov, vyznamenáva orgány štátnej správy a iné právnické osoby, ktoré zabezpečujú úlohy súvisiace so záchrannými prácami, podieľa sa na plnení úloh súvisiacich s vykonávaním záchranných prác. Personál na zabezpečenie plnenia úloh bude aktivovaný podľa potreby a aktuálnej situácie.

C. Sily a prostriedky rezortu obrany

(len pri vzniku udalosti zachytenia VNN)

Úrad hlavného lekára Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ÚHL OS SR) poskytuje:

1. Zdravotnícky personál v zložení: 1 lekár - infektológ resp. 1 všeobecný lekár, 1 zdravotná sestra vybavení OOP. Činnosť personálu vo vyhradenom priestore v rámci triage bude zameraná na vstupné a výstupné lekárske kontroly, odber biologického materiálu, v určených miestnostiach (určí prevádzkovateľ miesta vstupu), prípadne v infekčnom stane (zabezpečí HaZZ alebo prevádzkovateľ miesta vstupu) a dočasnú izoláciu osôb s poskytovaním neodkladnej zdravotnej starostlivosti.
2. Mobilné mikrobiologické laboratórium stupňa ochrany BSL II s personálom vybaveným osobnými ochrannými a pracovnými prostriedkami, ktoré bude umiestnené v Liptovskom Mikuláši. Úlohou je vykonávanie rýchlej diagnostiky vybraných patogénnych agens.

Organizácia činností a materiálno technické vybavenie rezortu obrany:

Mobilné mikrobiologické laboratórium stupňa ochrany BSL II je určené na rýchlu identifikáciu patogénnych agens. Laboratórium je postavené na podvozku AKTIS 4 x 4.1R – nosič kontajneru ISO so snímateľnou skriňovou nadstavbou vybavenou klimatizáciou. Analýzu vykonáva personál v zložení 1 mikrobiológ a 1 laborant. Privezené vzorky sú

rozdelené na A a B vzorku. A vzorka slúži na okamžitú analýzu, B vzorka sa uchováva a v prípade potreby je transportovaná do referenčného laboratória. Vzorky musia prísť do laboratória označené a balené v zmysle legislatívy (pri nebezpečnom infekčnom agens 3 obaly). Súčasťou značenia musí byť aj kontakt (telefón, fax, e-mail), komu majú byť výsledky analýzy zaslané.

Výsledky laboratórnej analýzy sú zasielané okamžite po získaní výsledkov.

D. Sily a prostriedky rezortu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja:

Letisko M. R. Štefánika Bratislava:

1. Letové prevádzkové služby, š. p.
2. Krízový štáb letiska, 10 osôb.
3. Hasičská záchranná služba letiska, 42 osôb.
4. Technická obsluha lietadiel, 20 osôb.
5. Riadenie odbavovania lietadiel, 15 osôb.
6. Prevádzkové zložky letiska - riadenie, nakladanie a vykladanie batožiny a tovaru, 20 osôb.
7. Ochrana letiska
8. Priestor pre izoláciu podozrivej osoby.
9. Vyhradený priestor na odstavenie lietadla.

Železničná stanica Čierna nad Tisou:

1. Závodný hasičský útvar (ZHÚ).
2. Zamestnanci Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (ZSSK) – osobné pokladne, rušňovodiči, vlakvedúci.
3. Zložky civilnej ochrany Železnice Slovenskej republiky (ŽSR).

Organizácia činností a materiálne technické vybavenie rezortu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

(len pri VNN - biologická hrozba)

Letisko M. R. Štefánika v Bratislave:

V prípade zistenia osoby podozrivej zo závažného prenosného ochorenia počas letu bude každé takéto lietadlo presmerované na letisko M. R. Štefánika v Bratislave.

Letisko M. R. Štefánika v Bratislave plní nasledovné úlohy na mieste vstupu:

- určuje vyhradený priestor pre pristátie lietadla na letisku, jeho bezpečné odstavenie, technické zabezpečenie a jeho stráženie (Príloha č.13),
- realizuje v súčinnosti s PZ SR opatrenia na zabránenie opustenia lietadla cestujúcimi do doby oznámenia výsledku diagnostiky,
- vykonáva prvotné opatrenia na ochranu verejného zdravia,

- zabezpečuje prístup ZZS a príslušníkov PZ SR za účelom poskytnutia neodkladnej zdravotnej starostlivosti a vykonania odtransportovania osoby podozrivej na VNN,
- určuje priestory pre činnosť zasahujúcich síl a prostriedkov na vykonávanie činnosti po vzniku udalosti poliehajúcej MZP SZO,
- zabezpečuje podľa pokynov veliteľa zásahu v súčinnosti s PZ SR vytýčenie a označenie priestoru nebezpečnej, bezpečnostnej a bezpečnej zóny,
- realizuje postupy súvisiace s oznámením mimoriadnej udalosti,
- zabezpečuje starostlivosť o pasažierov v súlade s príslušnou národnou legislatívou a medzinárodnými požiadavkami vrátane MZP SZO,
- spolupracuje s inštitúciami pre zabezpečenie potrebných povolení pre cestujúcich, ich batožiny, osobných vecí ap.,
- zabezpečuje dekontamináciu potenciálne kontaminovaných plôch.

Pri plnení vyššie uvedených úloh letisko uplatňuje nasledovný postup:

Riadenie Letových prevádzkových služieb SR, š.p. prijíma hlásenie od kapitána lietadla o podozrení na výskyt VNN u pasažiera na palube lietadla.

Letové prevádzkové služby, š.p. informujú kapitána lietadla o tom, že určeným miestom vstupu do SR pre lietadlo s podozrením na výskyt VVN na palube lietadla je podľa MZP ZSO Letisko M. R. Štefánika v Bratislave. Na základe prijatej informácie letisko postupuje podľa Pohotovostného plánu na riešenie mimoriadnych udalostí. Pri svojej ďalšej činnosti sa riadi rozhodnutím príslušného orgánu na ochranu zdravia.

Vyhlásením mimoriadnej udalosti ohrozujúcej verejné zdravie začnú realizovať určené bezpečnostné, zásahové a prevádzkové zložky Letiska M. R. Štefánika v Bratislave stanovené postupy a opatrenia, vyplývajúce z ich stálych pohotovostných plánov na riešenie mimoriadnych udalostí. Ich úlohou je zabezpečenie pripravenosti priestorov a zariadení letiska pre všetky zasahujúce zložky na vykonanie činností po vzniku udalostí podliehajúcich MZP ZSO.

Riadenie činností na letisku od okamžiku prijatia informácie z paluby lietadla o podozrení na VVN u pasažiera na palube lietadla do začatia činnosti všetkých zainteresovaných subjektov je upravené Pohotovostným plánom Letiska M. R. Štefánika Bratislava. Po vyhlásení mimoriadnej situácie realizujú určené bezpečnostné a prevádzkové zložky letiska bezpečnostné opatrenia vyplývajúce z pohotovostného plánu, vrátane vyrozumievania jednotlivých organizačných zložiek.

Letiskový pohotovostný plán stanovuje pravidlá pre koordináciu činností organizačných zložiek letiska ako aj zložiek iných subjektov, ktoré sa podieľajú na riešení mimoriadnych udalostí na letisku. Obsahuje informačné toky a základné postupy zamestnancov letiska pri vyhlásení mimoriadnej situácie.

Pre zabezpečenie vyrozumievania jednotlivých zložiek podieľajúcich sa na riešení mimoriadnej udalosti ohrozujúcej verejné zdravie má letisko vypracovanú metodiku činnosti pohotovostných zložiek pri prijatí správy o vzniku udalosti podliehajúcej MZP ZSO ako aj kontaktné údaje, vrátane plánu vyrozumievania.

Pre zabezpečenie dočasnej izolácie osôb, ktoré boli v kontakte s osobou podozrivou na VVN na palube lietadla, ktoré pristane na Letisku M. R. Štefánika v Bratislave je vyhradený priestor v lietadle a v jeho najbližšom okolí (Príloha č. 12). V tomto priestore sa budú rozvíjať potrebné aktivity a postupy v spolupráci s ďalšími zložkami.

Železničná stanica Čierna nad Tisou:

Pre zabezpečenie izolácie cestujúceho podozrivého na VVN vo vlaku prichádzajúcom na územie SR bude vlak odstavený na vyčlenenú koľaj č. 11b, kde sa budú rozvíjať príslušné postupy a opatrenia zamerané na ochranu verejného zdravia.

Príslušníci železničnej polície policajného zboru (ŽP PZ SR) vykonajú uzáver ohrozeného dopravného prostriedku a jeho vonkajšiu ochranu, zabránia vstupu nepovolaných osôb do ohrozeného priestoru a opustenie dopravného prostriedku cestujúcimi.

Výpravca zabezpečí obojstranné vylúčenie osobnej a nákladnej dopravy a pohyb koľajových vozidiel na čas nevyhnutný k vykonaniu potrebných opatrení v súčinnosti veliteľom zásahu.

Na mieste zásahu riadi a koordinuje činnosť záchranných zložiek veliteľ zásahu. Veliteľom zásahu môže byť príslušník ŽP PZ SR, alebo zamestnanec ZHÚ, podľa toho, ktorá zložka je prítomná na zásahu.

Zabezpečenie prístupu zdravotníckeho personálu (ZZS, epidemiológovia ap.), ako aj ďalších zložiek IZS do vyhradeného priestoru železničnej stanice (ŽST).

Prístup do vyhradeného priestoru pri koľaji 11b je možný aj cestnými motorovými vozidlami cez bránu priamo z hlavnej cesty pri prijímacej budove ŽST.

Priestor pre zriadenie karantény pre cestujúcich, vrátane batožiny zabezpečuje MV SR. PZ zabezpečuje stráženie vlaku (cestujúcich) a batožiny. Pri svojej ďalšej činnosti sa riadi rozhodnutím príslušného orgánu na ochranu zdravia.

Po vykonaní všetkých potrebných opatrení zameraných na ochranu verejného zdravia na pokyn veliteľa zásahu výpravca zabezpečí odsun vozňov do stacionárneho dekontaminačného zariadenia, ktoré je zriadené v objekte umyvárne vagónov v priestoroch Opravovne vozňov Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s.

Organizácia činností a materiálne technické vybavenie rezortu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja – chemická a radiačná hrozba:

V prípade potreby ochrany vnútorných hraníc pri závažnom ohrození verejného zdravia sa zabezpečuje uvedený priestor z hľadiska materiálnych a personálnych potrieb pre prípad riešenia mimoriadnej udalosti podliehajúcej MZP ZSO.

Po vyhlásení mimoriadnej situácie ohrozujúcej verejné zdravie začnú realizovať určené sily osobnej ŽST Čierna nad Tisou podľa stanovených postupov opatrenia, vyplývajúce z ich pohotovostného plánu na riešenie mimoriadnych udalostí. Ich úlohou je zabezpečenie pripravenosti na vykonanie zásahu po vzniku udalostí podliehajúcich MZP ZSO s cieľom ochrániť verejné zdravie obyvateľstva SR pred šírením nebezpečných prenosných ochorení ako aj pred chemickými a radiačnými hrozbami.

Riešenie mimoriadnych udalostí na ŽST v Čiernej nad Tisou sa riadi vnútornými predpismi ŽSR. V prípade vzniku mimoriadnej udalosti velenie v mieste zásahu riadi výpravca. Na

základe vnútornej smernice realizuje vyzušmievanie ako a varovanie zamestnancov objektu a cestujúcej verejnosti.

Službukonajúci výpravca ŽST ihneď informuje svojich nadriadených. Ak ide o udalosť bezprostredne ohrozujúcu životy a zdravie zamestnancov stanice a cestujúcich prednostne vyzušmieva zložky, zabezpečujúce záchranné práce podľa plánu vyzušmienia záchranných zložiek.

Generálne riaditeľstvo ŽSR, a.s. toho času aktualizuje vnútorný predpis, ktorý rieši činnosť a určuje postupy zamestnancov ŽSR a dopravcov pri riešení mimoriadnych udalostí ohrozujúcich verejné zdravie. Pripravovaný predpis zahŕňa aj riešenie mimoriadnych udalostí podliehajúcich MZP ZSO.

E. Sily a prostriedky rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka:

1. Hraničná inšpekčná stanica (HIS) Bratislava – medzinárodné Letisko M. R. Štefánika v Bratislave.
2. HIS Vyšné Nemecké - Cestný hraničný priedchod Vyšné Nemecké.
3. HIS Čierna nad Tisou - Železničná stanica v Čiernej nad Tisou.
4. Vybrané Regionálne veterinárne a potravinové správy (RVPS) v Slovenskej republike (RVPS Michalovce, RVPS Trebišov, RVPS Bratislava, RVPS Veľký Krtíš – ako centrálna karanténna stanica.
5. Personál HIS – 7 osôb (HIS Bratislava letisko – 1 osoba, HIS Vyšné Nemecké – 5 osôb, HIS Čierna nad Tisou – 1 osoba).
6. Personál miestne príslušných RVPS v mieste pôsobnosti, ktorých sa nachádzajú Hraničné inšpekčné stanice (RVPS Bratislava – 3 osoby, RVPS Trebišov – 3 osoby, RVPS Michalovce – 3 osoby).
7. Iný personál – 12 -17 osôb (Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ŠVPS SR) ako kontaktné miesto a RVPS Veľký Krtíš s centrálnou karanténou a iný pomocný personál).

Organizácia činností a materiálne technické vybavenie rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka

(len pri VNN - biologická hrozba)

Členovia veterinárneho personálu vybavení OOP a materiálne technickým zabezpečením sa presunú v rámci miesta vstupu do priestoru sústredenia zvierat. Vykonajú epizootické šetrenie a v prípade potreby odber biologického materiálu zvierat. V závislosti od výsledku veterinárneho vyšetrenia sa vykoná izolácia a karanténizácia zvierat'a, pri nariadení prevozu do centrálnej karanténnej stanice sa vykoná v spolupráci s príslušníkmi HaZZ SR dekontaminácia zvierat, ktorá bude nasledovať po dekontaminácii osôb.

Na základe výsledkov epizootického šetrenia v prípade potreby sa nariaďujú karanténne opatrenia (zvieratá sa umiestnia pod zvýšený dohľad na vyhradené karanténne miesto v mieste vstupu a vykonáva sa ich nepretržitý monitoring). V prípade potreby sa nariaďia ďalšie veterinárne opatrenia (zákaz premiestňovania zvierat).

Členovia veterinárneho personálu vykonajú vytýčenie trás a ich popis, spracovávajú evidenciu záznamov z epizootických šetrení, záznamov o likvidácii materiálu, ktorý môže prenášať nákazu, záznamov o usmrtení zvierat, záznamov o premiestňovaní zvierat, záznamov o vykonaní dezinfekcie, dekontaminácie.

Členovia veterinárneho personálu zabezpečia zvýšený dohľad nad prísunom potravy, vody, krmiva, steliva a liečiv, dezinfekčných a v prípade potreby dezinsekčných a deratizačných prostriedkov do postihnutej a vymedzenej oblasti. Pri určení pôvodcu, formy jeho šírenia a vnímavosti zvierat/zvierat'a sa následne určia postupy dekontaminácie (Príloha č.9) a v spolupráci s jednotkami HaZZ zabezpečia vykonanie dekontaminácie zvierat po vykonaní dekontaminácie osôb alebo v prípade spoločenských zvierat po zvážení situácie môžu zabezpečiť vykonanie dekontaminácie zvierat/zvierat'a spolu s majiteľom.

Členovia veterinárneho personálu zabezpečia zvýšený dozor a následnú manipuláciu so všetkými materiálmi, exkrementmi a kadávermi a to tak, že manipulácia bude vykonávaná až po uložení do nepriepustných obalov, ktoré budú dekontaminované.

Orgány veterinárnej správy spolupracujú s národnými referenčnými laboratóriami, s referenčnými laboratóriami na Slovensku a referenčnými laboratóriami v Európe (Príloha č.10).

V prípade odberu vzoriek biologického materiálu, je materiál po odbere vhodne zabezpečený (niekoľkvrstvový obal), označený a vložený do prepravného obalu a prepravovaný za stanovených teplotných podmienok podľa podozrenia na druh nákazy a odoslaný do príslušného schváleného laboratória (Príloha č. 11).

Uhynuté alebo utratené zvieratá budú pod zvýšeným dohľadom prevezené zmluvným dopravným prostriedkom do zmluvne zabezpečeného zariadenia na likvidáciu (spaľovňa, kafiléria) a na základe vopred dohodnutej a schválenej trasy.

Zvieratá určené na dekontamináciu, sú po vykonanej dekontaminácii zmluvne dohodnutým dopravným prostriedkom po vopred vytýčenej trase prevezené do centrálnej karantény Veľký Krtíš alebo v rámci potrieb budú priamo karanténizované na mieste príslušnej HIS.

Zvieratám vnímavým, podozrivým, chorým sa venuje v karanténe zvýšený dohľad (sledovanie zdravotného stavu, zápisy vývinu zdravotného stavu, prísunu krmiva, tekutín, steliva, liečiv a odstraňovanie exkrementov a použitého materiálu).

Organizácia činností a materiálo technické vybavenie rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka - chemická hrozba:

Členovia veterinárneho personálu vybavení OOP pre chemickú hrozbu sa hlásia u veliteľa zásahu na mieste vstupu a presunú sa do miesta sústredenia zvierat. Dohodnú súčinnosť na vykonanie dekontaminácie zvierat s veliteľom zasahujúcich jednotiek HaZZ spravidla tak aby dekontaminácia zvierat'a sa vykonávala po dekontaminácii osôb spolu s majiteľom zvierat'a.

V prípade exitov sa zabezpečí zber kadáverov až po rozhodnutí a povolení orgánu na ochranu verejného zdravia a po dôslednom chemickom zmonitorovaní územia. Orgány veterinárnej správy poskytujú súčinnosť iným zúčastneným rezortom na vyžiadanie v prípade výskytu zvierat v mieste ohrozenia, až od miesta s dekontamináciou. V prípade chemickej hrozby

zásah zložiek veterinárnej správy bude zvažovaný. Veterinárny lekár vykonáva rozhodovaciu činnosť na základe zistení a meraní.

Organizácia činností a materiálne technické vybavenie rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka - radiačná hrozba:

Členovia veterinárneho personálu vybavení OOP pre radiačnú hrozbu sa hlásia u veliteľa zásahu na mieste vstupu a presunú sa do miesta sústredenia zvierat. Dohodnú súčinnosť na vykonanie dekontaminácie zvierat s veliteľom zasahujúcich jednotiek HaZZ spravidla tak, aby dekontaminácia zvierat sa vykonávala po dekontaminácii osôb spolu s majiteľom zvierat.

V mieste udalosti veterinárny personál v súčinnosti s členmi jednotiek iných rezortov zhodnotí situáciu na mieste a vykoná šetrenie (súpis zvierat, ich počet, druh) a určí zvieratá na usmrtenie, evakuáciu po dekontaminácii a následne karanténizáciu. V prípade exitov sa zabezpečí zber kadáverov až po rozhodnutí a povolení orgánu na ochranu verejného zdravia a po dôslednom radiačnom zmonitorovaní územia.

V prípade zistenia dávky, ktorá prekročí stanovený limit tím zabezpečí usmrtenie zvierat. Usmrtenie zvierat sa vykoná po veterinárnom vyšetrení a určení dávky ožiarovania dozimetrami, ktoré sa vykoná až po dozimetrickom vyšetrení osôb, ktoré presahuje prípustné hodnoty ožiarovania alebo v prípade príznakov, ktoré by predlžovali utrpenie zvierat, schválenými usmrčovacími prostriedkami. Usmrtené zvieratá budú umiestnené do určených nepriepustných obalov, ktoré budú uzavreté a následne sa s kadávermi bude manipulovať po zvážení závažnosti rádioaktívnej kontaminácie a dohode s ostatnými zúčastnenými rezortmi.

V prípade zistenia dávky, ktorá neprekročí stanovený limit bude vykonaná dekontaminácia. Dekontaminácia sa vykoná príslušníkmi HaZZ po konzultácií s členmi jednotky veterinárnej správy. Po vykonaní dekontaminácie a určení dávky ožiarovania sa zvieratá určia na evakuáciu buď s majiteľom zvierat alebo sa umiestnia do na tento účel vyčleneného dopravného prostriedku, ktorým po dokonalej očiste budú v prípade potreby premiestnené po vopred určenej trase do karanténnej stanice, kde budú umiestnené pod veterinárnym dohľadom a kde im budú podávané veterinárne prostriedky podľa určenia veterinárneho lekára a vykonávaný monitoring ich zdravotného stavu.

V prípade karanténizácie veterinárny personál zabezpečí vydanie zákazu kŕmenia a napájania zvierat z nechránených zdrojov, neupravenou vodou. Veterinárny personál zabezpečí, aby prísun krmív a napájacej vody bol pod stálym dohľadom a bola zabezpečená regulácia používania rádioaktívne kontaminovaných krmovín a napájacej vody monitorovaných podľa ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.

V prípade nariadenia evakuácie zvierat zabezpečí jej vykonávanie v zmysle ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.

Orgány veterinárnej správy poskytujú súčinnosť iným zúčastneným rezortom na vyžiadanie v prípade výskytu zvierat/zvierat v mieste ohrozenia, až od miesta po dekontaminácii.

V prípade radiačnej hrozby zásah zložiek veterinárnej správy bude zvažovaný. Veterinárny lekár vykonáva rozhodovaciu činnosť na základe zistení a meraní.

F. Sily a prostriedky rezortu financií:

Letisko M. R. Štefánika Bratislava:

- krízový štáb Colného úradu Bratislava,
- službukonajúci colníci na Pobočke colného úradu Bratislava – Letisko M.R. Štefánika.

Železničná stanica Čierna nad Tisou:

- krízový štáb Colného úradu Michalovce,
- službukonajúci colníci na Pobočke colného úradu Čierna nad Tisou.

Cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké:

- krízový štáb Colného úradu Michalovce,
- službukonajúci colníci na Pobočke colného úradu Vyšné Nemecké,
- miestnosť pre izoláciu podozrivej osoby,
- odstavné parkovisko na odstavenie motorového dopravného prostriedku mimo prevádzkových priestorov hraničného priechodu Vyšné Nemecké.

Organizácia činností a materiálne technické vybavenie rezortu financií

(len pri VNN - biologická hrozba)

1. Cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké

V prípade zistenia osoby podozrivej z VNN v dopravnom prostriedku počas vstupu na územie SR sa tento dopravný prostriedok s cestujúcimi odstavuje tieto účely vopred určenom priestore záchytného parkoviska.

Cestný hraničný priechod (HP) Vyšné Nemecké plní na mieste vstupu nasledovné úlohy:

- zabezpečuje vyhradený priestor na odstavenie motorového vozidla,
- zabezpečuje prístup zdravotníckeho personálu (ZZS, epidemiológia ap.) ako aj ďalších zložiek IZS do vyhradeného priestoru hraničného priechodu,
- realizuje postupy súvisiace s oznámením o mimoriadnej udalosti,
- zabezpečuje starostlivosť o cestujúcich,
- zabezpečuje dekontamináciu potenciálne kontaminovaných plôch.

Pri plnení vyššie uvedených úloh cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké uplatňuje nasledovný postup:

Vedúci zmeny prijíma hlásenie od službukonajúceho colníka o podozrení na VNN u cestujúceho vo vozidle. Na základe prijatej informácie vedúci zmeny postupuje podľa plánu na riešenie mimoriadnych udalostí. Pri svojej ďalšej činnosti sa riadi rozhodnutím príslušného orgánu na ochranu verejného zdravia. Vyhlásením mimoriadnej situácie ohrozujúcej verejné zdravie začnú realizovať určené bezpečnostné, zásahové a prevádzkové zložky HP Vyšné Nemecké stanovené postupy a opatrenia, vyplývajúce z ich pohotovostných plánov na riešenie mimoriadnych udalostí. Ich úlohou je zabezpečenie pripravenosti priestorov

a zariadení HP na vykonanie zásahu určených síl a prostriedkov po vzniku udalostí podliehajúcich MZP SZO.

Velenie v mieste zásahu, v súvislosti s riešením mimoriadnej udalosti, je od fázy prijatia informácie od službukonajúceho colníka o podozrení na VVN u cestujúceho v motorovom vozidle, do zahájenia činnosti všetkých zainteresovaných subjektov upravené v pohotovostnom pláne HP. Vyhlásením mimoriadnej situácie realizujú určené bezpečnostné a prevádzkové zložky HP Vyšné Nemecké úlohy bezpečnostných opatrení vyplývajúce z tohto pohotovostného plánu, vrátane vyrozumievania jednotlivých organizačných zložiek.

Pre zabezpečenie vyrozumievania jednotlivých zložiek podieľajúcich sa na riešení mimoriadnej udalosti ohrozujúcej verejné zdravie má HP Vyšné Nemecké vypracovanú metodiku činnosti pohotovostných zložiek po prijatí správy o vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO ako aj kontaktné údaje, vrátane plánu vyrozumievania.

Pre zabezpečenie dočasnej izolácie osôb, ktoré boli v kontakte s cestujúcim podozrivým na VVN v dopravnom prostriedku, ktorý vstupuje na územie SR je vyčlenená miestnosť respektíve odstavná plocha kde sa budú realizovať činnosti a opatrenia v spolupráci so zložkami IZS.

Železničný hraničný prechod Čierna nad Tisou:

Službukonajúci colníci zabezpečujú colný dohľad tovaru prepravovaného cez colné hranice určené na prestup osôb a tovaru a riadia sa pokynmi jednotlivých zasahujúcich zložiek. V prípade výskytu mimoriadnej udalosti velenie v mieste zásahu riadi výpravca.

Letisko M. R. Štefánika Bratislava:

Službukonajúci colníci zabezpečujú colný dohľad tovaru prepravovaného cez colné hranice určené na prestup osôb a tovaru a riadia sa pokynmi jednotlivých zasahujúcich zložiek a pokynmi krízového štábu Colného úradu Bratislava.

Organizácia činností a materiálno-technické vybavenie rezortu financií - chemická hrozba:

Členovia personálu vybavení OOP pre chemickú hrozbu sa hlásia u veliteľa zásahu na mieste vstupu a presunú sa do miesta sústredenia cestujúcich. Dohodnú súčinnosť na vykonanie dekontaminácie plôch a tovaru s veliteľom zasahujúcich jednotiek HaZZ.

Organizácia činností a materiálno-technické vybavenie síl a prostriedkov rezortu financií - radiačná hrozba:

Službu konajúci colníci vybavení príslušnými OOP pre radiačnú hrozbu a riadia sa spoločným usmernením na zabezpečenie činnosti pri náleze alebo zistení nelegálneho nakladania s rádioaktívnymi látkami a vnútornými predpismi.

IV. Kapitola

Schémy organizácie zásahu a rozmiestnenia jednotlivých pracovísk na miestach vstupu

- Schéma číslo 1 - Všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – biologická hrozba
- Schéma číslo 2 - Všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – biologická hrozba, 1. fáza zachytenie VNN
- Schéma číslo 3 - Všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – biologická hrozba, 2. fáza potvrdenie VNN
- Schéma číslo 4 - Všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – chemická alebo radiačná hrozba

Schéma číslo 1 - všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO -
biologická hrozba

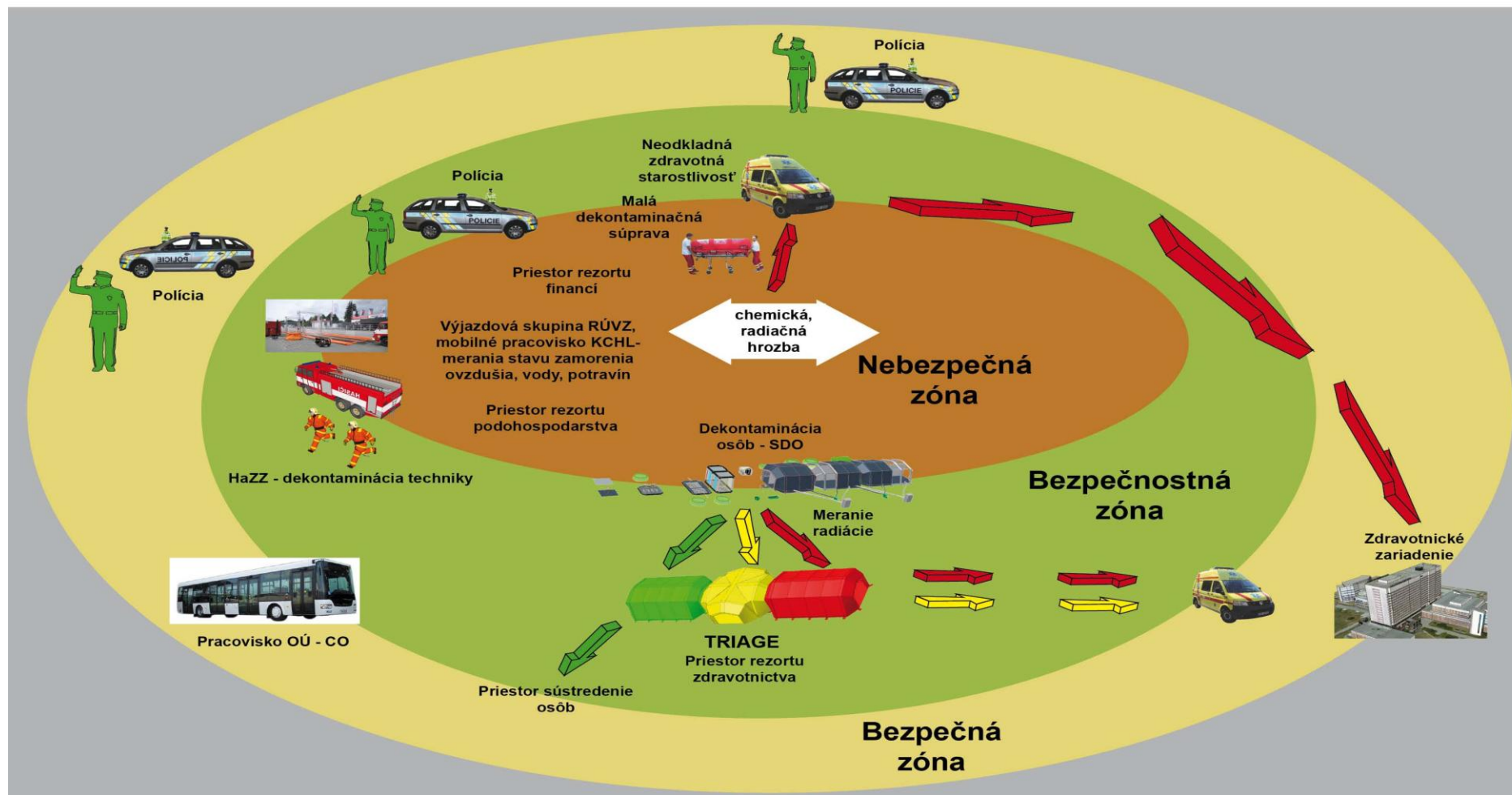
Schéma číslo 2 - všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO -
biologická hrozba, 1. fáza zachytenie VNN

Schéma číslo 3 - všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO -
biologická hrozba, 2. fáza potvrdenie VNN

Schéma číslo 4 - všeobecná schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO -
chemická alebo radiačná hrozba

V. Kapitola

Druhy zariadení a postupy ich budovania, účel a spôsoby ich využívania

Kapitola zahŕňa výrobky, ktoré vytvárajú systém ochrany osôb pred VNN (Obr. 1). Systém je tvorený izolačnou jednotkou na tubusovej (Obr. 2) alebo trúbkovej (Obr. 3) konštrukcii a a prostriedkom pre transport osoby s VNN.

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

1. Prostriedok pre transport osoby

Ide o mobilný podtlakový prostriedok (Obr. 4) určený pre primárny transport osoby s podozrením na vysoko nebezpečnú nákazu alebo osoby zasiahnuté mikrobiologickými prostriedkami z miesta kontaminácie do stacionárneho zariadenia určeného pre liečbu takto postihnutých osôb. V pretlakovom režime je ho možné využiť aj pre transport osoby so zníženou imunitou ako ochranu pred "nečistým" okolitým prostredím.

Obr. 4

1.1. Transportný prostriedok pre osobu s podozrením na vysoko nebezpečnú nákazu pracujúci na princípe podtlaku respektíve pretlaku

Základné konštrukčné požiadavky a vlastnosti transportného prostriedku:

- možnosť použitia v režime podtlaku alebo pretlaku,
- transportný prostriedok je vyrobený technológiou vysokofrekvenčného zvarovania,
- veľké okná umožňujú monitorovanie zdravotného stavu osoby,
- integrované rukavice umožňujú vykonávať základné zákroky v priebehu transportu,
- spoľahlivý systém fixácie osoby priebehu transportu,
- spoľahlivý systém fixácie výrobku k transportnému prostriedku (sanitka, vrtuľník,...),
- vstupný port pre podporu dýchania je optimalizovaný pre napojenie na štandardné zdravotnícke konektory,
- vstupné porty pre prevlečenie infúzných hadíc, drénov alebo elektród EKG,
- rozmery prostriedku nijako neobmedzujú osoby, ale súčasne je výrobok ľahko transportovateľný všetkými dopravnými prostriedkami zložiek IZS a ozbrojených síl,
- integrácia filtračne - ventilačných jednotiek dodávajúcich dostatočné množstvo filtrovaného vzduchu tak, aby nedošlo ku zvýšeniu koncentrácie CO₂ v krvi osoby,
- vstupné i výstupné filtre bezpečne zachytávajú všetky častice (víry, baktérie) a aerosóly,
- minimálna doba prevádzky FV jednotiek sú 4 hodiny,
- možnosť dekontaminácie a opakovaného použitia,
- rýchle uvedenie do pohotovostného stavu,
- jednoduchá údržba,
- v režimu podtlaku poskytuje stupeň ochrany BSL-4.

Postup pri uvedení transportného prostriedku do prevádzkového stavu a vloženia osoby:

Po krátkom zoznámení sa s postupom je vloženie osoby jednoduché a je názorne zobrazené na nasledujúcich obrázkoch. Z hľadiska rýchlosti a kontroly správnosti je pri vkladaní osoby vhodná súčinnosť dvoch osôb. Pred vlastným vložením osoby je potrebné skontrolovať kompletnosť a neporušenosť celého kompletu.

Postup:

1. Vyberte jednotlivé diely súpravy z transportnej tašky.
2. Rozložte transportný vak.
3. Vsuňte do pozdĺžnych úchytoz podlahy transportného vaku hliníkové rúrky konštrukcie a spojte ich pomocou pružných spojok podľa Obr. 5, Obr. 6.

Obr. 5

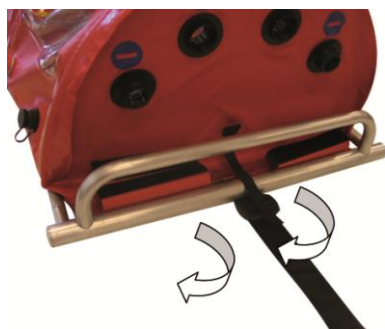
Obr. 6

4. Konštrukciu uzatvorte nasadením priečných trubiek u hlavy a nôh podľa Obr. 7.
Skontrolujte či sú trubky riadne spojené.

Obr. 7

5. Prichyťte čelá vaku pomocou úchytoz k hliníkovým trubkám nosnej konštrukcie podľa Obr. 8, Obr. 9.

Obr. 8

Obr. 9

6. Vložte pozdĺžne rozperry do priebežných úchytov v hornej časti vaku a potom zastrčte jednotlivé konce rozpier do koncových pätiiek podľa Obr. 10, Obr. 11.

Obr. 10

Obr. 11

7. Pripojte filtračno ventilačnej jednotky a filtre podľa príslušného režimu (podtlak/pretlak).
8. Uvoľnite zips a odklopte kupolu vaku.
9. Vložte osoby do vaku, utiahnite fixační popruhy a zaistite jeho základné životné funkcie (podľa potreby pretiahnite infúzie a káble monitorov cez vstupné porty podľa Obr. 12 a utesnite maticou tak, aby všetky prístroje boli umiestnené zvonku transportného vaku).

Obr. 12

10. Uved'zte do chodu filtračne ventilačne jednotky.
11. Priklopte kupolu vaku a zatahnete zips. Pri zatahnutí zipsu odporúčame druhou rukou ťahať za vak proti smeru pohybu bežca.
12. Prevlečte popruh okolo priečných trubiek na čelách transportného vaku a zapnite spony podľa Obr. 13.

Obr. 13

Upozornenie:

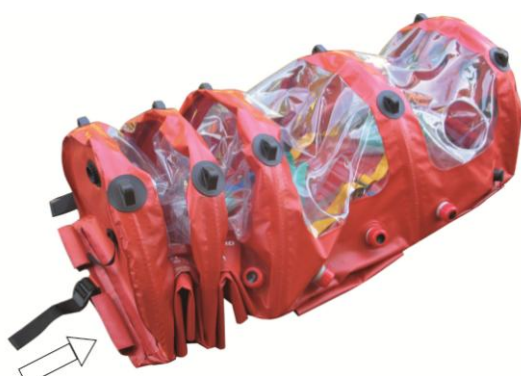
1. Dbajte na úplné dotiahnutie zipsu filtroventilačných jednotiek a filtrov.
2. Pri zanedbaní inštrukcií sa môže znížiť efektívnosť tejto súpravy, čo môže viesť k vážnemu poškodeniu zdravia či smrti transportovanej osoby.
3. Pred použitím súpravy musí byť používateľ vždy zaškolený v presnom používaní výrobku v súlade s platnými bezpečnostnými a hygienickými normami.
4. Výrobca nepreberá akúkoľvek zodpovednosť za nesprávne použitie výrobku.
5. Pred naložením vaku do transportného prostriedku na prepravu osoby do infekčného zariadenia musí byť vykonaná dokonalá dezinfekcia vonkajšieho povrchu vaku.

Postup vyloženia osoby z transportného vaku:

Pri vykladaní osoby z vaku je nutná spolupráca dvoch osôb, ktoré sú oblečené v zodpovedajúcich ochranných prostriedkoch. Osobu s podozrením na VNN je možné vyložiť len na príslušnej izolačnej miestnosti infekčnej kliniky.

Postup:

1. Vyberte popruh zo spôn umiestnených na čelách transportného vaku.
2. Otvorte zips transportného vaku.
3. Vypnite filtračne - ventilačné jednotky.
4. Odklopte kupolu transportného vaku.
5. Rozopnite pracky fixačných popruhov a uvoľnite osobu.
6. Vyložte osobu z transportného vaku a položte jej na vopred pripravenú posteľ.
7. Priklopte kupolu vaku a zapnite zips po koniec pozdĺžnej strany.
8. Vyberte pozdĺžne rozpery z koncových pätiiek a vysuňte rozpery z úchytovej.
9. Stlačením pružných spôn uvoľnite a vysuňte jednotlivé hliníkové tyče nosnej konštrukcie.
10. Transportný vak pozdĺžne zhrňte podľa Obr. 14, Obr. 15.

Obr. 14

Obr. 15

Upozornenie:

V prípade, že vak bol v kontakte so zdraviu škodlivými biologickými látkami musí byť po použití riadne dekontaminovaný. Pri balení transportného vaku dbajte na jeho správne zloženie.

Účel použitia transportného prostriedku podľa režimov:

1. Režim podtlaku - slúži k ochrane okolia pred infikovanou osobou na primárny transport osoby s podozrením na vysoko nebezpečnú nákazu alebo sekundárny transport osoby zasiahnutej mikrobiologickými prostriedkami v špecializovanom zariadení.
2. Režim pretlaku - slúži k ochrane osoby pred kontaminovaným okolitým prostredím. Je určený pre transport osoby so zníženou imunitou (popáleniny, ...), ako ochranu pred „nečistým“ okolitým prostredím.

Prostriedok pre transport osoby s VNN je výrobok, ktorý predstavuje vysoký stupeň ochrany, proti pôsobeniu životu nebezpečných vplyvov okolitého prostredia, ako sú vysoko nákazlivé víry a baktérie. Možno ho použiť v priestoroch, kde sa obsah kyslíku vo vzduchu pohybuje v rozmedzí od 18 – 23 objemových percent.

Transportný prostriedok sa môže používať za týchto podmienok:

1. Nesmie byť poškodený a pred použitím musí byť riadne skontrolovaný. Jeho funkčný stav a spôsobilosť k použitiu musí byť zrejmá zo zápisu v prevádzkovej a servisnej knihe.
2. Je potrebné používať filtračno-ventilačné jednotky a príslušné filtre.
3. Osoby, ktoré budú transportný vak používať, musia byť riadne preškolené.
4. Osoby používajúce tento výrobok musia byť dokonalo zoznámené s jeho používaním, s jeho stavom a ošetrovaním a musia rešpektovať pokyny v návode na použitie.
5. Používateľ transportného vaku musí byť dokonalo zoznámený s funkciou filtračno - ventilačných jednotiek a s ich obsluhou.
6. V prípade signalizácie vybitia batérie je potrebné batérie filtroventilačnej jednotky vymeniť.
7. Pri zásahu v prostredí kontaminovanom biologickými látkami pred opustením tohto priestoru sa vždy musí vykonať jeho povrchová dezinfekcia alebo dekontaminácia.
8. V priebehu transportu je zakázané otvárať zips. Transportní vak sa môže otvoriť iba na mieste k tomu určenom len osobami vybavenými OOP. Prostriedok je nutné po použití dokonalo očistiť, ošetriť, preveriť jeho funkčnosť a výsledok zapísať do prevádzkovej a servisnej knihy.
9. Obmedzenia pre použitie transportného vaku:
 - nesmie byť použitý v uzatvorených priestoroch (napr. cisterny, tunely) z dôvodu nedostatku kyslíku alebo prítomnosti plynov vytlačujúcich kyslík (napr. oxid uhličitý).
 - nesmie byť použitý, pokiaľ je obsah kyslíku vo vzduchu nižší než 18 objemových percent,

- nesmie byť použitý v prostredí v ktorom pôsobia neznáme priemyselné škodliviny,
 - nesmie byť použitý v prostredí so zvýšeným nebezpečenstvom výbuchu alebo v prostredí s otvoreným ohňom,
 - prevádzkové tepelné podmienky: teplota okolo od -10°C do + 30°C, relatívna
 - vlhkosť vzduchu do 75%.
10. Pred každým použitím transportného vaku skontrolujte:
- viditeľnosť poškodenia jednotlivých častí vaku, najmä jeho vnútornú stavbu, FV jednotky a filtre,
 - správnosť upevnenia pripojovacích konektorov a pevnosť ich utiahnutia ku stenám vaku,
 - funkčnosť odsávania a vháňania vzduchu do vaku.

1.2. Optimalizácia požiadaviek pre výber transportného prostriedku pre transport osoby s vysoko nebezpečnou nákazou

1. Výber a voľba optimálneho transportného prostriedku.
2. Preškolenie používania a pravidelný nácvik.
3. Dekontaminovateľnosť transportného prostriedku.
4. Biologický odpad, likvidácia transportného prostriedku.

ad 1. Výber a voľba optimálneho transportného prostriedku

POŽIADAVKA	STUPEŇ BSL	
	3	4
Vnútorný priestor oddelený od okolitého priestoru pri transporte	áno	áno
Vzduch privádzaný do transportného prostriedku filtrovaný HEPA filtrami	doporučené	áno
Vzduch odvádzaný z transportného prostriedku filtrovaný HEPA filtrami	áno	áno
Obmedzenie používania len pre preškolený personál	áno	áno
Možnosť hermetického utesnenia pri dezinfekcii	doporučené	áno
Špecifické dezinfekčné postupy	áno	áno
Udržovať vnútorné prostredie v podtlaku	áno	áno
Povrchy neprepúšťajúce vodu a ľahko umývateľné	áno	áno
Povrchy odolné dekontaminačným roztokom a ľahko dekontaminovateľné	áno	áno
Pozorovacie okienko umožňujúce pozorovať osoby v priebehu transportu	áno	áno
Vybavenosť vstupnými portami pre monitoring, prívod medicínskych plynov a infúzie	áno	áno

Poznámka: transportný vak by mal spĺňať okrem vyššie uvedených požiadaviek aj:

- a) jednoduchosť obsluhy a použitia,
- b) možnosť transportu bežnými transportnými vozidlami,
- c) certifikát od autorizovanej skúšobne.

ad 2. Zaškolenie a nácvik používania transportného prostriedku

Je potrebné rešpektovať, že neoddeliteľnou súčasťou začlenenia transportného prostriedku pre transport osoby s VNN do výbavy záchranných alebo nemocničných zložiek je povinnosť používateľa personál určený na jeho používanie riadne zaškoliť a zabezpečiť praktické nácviky jeho používania pri zohľadnení všetkých rizikových faktorov. Odporúča sa vykonávať nácvik určeného personálu v OOP min. 1x za 2 mesiace.

Výrobca alebo dodávateľ pri predaji alebo zavedení tohto výrobku je povinný:

- vykonať úvodné zaškolenie a praktický nácvik uvedenia transportného prostriedku do pohotovostného stavu a spôsobu jeho dekontaminácie,
- zabezpečiť záručný a pozáručný servis,
- dohodnúť podmienky vykonávania pravidelnej kontroly funkčnosti transportného prostriedku,
- dodať návody k použitiu a denník používania transportného prostriedku,
- dodať potrebné certifikáty a osvedčenia.

Na Obr. 16 je zobrazené použitie transportného prostriedku.

Obr. 16

ad 3. Dekontaminácia, čistenie a ošetrovanie

- výrobok musí byť dekontaminovateľný bežnými dezinfekčnými prostriedkami bez toho, aby došlo k jeho poškodeniu,
- výrobok je viacnásobne použiteľný,
- po každom použití sa musia vymeniť filtre prostredníctvom ich zaslania výrobcovi alebo dodávateľovi,
- vykonávanie pravidelných kontrol funkčnosti u výrobcu min. 1x za rok,
- riadne vedenie prevádzkového denníka výrobku.

Dekontaminácia sa vykonáva pomocou dekontaminačných súprav s použitím dekontaminačných zmesí na vodnej báze. Je zakázané používať k dekontaminácii zmesi na báze organických rozpúšťadiel.

Na Obr. 17, Obr. 18 je znázornený spôsob dekontaminácie transportného prostriedku v špecializovanom dekontaminačnom zariadení.

Obr. 17

Obr. 18

Po použití v prostredí s nebezpečenstvom obsahu biologických a bakteriologických látok, je potrebné transportný prostriedok po opustení z exponovaného priestoru opláchnuť:

- 2% roztokom chloramínu, 0,5% roztokom persterilu alebo 0,3% roztokom desam solidu, pričom doba expozície je stanovená na 15 minút. Potom je potrebné ho dôkladne opláchnuť vlažnou vodou.

Prostriedky zasiahnuté kvapalnou chemickou látkou organického pôvodu (napr. pesticídy, herbicídy, organofosforové zlúčeniny, halogénové sulfidy, nitroslúčeniny alebo ich medziprodukty, zvlášť látky neznámeho zloženia) je potrebné:

- najskôr dôkladne opláchnuť vlažnou vodou,
- nasleduje jeho očistenie teplou vodou (60°C) s prísadou uhličitanu sodného (10% roztok) mimo kontaminovanú zónu,
- doba exspirácie nemôže byť kratšia ako 1 hodinu.

Takto očistený prostriedok osušiť a ponechať voľne odvetrať na voľnom priestranstve, v tieni, po dobu najmenej 24 hodín.

Upozornenie:

Konečnú očistu transportného prostriedku, ktorá sa vykonáva po jeho použití a dekontaminácii sa vykonáva tak, aby nedošlo ohrozeniu okolitého prostredia. Pri tejto činnosti je zakázané používať chemické rozpúšťadla.

ad 4. Likvidácia

Transportný prostriedok je po skončení svojej doby životnosti, vplyvom nesprávneho skladovania alebo v prípade poškodenia (neopraviteľný, nepoužiteľný), je určený k likvidácii.

Musí byť dekontaminovaný. Prostriedok určený k likvidácii musí byť odovzdaný oprávnenej firme vykonávajúcej odber a likvidáciu takéhoto odpadu.

2. Izolačná jednotka pre osoby s vysoko nebezpečnou nákazou

Izolačná podtlaková komora na nafukovacej tubusovej (Obr. 19), resp. rúrkovej (Obr. 20) konštrukcii je mobilný izolačný prostriedok určený pre izoláciu alebo hospitalizáciu osôb s VNN. Ochranná funkcia zariadenia je založená na vytváraní podtlaku vo vnútri izolačnej komory a na účinnej filtrácii odvádzaného vzduchu, čím je zabránené šíreniu VNN do okolitého prostredia.

2.1. Izolačné jednotky pre osoby s vysoko nebezpečnou nákazou

Obr. 19, Obr. 20

Účel použitia: Realizácia bezpečnej hospitalizácie osoby s cieľom zabránenia šírenia VNN.

Inovatívnosť riešenia:

Doposiaľ hospitalizácia osoby s VNN bola riešená na infekčných klinikách a oddeleniach s cieľom izolovať celé pracovisko tak, aby nedochádzalo k šíreniu nebezpečných biologických látok. Pri tomto riešení bola potreba, aby zdravotnícky a obslužný personál bol oblečený do OOP v priebehu celej liečby pri pobyte v tomto zariadení.

Novosť riešenia spočíva v tom, že je riadne izolovaný pacient a zdravotnícky a obslužný personál v OOP len pri priamom kontakte s pacientom, ktorý je oddelený od prostredia celého infekčného pracoviska hygienickým filtrom. Pacient s VNN je po celú dobu hospitalizácie v podtlaku zaisteného FVJ s HEPA filtrom a UV žiaričom.

Varianty prevedenia:

- A) Na rúrkovej konštrukcii implementovanej do stacionárneho systému k tomuto účelu určeného infekčného zariadenia;

- B)** Na tubusovej nafukovacej konštrukcii určenej pre mobilné použitie v rámci prednemocničnej starostlivosti v exteriéri (letisko ap.) pri výskyte viacerých postihnutých alebo kontaminovaných osôb.

Základné konštrukčné požiadavky a vlastnosti mobilnej izolačnej jednotky:

- rýchle postavenie a uvedenie do prevádzky,
- rovnomerná distribúcia vzduchu vo vnútri komory prostredníctvom perforovaného dvojitého stropu,
- filtračno - ventilačná jednotka zabezpečuje kompletnú výmenu vzduchu v izolačnej komore každé 2 minúty,
- odsávaný kontaminovaný vzduch prechádza cez HEPA filter so zabudovaným zdrojom UV žiarenia, ktoré zachytené mikroorganizmy likviduje,
- účinnosť filtrácie je 99,9995%,
- pomocou vstupných portov je možno z vonku pripojiť lekárske prístroje a chrániť ich pred kontamináciou. Porty slúžia tiež pre napojenie infúzií, dýchacích zariadení, atď.
- možnosť dekontaminácie personálu alebo vybavenia pri výstupe v pripojenom dekontaminačnom module.

Postup pri uvedení mobilnej izolačnej jednotky do prevádzkového stavu:

A) Vybalenie a rozloženie mobilnej izolačnej jednotky

Pred vybraním mobilnej izolačnej jednotky z obalu skontrolujte podklad, na ktorom sa chystáte ju rozložiť a prípadne odstráňte všetky ostré predmety. Potom ju rozložte na zemi a postupujte podľa Obr. 21 a, b, c. Neumiestňujte ju v blízkosti možného ohniska požiaru alebo látok, ktoré môžu vyvolať horenie.

Obr. 21 a, b, c

B) Príprava ventilov a nafúknutie konštrukcie

Pred nafúknutím konštrukcie izolačnej jednotky sú otvorené všetky vchody z predchádzajúceho balenia. Pri nafukovaní konštrukcie zabezpečte dostatočný prívod vzduchu do sacieho otvoru dúchadla.

Ventily tubusov je treba pred nafukovaním zatvoriť zatlačením poistky a jej súčasným pootočením v smere hodinových ručičiek.

1. Po kontrole ventilov (otvorené, zatvorené) pripojte koniec rozvodnej hadice dýchadla na ventily izolačnej jednotky podľa Obr. 22.
2. Zapnite dýchadlo pomocou hlavného vypínača a nafúknite izolačnú jednotku, proces nafukovania konštrukcie je znázornený na Obr. 23 a, b.

Obr. 22

Obr. 23 a, b

3. Tubusy sú vybavené pretlakovými ventilmi, ktoré sa otvárajú pri prekročení maximálneho prípustného prevádzkového tlaku v tubusoch. Pretlakový ventil je znázornený na Obr. 24.
4. Po vztýčení konštrukcie izolačnej jednotky vypnite dýchadlo, odpojte rozvodnú hadicu a zaskrutkujte napúšťací ventil konštrukcie uzáverom a nadvihnite opatrne strop podľa Obr. 25.

Obr. 24

Obr. 25

Poznámka: Pri poklese tlaku v nafukovacej konštrukcii izolačnej jednotky v priebehu používania je možné zvýšiť tlak vzduchu v tubusoch pomocou dýchadla pri zachovaní postupu ako pri nafukovaní.

C) Príprava izolačnej jednotky

1. Vchodom pre príslušenstvo prineste potrebné vybavenie interiéru izolačnej jednotky (postel', prístroje, ap.).
2. Vchod pre príslušenstvo dôkladne uzatvorte pomocou zipsu.
3. Umiestnite filtroventilačnú jednotku vpravo od prechodovej komory izolačnej jednotky

a zo sacej hadice snímte červený kryt.

4. Vložte saciu hadicu jednotky do príslušného rukávce na čelnej stene izolačne jednotky, uistite sa, že je hadica dostatočne zasunutá do rukávca a utiahnite sťahovacie popruhy rukávce podľa Obr. 26.
5. Zapojte filtroventilačnú jednotku do elektrickej zásuvky.
6. Izolačná jednotka vrátane filtroventilačnej jednotky je pripravená k používaniu.
7. Pokiaľ nie je potreba využívať vstupy pre kabeláž, zaistite ich tesné uzatvorenie.

Obr.26

Použitie vstupov pre kabeláž: Vložte elektrické káble do vstupu pre kabeláž a zaistite ich sťahovacími popruhmi.

Poznámka: Je možné použiť viacero káblov cez jeden vstup.

Používanie izolačnej jednotky

1. Zapnite filtroventilačnú jednotku. Pri aktivácii filtroventilačnej jednotky dbajte, aby otvor pre vývod filtrovaného vzduchu nebol zakrytý, mohlo by dôjsť k poruche prístroja.
2. Umiestite osoby do izolačnej jednotky.
3. Uzavrite oba vchody u prechodovej komory.

Pri prevádzke izolačnej jednotky dodržujte nasledovné opatrenia

- pre vstup k pacientovi používajte výhradne prechodovú komoru, v ktorej vždy zotrvať krátky časový interval, pokiaľ nedôjde k vyrovnaniu tlakov v komore. Po vstupe do prechodovej komory za sebou ihneď zavrite vchod. Pokiaľ je izolačná jednotka v prevádzke, nemôže nastať situácia, kedy budú otvorené obidva vchody (tzn. ako do prechodovej komory tak do hlavnej komory) súčasne,
- rovnakým spôsobom postupujte i pri vychádzaní z izolačnej jednotky. Každý vstup musí byť okamžite uzatvorený,
- dbajte o to, aby otvor pre nasávanie vzduchu vedúci k filtroventilačnej jednotke nebol vo vnútri komory prikrytý žiadnymi vecami (šaty, ručníky, vankúše apod.),
- bez dozoru dospelé osoby nedovoľte prístup deťom,
- neostávajú v uzatvorenej komore pri vypnutej filtroventilačnej jednotke nebezpečenstvo udusenía,

- nenoste do izolačnej komory žiadne ostré alebo krehké predmety, napr. sklenené nádoby, ostré opätky, atď.,
- nepozerajte sa do otvoru hadice nasávania filtroventilačnej jednotky alebo priamo do otvoru filtroventilačnej jednotky - jednotka obsahuje zdroj UV žiarenia, ktoré môže poškodiť zrak,
- fajčenie a zakladanie ohňa vo vnútri a v okolí izolačnej komory je zakázané,
- v blízkosti izolačnej komory sa nemôže používať žiadne ohrievacie zariadenie,
- v prípade nepriaznivých poveternostných podmienok sa odporúča mobilnú izolačnú jednotku rozložiť v chránenom priestore,
- nevymieňajte, nestriedajte, nepridávajte alebo nevynechávajúce žiadne diely zariadenia,
- pre použitie sú povolené len certifikované diely, ktoré spĺňajú výrobné špecifikácie,
- opravy, výmeny dielov alebo ich náhrada sa vykonávajú len kvalifikovaným technikom,
- všetky diely zariadenia sa používajú len pre ich pôvodné určenie tak, ako je opísané v návode na použitie,
- v prípade potreby je možné použiť ostrý nôž k rozrezaniu stien komory z dôvodu jej rýchleho opustenia,
- izolačná komora sa uskladňuje v suchom priestore a chráni sa pred slnečným svetlom.

Odpojenie izolačnej jednotky a jej zloženie

1. Vypnite hlavný vypínač na kryte filtroventilačnej jednotky.
2. Odpojte hadicu filtroventilačnej jednotky od izolačnej jednotky a na jej koniec nasadíte ochranný kryt.
3. Vyberte zástrčku z elektrickej siete a vložte filtroventilačnú jednotku do ochranného obalu.
4. Odstráňte z interiéru izolačnej komory všetky predmety - vybavenie ap.
5. Odpojte dekontaminačný modul a odopnite prepojovací golier.
6. Otvorte najprv všetky zipsové dvere a až potom nafukovacie ventily a vypustite nafukovaciu konštrukciu (k odsatiu vzduchu v tubusoch je možné použiť i dúchadlo).
7. Dbajte na rovnomerné rozloženie fólie izolačnej jednotky pri skladaní z dôvodu uľahčenia vlastného balenia.
8. Konštrukciu rovnomerne rozložte a fóliu poskladajte dovnútra. Dodržte pritom tvar pôdorysu izolačnej jednotky.
9. Zložte izolačnú jednotku zvinutím smerom k ventilom a dbajte pritom, aby bolo neustále umožnené vypúšťanie vzduchu z tubusov.
10. Uložte izolačnú jednotku do ochranného obalu.
11. Všetko uschovajte na vhodnom suchom mieste.

2.2 Optimalizácia požiadaviek pre výber izolačnej jednotky

1. Výber a voľba optimálnej jednotky (izolačného boxu).
2. Preškolenie používania a pravidelný nácvik.
3. Dekontaminovateľnosť izolačnej jednotky.
4. Biologický odpad, likvidácia izolačnej jednotky.

ad 1. Výber a voľba optimálneho izolačného boxu

POŽIADAVKY	STUPEŇ BSL		
	2	3	4
Oddelenie pracoviska od akýchkoľvek činností v tej istej budove	Nie	Doporučené	Áno
Vzduch privádzaný na pracovisko a odvádzaný z neho filtrovať HEPA filtrom alebo podobným účinným zariadením	Nie	Áno – odvádzaný vzduch	Áno – odvádzaný i privádzaný vzduch
Obmedzenie prístupu na pracovisko len pre určených zamestnancov	Áno	Áno	Áno, cez vzduchovú komoru
Možnosť hermeticky utesniť pracovisko pri vykonávaní dezinfekcie	Nie	Doporučené	Áno
Špecifické dezinfekčné postupy	Áno	Áno	Áno
Udržovať pracovisko v podtlaku oproti okoliu	Nie	Áno	Áno
Účinná kontrola vektorov (napr. hlodavcov, hmyzu)	Áno	Áno	Áno
Povrchy neprepúšťajúce vodu a ľahko omývateľné	Áno, pre pracovnú plochu	Áno, pre pracovnú plochu	Áno, pre pracovnú plochu
Povrchy odolné voči kyselinám, lúhom, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam	Doporučené	Áno	Áno
Bezpečné ukladanie biologického činiteľa	Áno	Áno	Áno, pod zámkom
Pozorovacie okienko alebo iné zrovnateľné zariadenie umožňujúce pozorovať osoby alebo zvieratá prítomné v priestore	Doporučené	Doporučené	Áno
Vybavenie laboratória vlastným prevádzkovým prístrojovým zariadením	Nie	Doporučené	Áno
Zaobchádzanie s infikovaným materiálom vrátane všetkých zvierat v hazard boxe alebo v izolátore alebo v inom priestore vhodnom pre túto prácu	V prípade potreby	Áno, ak ide o infekciu prenášanú vzduchom	Áno

Poznámka:

Pri výbere a následnej voľbe musia byť zohľadnené požadované parametre pre pracovisko BSL - 3 a BSL - 4.

ad 2. Preškolenie používania a pravidelný nácvik

Je potrebné rešpektovať, že nedeliteľnou súčasťou začlenenia izolačnej jednotky pre osoby s VNN je povinnosť užívateľa riadne preškoliť a zabezpečiť praktické nácviky používania pri zohľadnení všetkých rizikových faktorov.

Nácvik sa odporúča vykonávať min. 1x za 2 mesiace a cvičiaci personál musí byť vybavený OOP k tomuto účelu určenými.

Výrobca resp. dodávateľ musia pri predaji alebo zavedení tohto výrobku

- vykonať úvodné preškolenie a praktický nácvik dekontaminácie a uvedenie do pohotovostného stavu,
- vykonať záručný a pozáručný servis,
- podľa dohodnutých podmienok vykonávať pravidelnú kontrolu funkčnosti;
- podať návody k používaniu a užívateľský denník,
- dodať všetky potrebné certifikáty a osvedčenia.

ad 3. Požiadavky na dekontamináciu, čistenie a ošetrovanie

- najskôr dokonale omyť vlažnou vodou,
- pri znečistení povrchu izolačnej jednotky, dekontaminačného modulu alebo filtroventilačnej jednotky je možné pre odstránenie znečistenia použiť bežné čistiace prostriedky. Nepoužívajte agresívne chemické prostriedky,
- izolačnú jednotku i dekontaminačný modul je potrebné očistiť po každom použití,
- je potrebné ich zbaviť nečistôt zotretím a opláchnutím vodou s mydlom alebo saponátovým roztokom s nízkou koncentráciou,
- potom ich opláchnite čistou vodou a vysušte,
- po očistení je potrebné skontrolovať, či nedošlo k ich poškodeniu,
- pokiaľ bola izolačná jednotka použitá v prostredí s nebezpečným obsahom biologických alebo bakteriologických látok, je vhodné po opustení exponovaného priestoru opláchnuť ju 10% vodným roztokom chloramínu,
- rádioaktívny prach alebo aerosól je potrebné umyť vodou so saponátom,
- kvalita očistenia sa kontroluje dozimetrickým prístrojom,
- umyť teplou vodou (až 60°C) s prísadou 10% roztoku uhličitanu sodného len v bezpečnej zóne,
- takto ošetrované zariadenie je potrebné nechať v rozloženej zvislej polohe uschnúť, a nechať voľne odvetrať na voľnom priestranstve po dobu minimálne 24 hodín,
- po vonkajšom ošetrovaní je vhodné ho dezinfikovať a vysušiť aj z vnútra,
- dezinfekcia sa vykonáva 1% roztokom ajatínu po dobu 10 minút.

Upozornenie: Očistu vykonávajte mimo exponovanú zónu tak, aby odpady vzniknuté počas čistenia neohrozovali okolité prostredie. Pri čistení nepoužívajte chemické rozpúšťadlá.

ad 4. Likvidácia

Dekontaminované zariadenie sa zasiela výrobcovi, ktorý vystaví riadny likvidačný protokol. Izolačná jednotka je po skončení svojej doby životnosti, vplyvom nesprávneho skladovania

alebo v prípade poškodenia (neopraviteľná a nepoužiteľná) určená k likvidácii. Musí byť pred tým dekontaminovaná, iba potom je možné ju dať na likvidáciu. Prostriedok určený k likvidácii musí byť odovzdaný oprávnenej firme vykonávajúcu odber a likvidáciu odpadu.

VI. Kapitola

Typy osobných ochranných prostriedkov, postupy ich použitia, ošetrovania a skladovania

1. Osobné ochranné prostriedky

Problematike OOP je potrebné venovať maximálnu pozornosť z dôvodov možných trvalých následkov zdravotného postihnutia osôb vykonávajúcich činnosti v prostredí biologickej, chemickej a radiačnej hrozby. Na Obr. 27, Obr. 28 sú znázornené niektoré OOP pri ich nasadení.

Obr. 27

Obr. 28

a) Protichemická a protibiologická ochranná súprava

Táto časť opisuje a stanovuje základné požiadavky na súpravu a požiadavky podľa predpísaných noriem. Na Obr. 29a (odporúčané do nebezpečnej zóny) a Obr. 29b (odporúčané do bezpečnostnej zóny) sú znázornené a popísané súpravy OOP vrátane jednotlivých komponentov.

Obr. 29a

Obr. 29b

Ochranný oblek kategórie III, typu 3B, odolný oblek voči kvapalinám (ochrana proti kvapalinám pod tlakom), vykazujúci odolnosť voči biologickým a chemickým rizikám.

Základné konštrukčné požiadavky a vlastnosti obleku:

- odolný, ale ľahký (menej ako 850 g),
- systém dvojitého zipsu s prekrytím,
- vnútorný povrch textílie je príjemný na dotyk vďaka novému viacvrstvovému systému,
- účinný systém uzatvárania obleku, šité a prelepené švy,
- dvojité rukávy s elastickou manžetou, nohavice s elastickou manžetou,
- kapučňa.

Základné ochranné požiadavky na oblek:

- odolnosť voči kvapalinám pod tlakom 5 barov,
- odolnosť voči vysoko koncentrovaným anorganickým látkam,
- odolnosť voči organickým látkam,
- odolnosť voči chemickým bojovým látkam,
- odolnosť voči biologickým a chemickým látkam,
- odolnosť voči organickým dekontaminačným chemikáliám,;
- odolnosť voči rádioaktívnym časticiam,

- odolnosť voči časticiam $> 1 \mu\text{m}$.

Dekontaminácia – dekontaminačné činidlá:

- kyselina peroctová (peroxid vodíka + kyselina octová),
- etanol,
- chloramín D.

Požiadavky na ochranný oblek podľa Európskych noriem (EN):

- EN 14126 ochrana proti biologickým látkam, typ 3B,
- EN 14126 odolnosť proti prieniku baktérií: doba prieniku $t > 75 \text{ min}$; trieda 6 z 6
odolnosť proti prieniku biologicky kontaminovaných aerosólov: pomer prieniku $\log > 5$; trieda 3 z 3,
- EN 14605 ochrana proti kvapalným chemikáliám, typ 3 a 4, ochrana proti anorganickým a organickým chemikáliám, odolnosť voči bežne používaným dekontaminačným činidlám,
- EN 14325 odolnosť proti mechanickému poškodeniu, odolnosť proti oderu - trieda 6, pevnosť v ťahu - trieda 4, pevnosť švov - trieda 5,
- EN 1073-2 ochranné obleky, fyzikálne vlastnosti.

1.1.1 Pretlaková ochranná kukla s filtroventilačnou jednotkou

Pretlaková ochranná kukla je ochranný prostriedok určený k ochrane dýchacích orgánov užívateľa. Pretlaková ochranná kukla, znázornená na Obr. 30a, Obr. 30b s prívodom filtrovaného vzduchu k dýchacím cestám umožňuje vstúpiť do prostredia, v ktorom je nebezpečenstvo výskytu nebezpečných biologických alebo zdraviu škodlivých látok. Vnútorň priestor je istený vnútorným pretlakom vzduchu dodávaným z filtračno-ventilačnej jednotky, ktorá je umiestnená na opasku užívateľa s filtrom na ochranu v definovanom prostredí. Ochranná kukla poskytuje najvyšší stupeň ochrany – BSL 3.

Obr. 30a

Obr. 30b

Základné funkčné požiadavky pretlakovej ochrannej kukly:

- vnútorný pretlak,
- dodávka filtračno-ventilačnou jednotkou dostatočné množstvo filtrovaného vzduchu (120 dm³/min),
- minimálna prevádzková doba akumulátoru 4 hodiny,
- účinnosť filtrácie filtermi triedy P3,
- vnútorný pretlak musí byť zabezpečený jednocestným pretlakovým ventilom,
- veľkoplošný priezor,
- poskytnutie komfortu použitia prostredníctvom hlavového kríža,
- tesnosť výrobku prelepenými švami,
- progresívny dizajn,
- vyhotovené z materiálu odolného voči biologickým, chemickým a rádioaktívnym látkam,
- vyhotovené z materiálu umožňujúceho vonkajšiu dekontamináciu bežnými dekontaminačnými prostriedkami,
- vyhotovené z materiálu proti CBRN.

Princíp činnosti pretlakovej ochrannej kukly:

Vzduch do ochrannej kukly je filtrovaný cez príslušný filter, ďalej prechádza filtračno-ventilačnou jednotkou cez dýchaciu hadicu do vzduchového kanála, odtiaľ je vzduch vedený k dýchacím cestám užívateľa. Vydýchnutý vzduch je odvádzaný prúdom vzduchu priamo k jednocestnému vydychovaciemu ventilu, ktorý je chránený plastovým krytom a umiestnený na prednej strane kukly pod priezorom. Toto umiestnenie je volené pre najoptimálnejšiu cirkuláciu vzduchu vo vnútri kukly a najideálnejší výstup vydychovaného oxidu uhličitého.

Dekontaminácia, čistenie a ošetrovanie ochrannej kukly

Ochranná kukla i filtroventilačná jednotka (FVJ) sa musí po každom použití:

- najskôr dokonale omyť vlažnou vodou,
- očistiť a ošetriť (pri čistení nepoužívať chemické rozpúšťadlá - napr. benzín, benzén, toluén a chlórované rozpúšťadlá),
- zbaviť mechanických nečistôt opláchnutím vodou, prípadne vodou s mydlom,
- pre dôkladnejšiu očistu je vhodné použiť vlažnú vodu so saponátom, kedy je možné odstrániť kyseliny a zásady, resp. soli týchto látok,
- kuklu i FVJ po použití na ochranu proti nebezpečným biologickým látkam a po opustení exponovaného priestoru opláchnuť 5 % roztokom chloramínu D alebo 0,5 % roztokom persterilu 36%, doba expozície je závislá na konkrétnom type použitého dekontaminantu,
- na čistom mieste vyzliecť a nakoniec kuklu vyprať vo vode až 60°C teplej s prísadou uhličitanu sodného (10% roztok) počas 1 hodiny,
- takto vypranú kuklu osušiť a ponechať voľne odvetrať vo voľnom priestore, bez pôsobenia slnečných lúčov, po dobu najmenej 24 hodín,

- pri zasiahnutí ochrannej kukly parami vyššie uvedených látok postačí dôkladné odvetranie,
- čiastočná dekontaminácia sa robí pomocou dekontaminačných súprav s použitím dekontaminačných zmesí na vodnej báze.

Postup dekontaminácie ochrannej kukly a FVJ:

- pomocou tampónov namočených v dekontaminačnej zmesi alebo kropením kukly tak, že sa najskôr dekontaminujú rukavice a potom kukla v smere od kapucne (hlavy) dole,
- ak sú k tomu vytvorené podmienky, je vhodné po čiastočnej dekontaminácii ochrannú kuklu pred začatím odkladacej procedúry opláchnuť vodou,
- pri všetkých úkonoch s použitím kvapalných látok je potrebné dodržiavať smer zhora dole tak, aby nedošlo k zatečeniu kvapaliny do ochrannej kukly,
- dezinfekcia vnútornej časti ochrannej kukly sa vykonáva 1% roztokom ajatínu,
- očistená ochranná kukla sa vysuší, zapráši sa mastencom z oboch strán na zamedzenie jej prípadnému zlepeniu pri skladovaní.

Upozornenie: celú očistu ochrannej kukly a FVJ je potrebné previesť na mieste mimo kontaminovanej zóny tak, aby odpady po čistení neohrozovali okolité prostredie.

Požiadavky na pretlakovú ochrannú kuklu podľa EN:

- EN 12941 ochranné prostriedky dýchacích orgánov - filtrační prostriedky s pomocnou ventilácie pripojené k prilbe alebo ku kukle - požiadavky, skúšanie a označovanie,
- EN 14126 protibiologická ochrana,
- EN 943-1 protichemická ochrana.

1.1.2 Protichemické a protibiologické rukavice

Protichemické a protibiologické rukavice sú zaradené do kategórie III, vykazujú odolnosť voči biologickým a chemickým rizikám a sú znázornené na Obr. 31a, b

Obr. 31a, b

Základné funkčné požiadavky:

- dobrá citlivosť na hmat užívateľa,
- dobrá priľnavosť naolejovaných a mastných dielov,
- dobrá odolnosť voči teplotám,
- vysoká mechanická zaťažiteľnosť,
- dobrá odolnosť voči nebezpečným látkam.

Základné materiálové požiadavky:

- vyrobené z nitrilkaučuku,
- dobré antistatické a elektrostatické vlastnosti,
- schválenie pre prácu s potravinami,
- bez alergénnych látok, napr. thiuramy a thiomocoviny,
- absolútne bez silikónu a lakov.

Požiadavky na ochranné rukavice podľa EN:

- EN 374-1 ochranné rukavice proti mikroorganizmom,
- EN 374-2 ochranné rukavice proti chemikáliám a mikroorganizmom,
- EN 374-3 ochranné rukavice proti chemikáliám a mikroorganizmom,
- EN 388 ochranné rukavice proti mechanickým rizikám.

1.1.3 Latexové rukavice

Základné materiálové požiadavky:

- materiál z jemného svetlého prírodného latexu s hladkým povrchom bielej farby s púdom,
- nesterilné.

Rukavice sú znázornené na Obr. 32a, b

Obr.32a, b

Požiadavky na ochranné rukavice podľa EN:

- EN 455 lekárske rukavice pre jednorazové použitie, požiadavky a skúšanie nepriepustnosti.

1.1.4. Ochranné čižmy

Certifikovaná výbava čižiem S5, odolných proti kyselinám, biologickým a chemickým látkam. Čižmy sú znázornené na Obr. 33

Obr.33

Základné konštrukčné a materiálové požiadavky:

- bezpečnostná špica: oceľová,
- planžeta proti prepichnutiu: oceľová,
- materiál: PVC,
- podšívka: antibakteriálna textília,
- veľkosti: 36 - 48.

Požadovaná rezistencia materiálu čižiem:

- odolnosť voči anorganickým kyselinám,
- odolnosť voči organickým kyselinám,
- odolnosť voči zásadám,
- odolnosť voči roztokom solí,
- odolnosť voči amínom,
- odolnosť voči minerálnym tukom a olejom,
- odolnosť voči živočíšnym a rastlinným tukom a olejom,
- odolnosť voči uhl'ovodíkom,
- odolnosť voči alkoholu.

Požiadavky na ochranné čižmy podľa EN:

- EN 20345 osobné ochranné prostriedky – bezpečnostná obuv,
- EN 344 požiadavky a skúšobné metódy na bezpečnú ochrannú pracovnú obuv pre profesionálne použitie.

1.2 Pretlakový protichemický a protibiologický oblek

Ochranný protichemický a protibiologický oblek s prívodom filtrovaného vzduchu umožňuje užívateľovi vstúpiť do prostredia, v ktorom je riziko výskytu nebezpečných biologických, chemických alebo zdraviu škodlivých látok. Ochrana vnútorného priestoru je zabezpečená pretlakom vzduchu dodávaným filtračno-ventilačnou jednotkou, zavesenou na opasku vo vnútri obleku.

Základné funkčné požiadavky a vlastnosti obleku:

- ochrana užívateľa je zabezpečená vnútorným pretlakom,
- filtračno-ventilačná jednotka poskytuje dostatočné množstvo filtrovaného vzduchu (120 dm³/min),
- akumulátor zabezpečuje prevádzkovú dobu až 8 hodín,
- kvalita filtrovaného vzduchu je zabezpečená príslušnými filtrami umiestnenými na povrchu obleku,

- optimálna hodnota vnútorného pretlaku je zabezpečená jednocestnými pretlakovými ventilmi,
- veľkoplošný priezor,
- špeciálny hermetický zips,
- švy sú pretesnené elastomérou zmesou
- materiál odolný voči chemickým, rádioaktívnym a biologickým látkam.

Dekontaminácia, čistenie a ošetrovanie ochranného odevu

Ochranný odev sa musí po každom použití:

- najskôr dokonale umyť vlažnou vodou,
- očistiť a ošetriť, pri čistení nepoužívať chemické rozpúšťadlá - napr. benzín, benzén, toluén a chlórované rozpúšťadlá,
- odstrániť z ochranného odevu mechanické nečistoty opláchnutím vodou, resp. vodou s mydlom,
- pre dôkladnejšiu očistu je vhodné použiť vlažnú vodu so saponátom, kedy je možné odstrániť kyseliny a zásady, resp. soli týchto látok,
- po použití a opustení exponovaného priestoru odev opláchnuť 2% roztokom chloramínu alebo 0,5% roztokom persterilu, pričom doba expozície je závislá na konkrétnom type dekontaminantu,
- rádioaktívny prach alebo aerosól je potrebné umyť vodou so saponátom,
- kvalitu umytia je potrebné skontrolovať dozimetrickým prístrojom,
- odev vyzliecť a vyprať v teplej vode (60°C) s prísadou uhličitanu sodného (10% roztok) v bezpečnej zóne mieste po dobu 1 hodiny,
- vypraný odev vysušiť a ponechať voľne odvetrať vo voľnom priestore bez pôsobenia slnečných lúčov, po dobu minimálne 24 hodín,
- pre zavesenie ochranného odevu je dodaný vešiak.

Postup dekontaminácie ochranného odevu

Pri kontaminácii ochranných odevov chemickými látkami je potrebné vykonať ich čiastočnú dekontamináciu:

- čiastočná dekontaminácia sa robí pomocou vojenských dekontaminačných súprav s použitím dekontaminačných zmesí na vodnej báze,
- je zakázané používať k dekontaminácii zmesi na báze organických rozpúšťadiel,
- ochranný odev sa dekontaminuje pomocou tampónov namočených v dekontaminačnej zmesi alebo kropením odevu tak, že sa najskôr dekontaminujú rukavice a potom sa postupuje po odevu od kapucne (hlavy) dole až po chodidlovú časť čižiem,
- ak je to možné, môžu sa čižmy dekontaminovať v improvizovanom bazéne,
- ak sú na to vytvorené podmienky, je vhodné po čiastočnej dekontaminácii ochranný odev pred začatím odkladacej procedúry opláchnuť vodou,
- dezinfekciu vnútornej časti ochranného odevu je možné urobiť 1% roztokom ajatínu;

- po očistení ochranného odevu a jeho vysušení je nutné odev zaprášiť mastencom z oboch strán a tým zamedziť jeho prípadnému zlepeniu pri skladovaní,
- zips je potrebné po skončení očisty a osušení natrieť mazacou tyčinkou a overiť jeho funkčnosť.

Upozornenie: Celú očistu ochranného odevu je potrebné vykonať na mieste mimo kontaminovanú zónu tak, aby odpady po čistení neohrozovali okolité prostredie.

Požiadavky na pretlakový protichemický a protibiologický ochranný oblek podľa EN:

- EN 12941 ochranné prostriedky dýchacích orgánov - filtračné prostriedky s pomocnou ventiláciou pripojenou k prilbe alebo ku kukle - požiadavky, skúšanie a označovanie,
- EN 14126 protibiologická ochrana,
- EN 943-1 protichemická ochrana.

1.3 Požiadavky na optimalizáciu osobných ochranných prostriedkov

1. Výber a voľba optimálneho ochranného prostriedku.
2. Preškolenie používania a pravidelný nácvik.
3. Dekontaminovateľnosť OOP.
4. Biologický odpad, likvidácia OOP.

ad 1. Výber a voľba optimálneho osobného ochranného prostriedku

- posúdenie všetkých rizík s ohľadom na nebezpečenstvo pri ich používaní (musí spĺňať všetky kritériá pre úroveň ochrany BSL 3-4), vzhľadom k tomu, že nie je precizovaná identifikácia stupňa nebezpečnosti prostredia zásahu,
- jednoduchosť použitia,
- maximálna eliminácia v závislosti na výške a individuálnych dispozícií užívateľa (dioptrické okuliare, fúzy ap.), posúdenie organoleptických parametrov (pocity),
- stupeň a úroveň dekontaminovateľnosti užívateľa v OOP (vodonepriepustnosť, chemická odolnosť, charakter povrchu ap.),
- OOP musí byť overený a certifikovaný autorizovanou skúšobňou,
- nespoliehať sa len na prehlásenie výrobcu alebo dodávateľa,
- vyžadovať doloženie zodpovedajúceho certifikátu,
- spôsob likvidácie použitých OOP.

ad 2. Preškolenie a nácvik používania osobných ochranných prostriedkov

Požaduje sa, aby výrobca popr. dodávateľ bol schopný vykonať preškolenie používania a to nielen po teoretickej stránke a vykonať praktický nácvik (oblíkanie, dekontamináciu, vyzliekanie, likvidáciu). Na obr. 34 - 44 je fotodokumentácia z praktického nácviku používania OOP. Organizácia musí vo svojej kompetencii zabezpečiť a zaradiť do plánu školenia pre zamestnancov (odporúčané min. -1x za 2 mesiace) vykonanie praktického nácviku používania OOP.

Obr. 34

Obr. 35

Obr. 36

Obr. 37

Obr. 38

Obr. 39

Obr. 40

Obr. 41

Obr. 42

Obr. 43

Obr. 44

ad 3. Dekontaminácia

Spôsob dekontaminácie je znázornený na Obr. 45 a následný oplach v sprche na Obr. 46.

Medzi najbežnejšie dekontaminačné činidlá patrí:

- kyselina peroctová (peroxid vodíka + kyselina octová), etanol.

Obr. 45

Obr. 46

ad 4. Likvidácia osobných ochranných prostriedkov

- pri použití vhodne vybraného OOP je jeho likvidácia úplne nenáročná, lebo bol ešte na užívateľovi pri prechode do čistého prostredia riadne dekontaminovaný a môže byť zlikvidovaný ako bežný odpad,
- veľkou výhodou je možnosť viacnásobného použitia, kedy vyzlečené OOP ešte raz v k tomu určenej nádobe s dekontaminačným roztokom dekontaminujeme, osušíme na vešiakoch a môžeme opäť použiť,

- ochranné odevy je možné spaľovať alebo uložiť na riadenej skládke bez ohrozenia životného prostredia,
- obmedzenie týkajúce sa likvidácie je závislé len na znečisťujúcich látkach, ktoré sa môžu dostať do kontaktu s odevom počas použitia.

Upozornenie: po ukončení činností OOP osušíme, skontrolujeme resp. vymeníme filtre, dobijeme batérie a uložíme do pohotovostnej polohy. Podľa odporúčenia výrobcu je potrebné pravidelne kontrolovať funkčnosť priamo u výrobcu alebo v kvalifikovanej servisnej organizácii.

VII. Kapitola

Harmonogram vykonávania teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na vykonávanie zásahu po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie

Zložitosť, organizačná náročnosť, personálne zabezpečenie ako i podmienky plnenia úloh na mieste vstupu do Slovenskej republiky, na ktorom vznikla udalosť podliehajúca MZP SZO, plnenie úloh, ktoré vyžadujú zvládnutie špecifických OOP a zariadení potrebných k tejto činnosti, zákonite vyvolávajú potrebu zabezpečiť a vykonávať systematickú teoretickú prípravu a výcvik osôb, ktoré boli určené na činnosť po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO na mieste vstupu. Na zabezpečenie takejto prípravy vláda SR v úlohe C.4 uznesenia č. 190/2013 uložila dotknutým ministrom ustanoviť systém vzdelávania a výcviku osôb určených na plnenie úloh na miestach vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO. Obsah, rozsah, formy a metódy tohto systému boli ustanovené v Rámcovom pláne pre vzdelávanie a výcvik osôb určených v pôsobnosti jednotlivých rezortov, ktorý predstavuje určitý harmonogram vzdelávania a výcviku. Účelom vyššie uvedeného rámcového plánu je zjednotiť a skoordinať vzdelávacie aktivity, formy a metódy, ktoré budú využívané v procese vzdelávania a výcviku určených osôb, ustanoviť periodicitu a postupnosť vzdelávania ako i určiť personálne zabezpečenie spoločných vzdelávacích aktivít pre vybraný personál všetkých rezortov a súčasne dať i návod pre vypracovanie harmonogramov rezortov prostredníctvom spracovania a vydania rezortného plánu vzdelávania a výcviku v rámci rezortu.

1. Cieľ harmonogramu vzdelávania a výcviku

Cieľom harmonogramu vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie je oboznámiť určené osoby s Medzinárodnými zdravotnými predpismi Svetovej zdravotníckej organizácie a z nich vyplývajúcimi požiadavkami na pripravenosť Slovenskej republiky na riešenie udalostí ohrozujúcich verejné zdravie v medzinárodnom rozsahu, s organizáciou zásahu na miestach vstupu do Slovenskej republiky, s odbornými úlohami jednotlivých rezortov pri vykonávaní zásahu na miestach vstupu v rámci svojej pôsobnosti, s požiadavkami na ochranu zdravia zasahujúcich osôb, s možným sortimentom osobných ochranných prostriedkov a pomôcok potrebných pre zasahujúce osoby, spôsobmi ich používania a ošetrovania, s možným sortimentom dekontaminačných a dezinfekčných zariadení, spôsobmi ich zriaďovania, obsluhy a využívania pri zásahu, oboznámenie riadiaceho personálu v mieste zásahu so spôsobom a obsahom vzájomnej komunikácie pri zásahu, organizáciou poskytovania zdravotnej starostlivosti postihnutým osobám na mieste udalostí a u poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti, organizáciou a vykonávaním opatrení na ochranu verejného zdravia a na likvidáciu kontaminovaného odpadu.

2. Cieľové skupiny osôb určených v harmonograme vzdelávania a výcviku:

- a) v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky to je vybraný personál Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, vybraný personál posádok

záchrannej zdravotnej služby Bratislavského a Košického kraja, vedúci lekári krajského operačného strediska záchrannej zdravotnej služby v Bratislave a v Košiciach, vybraný personál Operačného strediska záchrannej zdravotnej služby Slovenskej republiky, vybraný personál kliník infektológie a geografickej medicíny Univerzitnej nemocnice Bratislava a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice, vybraný personál Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a vybraný personál Regionálnych úradov verejného zdravotníctva Bratislava, Banská Bystrica a Košice, vybraný personál Národného toxikologického informačného centra UN Bratislava.

- b) v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky to je vybraný personál Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, vybraný personál v pôsobnosti Prezídia Hasičského a záchranného zboru a Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave a v Košiciach, vybraný personál v pôsobnosti Prezídia policajného zboru Slovenskej republiky, vybraný personál Krajského riaditeľstva Policajného zboru Bratislava a Košice, vybraný personál v pôsobnosti Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, vybraný personál okresného úradu Bratislava, Sobrance a Trebišov, vybraný personál kontrolných chemických laboratórií civilnej ochrany, vybraný personál v pôsobnosti rezortu vnútra na cestnom hraničnom prechode Vyšné Nemecké.
- c) v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky to je vybraný personál Ministerstva obrany Slovenskej republiky, vybraný zdravotnícky personál v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky.
- d) v pôsobnosti Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky to je vybraný personál ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, (vedúci príslušných vecných sekcií, útvar vedúceho hygienika rezortu, odbor krízového riadenia), vybraný personál medzinárodného Letiska M. R. Štefánika v Bratislave, vybraný personál Letových prevádzkových služieb, š.p., vybraný personál ŽSR, a.s., spoločnosti ZSSK Slovensko, železničnej stanice v Čiernej nad Tisou.
- e) v pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky to je vybraný personál Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, vybraný personál Hraničnej inšpekčnej stanice Bratislava - letisko, vybraný personál Hraničnej inšpekčnej stanice Vyšné Nemecké, vybraný personál Hraničnej inšpekčnej stanice Čierna nad Tisou, vybraný personál určených regionálnych veterinárnych a potravinových správ v Slovenskej republike.
- f) v pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky vybraný personál Ministerstva financií Slovenskej republiky, vybraný personál sekcie colných úradov Finančného

riaditeľstva Slovenskej republiky a vybraný personál colníc Letiska M. R. Štefánika Bratislava, Železničného prechodu Čierna nad Tisou a Cestného prechodu Vyšné Nemecké.

3. Obsah a rozsah spoločných teoretických vedomostí pre vybraný personál všetkých cieľových skupín:

- Medzinárodné zdravotné predpisy Svetovej zdravotníckej organizácie a ich požiadavky na pripravenosť Slovenskej republiky na riešenie udalostí ohrozujúce verejné zdravie v medzinárodnom rozsahu,
- klasifikácia udalostí ohrozujúcich verejné zdravie v medzinárodnom rozsahu,
- základné opatrenia na ochranu verejného zdravia po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie,
- organizácia zásahu na miestach po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie,
- všeobecné zásady a požiadavky na ochranu zdravia zasahujúcich osôb, kritéria na ochranné vlastnosti osobných ochranných pomôcok a prostriedkov, dezinfekčných a dekontaminačných zariadení, spôsoby ich používania a ošetrovania.

Poznámka:

Obsah a rozsah spoločných teoretických vedomostí pre vybraný personál všetkých cieľových skupín sa plánuje minimálne 1x za kalendárny rok počínajúc rokom 2014.

4. Obsah a rozsah teoretických vedomostí pre vybraný personál cieľovej skupiny dotknutého rezortu:

- sily a prostriedky rezortu určené na vykonávanie zásahu po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie,
- úlohy rezortu pri vykonávaní zásahu na miestach vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie,
- úlohy riadiaceho (krízového) personálu pri organizovaní zásahu, spôsob a obsah vzájomnej komunikácie pri zásahu.

Poznámka: Obsah a rozsah teoretických vedomostí pre vybraný personál cieľovej skupiny rezortu sa plánuje minimálne 1x za kalendárny rok počínajúc rokom 2014.

5. Obsah a rozsah praktického vzdelávania

- metodický štábny nácvik komunikácie hlavného veliteľa zásahu pri riešení udalosti s veliteľmi zasahujúcich rezortných síl a prostriedkov,
- nácvik používania osobných ochranných pomôcok a prostriedkov,
- praktický nácvik činnosti biohazard personálu rezortu zdravotníctva,

- spoločné praktické cvičenie na riešenie udalostí podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na téma: Zachytenie vysoko nebezpečnej nákazy na medzinárodnom letisku M. R. Štefánika v Bratislave.

Poznámka: Obsah a rozsah praktického vzdelávania pre vybraný personál cieľovej skupiny rezortu sa plánuje minimálne 1x za kalendárny rok počínajúc rokom 2014.

6. Všeobecné pokyny k vypracovaniu rezortných plánov (harmonogramov) vzdelávania a výcviku určených osôb

1. Rezortný plán (harmonogram) vychádza z Rámcového plánu, ktorým sa koordinujú základné povinné vzdelávacie aktivity, prostredníctvom ktorých sa ustanovuje systém vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie.
2. Forma a štruktúra rámcového plánu slúži ako podklad na vypracovanie rezortných plánov vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie.
3. Rezortný plán (harmonogram) vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie sa spracováva na kalendárny rok a predkladá sa na schválenie príslušnému rezortnému ministrovi vždy do 15.01. príslušného kalendárneho roku.
4. Rezortný plán (harmonogram) vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie okrem základných povinných vzdelávacích aktivít uvedených v rámcovom pláne obsahuje vlastné špecifické opatrenia a vzdelávacie aktivity vyplývajúce z odborných úloh jednotlivých rezortov v rámci ich pôsobnosti.

Rámcový plán

**vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah po vzniku udalostí podliehajúcich
Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie**

na rok 2014 a nasledujúce roky

I. Cieľ:

Cieľom rámcového plánu je v súlade úlohou C.4 uznesenia vlády SR číslo 190/2013 ustanoviť systém vzdelávania a výcviku riadiacich manažmentov a určených osôb za účelom ich prípravy na plnenie úloh po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na miestach vstupu do SR na rok 2014 a nasledujúce roky, usmerniť a koordinovať vzdelávacie aktivity v rámci spoločnej prípravy zainteresovaných rezortov a spracovania interných rezortných plánov vzdelávania a výcviku a ustanoviť štruktúru a obsah rezortných plánov vzdelávania a výcviku na rok 2014 a nasledujúce roky.

II. Hlavné úlohy:

1. V oblasti spoločného teoretického vzdelávania:
 - a) oboznámiť veliteľov zásahových síl a riadiaci manažment rezortov s Medzinárodnými zdravotnými predpismi Svetovej zdravotníckej organizácie a požiadavkami na pripravenosť SR na riešenie udalostí podliehajúcich týmto predpisom;
 - b) oboznámiť veliteľov zásahových síl a riadiaci manažment rezortov so zdravotnými hrozbami vyplývajúcimi z klasifikácie hrozieb podľa Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie;
 - c) oboznámiť veliteľov zásahových síl a riadiaci manažment rezortov s organizáciou vykonania zásahu na riešenie udalosti.

2. V oblasti teoretického vzdelávania pre vybraný personál rezortu:
 - a) oboznámiť riadiaci manažment rezortu a veliteľov zásahových síl s úlohami určených síl a prostriedkov rezortu pri vykonávaní zásahu na jednotlivých miestach vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie;
 - b) oboznámiť personál podriadený veliteľom zásahových síl s organizáciou a úlohami v rámci rezortnej pôsobnosti vykonávanými na miestach vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie;
 - c) oboznámiť personál určený na vykonávanie činností na miestach vstup po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie so zásadami ochrany zdravia, s osobnými ochrannými prostriedkami a pomôckami a zariadeniami na vykonávanie dezinfekcie a dekontaminácie, spôsobmi zberu a likvidácie kontaminovaného odpadu.

3. V oblasti spoločného praktického vzdelávania a praktického vzdelávania pre vybraný personál rezortu:
- a) metodický štábný nácvik komunikácie hlavného veliteľa zásahu pri riešení udalosti s veliteľmi zasahujúcich rezortných síl a prostriedkov – 6 hodín, vykoná hlavný hygienik SR, súčinnosť rezortní hygienici, 1x ročne;
 - b) praktický nácvik používania osobných ochranných pomôcok a prostriedkov – 2 hodiny, vykonajú velitelia určených jednotlivých rezortných síl a prostriedkov, 2x ročne;
 - c) praktický nácvik činností biohazard personálu - 6 hodín, vykoná veliteľ zasahujúcich síl a prostriedkov zdravotníctva, 1x ročne;
 - d) spoločné praktické cvičenie na riešenie udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na téma: Zachytenie vysoko nebezpečnej nákazy na medzinárodnom letisku M. R. Štefánika v Bratislave – 1 deň, vykoná MDV a RR SR, súčinnosť zasahujúce rezorty, v roku 2016.

III. Opatrenia na realizáciu hlavných úloh:

K 1. hlavnej úlohe: V oblasti spoločného teoretického vzdelávania

P. č.	Obsah vzdelávacej aktivity	Termín	Zodpovedá	Podieľa sa	Poznámka
1.	Odborné metodické zhromaždenie určených veliteľov zásahových síl a riadiaceho manažmentu rezortov k oboznámeniu s medzinárodnými zdravotnými predpismi svetovej zdravotníckej organizácie a požiadavkami na pripravenosť SR na riešenie udalostí podliehajúcich týmto predpisom, so zdravotnými hrozbami vyplývajúcimi z klasifikácie hrozieb podľa medzinárodných zdravotných predpisov svetovej zdravotníckej organizácie a s organizáciou vykonania zásahu na riešenie udalosti. Mená a kontaktné údaje účastníkov zhromaždenia zaslať HH SR	Marec 2014 Do 28.02.2014	Hlavný hygienik SR	MZ SR Dotknuté rezorty	miesto konania a konkrétny dátum spresní v pozvánke HH SR.

K 2. hlavnej úlohe: V oblasti teoretického vzdelávania pre vybraný personál rezortu:

P. č.	Obsah vzdelávacej aktivity	Termín	Zodpovedá	Podieľa sa	Poznámka
1.	Rezortné odborné metodické zhromaždenie k oboznámeniu riadiaceho manažmentu rezortu a veliteľov zásahových síl a prostriedkov rezortu s úlohami pri vykonávaní zásahu na jednotlivých miestach vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich medzinárodným zdravotným predpisom svetovej zdravotníckej organizácie.	Stanoví rezort	Stanoví rezort	Stanoví rezort	
2.	Oboznámiť personál podriadený veliteľom zásahových síl s organizáciou a úlohami v rámci rezortnej pôsobnosti vykonávanými na miestach vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie.	Stanoví rezort	Príslušný veliteľ zásahových síl	Stanoví rezort	
3.	Oboznámiť personál určený na vykonávanie činností na miestach vstupu po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie so zásadami ochrany zdravia, s osobnými ochrannými prostriedkami a pomôckami a zariadeniami na vykonávanie dezinfekcie a dekontaminácie, spôsobmi zberu a likvidácie kontaminovaného odpadu.	Stanoví rezort	Stanoví rezort	Stanoví rezort, dodávateľ OOP	

K 3. hlavnej úlohe: V oblasti spoločného praktického vzdelávania a praktického vzdelávania pre vybraný personál rezortu

P. č.	Obsah vzdelávacej aktivity	Termín	Zodpovedá	Podieľa sa	Poznámka
1.	Metodický štábný nácvik komunikácie hlavného veliteľa zásahu pri riešení udalosti s veliteľmi zasahujúcich rezortných síl a prostriedkov na mieste vstupu.	Druhý polrok 2014, 1x ročne stanoví MV SR a MDV a RR SR	MV SR a MDV a RR SR	Velitelia síl a prostriedkov dotknutých rezortov	miesto konania a konkrétny dátum spresní v pozvánke MV SR a MDVARR SR
2.	Praktický nácvik používania osobných ochranných pomôcok a prostriedkov	2x ročne stanoví rezort po nadobudnutí OOPP	Rezortný hygienik, štatutárny zástupca dotknutej organizácie	Velitelia síl a prostriedkov dotknutých rezortov a určené osoby, dodávateľ OOP	
3.	Praktický nácvik činností biohazard tímu	1x ročne stanoví MZ SR po nadobudnutí OOPP stanoví	MZ SR	Veliteľ a určené osoby zasahujúcich síl a prostriedkov zdravotníctva	
4.	Spoločné praktické cvičenie na riešenie udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na téma: Zachytenie VNN na letisku M. R. Štefánika	2016	MDV a RR SR v spolupráci	Určené sily a prostriedky	k príprave cvičenia MDV a RR SR spracuje a vydá plán prípravy a vykonania cvičenia

Záver

Redakčná rada zložená zo zástupcov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, zástupcov Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Operačného strediska záchranej zdravotnej služby SR, zástupcov Univerzitnej nemocnice Bratislava, Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice, ktorí boli nominovaní rezortnými ministrami a zo zástupcov firmy Ego Zlín z Českej republiky vypracovala túto metodickú príručku pre potreby realizácie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb, ktoré boli určené rezortnými ministrami na vykonávanie činností eliminujúcich ohrozenie verejného zdravia obyvateľstva Slovenskej republiky a na zabránenie šírenia ohrozenia zdravia v medzinárodnom dosahu po vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na miestach vstupu do Slovenskej republiky. Metodická príručka je určená predovšetkým osobám, vykonávajúcim riadiacu a organizátorskú činnosť v rámci zásahu na mieste vstupu do Slovenskej republiky po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie, manažmentom ministerstiev, orgánom krízového riadenia, prednostom dotknutých okresných úradov, odbornej i laickej verejnosti a všetkým osobám, ktoré sa budú podieľať na praktickom riešení takýchto udalostí za účelom oboznámenia sa s celou šírkou problematiky a za účelom teoretického a praktického zvládania riešenia takýchto udalostí. Redakčná rada spracovala túto metodickú príručku ako súčasť podpory realizácie úlohy C.4 uznesenia vlády SR č. 190 zo dňa 24. apríla 2013.

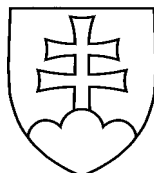
Prílohy

Príloha číslo:

1. Uznesenie vlády SR č. 190 zo dňa 24. apríla 2013 k návrhu realizácie II. etapy implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie v Slovenskej republike
2. Prehľad činností - situácia zachytenie osoby podozrivej z VNN v dopravnom prostriedku na mieste vstupu - biologická hrozba
3. Prehľad činností - situácia chemická alebo radiačná hrozba
4. Prehľad VNN, ktoré môžu predstavovať núdzový stav verejného zdravia medzinárodného dosahu na miestach vstupu
5. Odporúčania pre vybavenie určených ústavných zdravotníckych zariadení na vykonávanie príjmu kontaminovaných osôb po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – radiačná hrozba
6. Odporúčania pre vybavenie zasahujúcich posádok záchranej zdravotnej služby na poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO - radiačná hrozba
7. Pracoviská hraničných inšpekčných staníc Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR na miestach vstupov
8. Vybrané Regionálne veterinárne a potravinové správy Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR podieľajúce sa na riešení udalostí podliehajúcich MZP SZO na miestach vstupov
9. Dekontaminácia zvierat
10. Zoznam laboratórií v pôsobnosti Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR
11. Postup odberu, zabezpečenia a odosielania vzoriek pre veterinárne účely
12. Schéma priestorov medzinárodného Letiska M. R. Štefánika na odstavenie lietadla s osobou podozrivou na VNN
13. Schéma priestorov železničnej stanice v Čiernej nad Tisou na odstavenie vlaku s osobou podozrivou na VNN
14. Schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO - biologická hrozba, miesto vstupu do SR cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké
15. Schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – radiačná hrozba, cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké - nákladná preprava
16. Schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – radiačná hrozba, cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké - osobná preprava
17. Schéma vyčlenenia priestoru pre nákladnú dopravu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO - biologická hrozba, cestný hraničný prechod Vyšné Nemecké
18. Schéma vyčlenenia priestoru pre osobnú dopravu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO - biologická hrozba, cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké
19. Schéma rozmiestnenia jednotlivých pracovísk Hasičského a záchranného zboru
20. Prehľad možností pracovísk na mikrobiologickú diagnostiku podľa biologických činiteľov

Príloha číslo: 1

Uznesenie vlády SR č. 190 zo dňa 24. apríla 2013 k návrhu realizácie II. etapy implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie v Slovenskej republike

UZNESENIE VLÁDY SR

č. 190

z 24. apríla 2013

k návrhu realizácie II. etapy implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie v Slovenskej republike

Číslo materiálu: 10861/2013

Predkladateľ: ministerka zdravotníctva

Vláda

A. schvaľuje

- A.1. návrh realizácie II. etapy implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie v Slovenskej republike,
- A.2. predbežný návrh na vytvorenie nového medzirezortného programu;

B. súhlasí

- B.1. s miestami vstupu do SR,
- B.2. s odporúčaným vybavením zasahujúcich osôb,
- B.3. so silami a prostriedkami na riešenie udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie,
- B.4. s medzirezortným programom na zabezpečenie pripravenosti SR na riešenie udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie;

C. ukladá

**podpredsedovi vlády a ministrom vnútra
podpredsedovi vlády a ministrom financií**

**podpredsedovi vlády a ministri zahraničných vecí a európskych záležitostí
ministri obrany
ministri dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
ministri pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
ministri hospodárstva**

- C.1. určiť vo svojej pôsobnosti kontaktné miesto na príjem a odovzdávanie informácií národnému kontaktnému miestu o vzniku udalosti podliehajúcej medzinárodným zdravotným predpisom svetovej zdravotníckej organizácie na území SR alebo v zahraničí

do 31. mája 2013

**ministerke zdravotníctva
podpredsedovi vlády a ministri vnútra
podpredsedovi vlády a ministri financií
ministri obrany
ministri dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
ministri pôdohospodárstva a rozvoja vidieka**

- C.2. určiť sily a prostriedky na vykonávanie zásahu pri vzniku udalostí podliehajúcich medzinárodným zdravotným predpisom svetovej zdravotníckej organizácie v rámci svojej pôsobnosti

do 31. decembra 2013

- C.3. zabezpečiť úlohy vyplývajúce z vytvoreného medzirezortného programu na zabezpečenie pripravenosti SR na riešenie udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie

do 30. júna 2013 a každoročne

- C.4. ustanoviť systém vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie v rámci svojej pôsobnosti

do 31. decembra 2013

ministerke zdravotníctva

- C.5. v spolupráci s podpredsedom vlády a ministrom financií, podpredsedom vlády a ministrom vnútra, ministrom obrany, ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja a ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka vytvoriť nový medzirezortný program

do 31. mája 2013

podpredsedovi vlády a ministri vnútra

- C.6. v prípade ohrozenia verejného zdravia II. stupňa plniť úlohy hlásnej služby prostredníctvom národného vyzumievacieho a varovacieho centra

od 30. mája 2013

**ministerke zdravotníctva
podpredsedovi vlády a ministrom vnútra
ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka**

- C.7. vykonať kontrolu stavu zabezpečenia základných kapacitných požiadaviek na miestach vstupu na územie SR a prijať opatrenia k splneniu základných kapacitných požiadaviek v súlade s prílohou č. 1 medzinárodných zdravotných predpisov svetovej zdravotníckej organizácie

do 31. decembra 2014.

Vykonajú: podpredseda vlády a minister vnútra
podpredseda vlády a minister financií
podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí
ministerka zdravotníctva
minister obrany
minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
minister hospodárstva

Príloha číslo: 2

Prehľad činností– situácia zachytenie osoby podozrivej z VNN v dopravnom prostriedku na mieste vstupu – biologická hrozba

Činnosť													
Miesto vstupu	KS IZS	KOS ZZS	OÚ	ÚVZ SR	Poskytovateľ ZZS	Infekčná klinika	RÚVZ	MV SR	MO SR	MDVaRR SR	MPaRV SR	MF SR	MZ SR
Ihneď oznamuje situáciu na príslušné KS ZZS.	Preberie informáciu o situácii z miesta vstupu a informuje kontaktné miesto - ÚVZ SR.	Preberie informáciu o situácii a informuje o situácii OS ZZS SR, príslušnú infekčnú kliniku, príslušný RÚVZ a SOKRZ kraja.	Preberie informáciu o situácii od RÚVZ.	Preberie informáciu od miesta vstupu a informuje kontaktné miesto dotknutých rezortov o situácii.	Preberie informáciu o situácii od KOS ZZS.	Preberie informáciu o situácii od KOS ZZS a pripraví sa na príjem osoby podozrivej na VNN.	Preberie informáciu o situácii od KOS ZZS, informuje prednostu OÚ.	Kontaktné miesto preberie informáciu o situácii od kontaktného miesta – ÚVZ SR.	Kontaktné miesto preberie informáciu o situácii od kontaktného miesta – ÚVZ SR.	Kontaktné miesto preberie informáciu o situácii od kontaktného miesta – ÚVZ SR.	Kontaktné miesto preberie informáciu o situácii od kontaktného miesta – ÚVZ SR.	Kontaktné miesto preberie informáciu o situácii od kontaktného miesta – ÚVZ SR.	Kontaktné miesto preberie informáciu o situácii od kontaktného miesta – ÚVZ SR.
Vykoná prvotné opatrenia na zabránenie šírenia ohrozenia verejného zdravia v priestore miesta vstupu, zabezpečí neopustenie dopravného prostriedku cestujúci - mi do doby obdržania informácie o výsledku dignostikovania VNN (4-6	Vysielá príslušníkov PZ SR na vykonanie asistencie pre posádku ZZS pri prevzatí podozrivej osoby na VNN z dopravného prostriedku a na zabezpečenie verejného poriadku v okolí dopravného prostriedku a na zabránenie pokusom cestujúcich opustiť	Vysielá na miesto vstupu určenú skupinu ZZS vybavenú OOPP, Transportným prostriedkom a malou dekontami - načnou súpravou. Riadi a koordinuje ďalšie sily a prostriedky potrebné na riešenie udalosti. Prijíma		Vydá predbežné pokyny pre prípravu výjazdovej skupiny. Určuje pracoviská na vykonávanie laboratorného vyšetrenia odobraných vzoriek.	Po príjazde na miesto určenia poskytnie osobe podozrivej na VNN neodkladnú zdravotnú starostlivosť, uloží ju do transportného prostriedku, vykoná povrchovú dezinfekciu OOP a transportného prostriedku a následne transport na príslušnú	Vysielá na miesto určenia osoby podozrivej na VNN neodkladnú zdravotnú starostlivosť, uloží ju do transportného prostriedku, vykoná povrchovú dezinfekciu OOP a transportného prostriedku a následne transport na príslušnú	Vydá predbežné pokyny pre prípravu výjazdovej skupiny	Vydá predbežné pokyny pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie prípravy na vykonanie zásahu na mieste vstupu.	Vydá predbežné pokyny pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie prípravy na vykonanie zásahu na mieste vstupu.	Vydá predbežné pokyny pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie prípravy na vykonanie zásahu na mieste vstupu.	Vydá predbežné pokyny pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie prípravy na vykonanie zásahu na mieste vstupu.	Vydá predbežné pokyny pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie prípravy na vykonanie zásahu na mieste vstupu.	Vydá predbežné pokyny pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie prípravy na vykonanie zásahu na mieste vstupu.

*Metodická príručka
na vykonávanie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na plnenie úloh po vzniku udalosti podliehajúcej
Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na mieste vstupu do Slovenskej republiky*

Činnosť													
Miesto vstupu	KS IZS	KOS ZZS	OÚ	ÚVZ SR	Poskytovateľ ZZS	Infekčná klinika	RÚVZ	MV SR	MO SR	MDVaRR SR	MPaRV SR	MF SR	MZ SR
hod.). Súbežne pripravuje organizáciu zaujatia priestorov, síl a prostriedkov rezortov na vykonávanie činnosti po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO.	dopravný prostriedok alebo vyhradený priestor.	informácie z miesta udalosti a spracúva záverečnú hodnotiacu správu v spolupráci s určenou zásahovou skupinou poskytovateľa ZZS pre OS ZZS SR.			infekčnú kliniku. Riadi sa pokynmi zodpovednej osoby na mieste udalosti a príslušného KOS ZZS.								
		Poskytne osobe podozrivej na VNN neodkladnú zdravotnú starostlivosť, uloží ju do transportného prostriedku, vykoná povrchovú dezinfekciu OOP a transportného prostriedku a následne transport na príslušnú infekčnú kliniku.											

*Metodická príručka
na vykonávanie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na plnenie úloh po vzniku udalosti podliehajúcej
Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na mieste vstupu do Slovenskej republiky*

Činnosť													
Miesto vstupu	KS IZS	KOS ZZS	OÚ	ÚVZ SR	Poskytovateľ ZZS	Infekčná klinika	RÚVZ	MV SR	MO SR	MDVaRR SR	MPaRV SR	MF SR	MZ SR
						Preberie podozrivú osobu v transportnom prostriedku, vykoná odber biologických vzoriek, ktoré ihneď odosiela na diagnostiku príslušnému RÚVZ.							
				Preberie informáciu od RÚVZ výsledku diagnostiky. Pri negatívnom výsledku informuje miesto vstupu a kontaktné miesta rezortov a zruší prípravu na vykonanie činností na mieste vstupu. Pri pozitívnom výsledku informuje prevádzkovateľa miesta vstupu.			Preberie biologický materiál a vykonáva diagnostiku. Výsledok diagnostiky oznamuje kontaktnému miestu – ÚVZ SR (do 4-6 hod.).						

*Metodická príručka
na vykonávanie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na plnenie úloh po vzniku udalosti podliehajúcej
Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na mieste vstupu do Slovenskej republiky*

Činnosť													
Miesto vstupu	KS IZS	KOS ZZS	OÚ	ÚVZ SR	Poskytovateľ ZZS	Infekčná klinika	RÚVZ	MV SR	MO SR	MDVaRR SR	MPaRV SR	MF SR	MZ SR
				a kontaktné miesta rezortov a vydá pokyn na vykonanie činností na mieste vstupu.									
			Vyhlasuje mimoriadnu situáciu ohrozenie verejného zdravia II. stupňa.				Zabezpečuje koordináciu likvidácie biologického odpadu.	Vydá pokyn pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie činností na mieste vstupu.	Vydá pokyn pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie činností na mieste vstupu.	Vydá pokyn pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie činností na mieste vstupu.	Vydá pokyn pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie činností na mieste vstupu.	Vydá pokyn pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie činností na mieste vstupu.	Vydá pokyn pre určené sily a prostriedky vo svojej pôsobnosti na začatie činností na mieste vstupu.
											Vykona dekontamináciu zvierat, rieši náhradné ustajnenie zvierat, zabezpečuje zber a likvidáciu kadáverov zvierat		

Príloha číslo: 3

Prehľad činností - situácia chemická alebo radiačná hrozba

Činnosť													
Miesto vstupu	KS IZS	KOS ZZS	OÚ	ÚVZ SR	Poskytovateľ ZZS	NTIC	RÚVZ	HaZZ	PZ SR	CO	Veterinárna správa	Colná správa	MZ SR
Ihneď oznamuje situáciu na príslušné KS IZS. Vykona prvotné opatrenia na ochranu osôb nachádzajúcich sa na mieste vstupu kovania Súbežne pripravuje organizáciu – cieľ zaujatia priestorov, síl a prostriedkov IZS na vykonávanie činností.	Preberie informáciu o situácii z miesta vstupu. Zabezpečí vyslanie síl a prostriedkov IZS na miesto vstupu k začatiu činností na likvidáciu následkov udalosti a na realizáciu opatrení na ochranu verejného zdravia. Informuje o situácii prednostu OÚ a príslušný RÚVZ.	Preberie informáciu o situácii. Ihneď vysielajú na miesto vstupu 1. zásahovú skupinu ZZS. Informuje o situácii OS ZZS SR, NTIC a príslušný RÚVZ.	Preberie informáciu o situácii od KOS IZS	Preberie informáciu od miesta vstupu a informuje kontaktné miesta dotknutých rezortov o situácii. Vysielajú na miesto vstupu výjazdovú skupinu.	Zásahová skupina preberie informáciu o situácii od KOS ZZS. Po prijatí na miesto určenia začne vykonávať organizáciu zriadenia na triedenie ranených a zasiahnutých. Riadi sa pokynmi HaZZ, poskytuje neodkladnú zdravotnú starostlivosť, prostredníctvom KOS ZZS zabezpečuje ďalšie potrebné síly a prostriedky potrebné na riešenie udalosti.	Preberie informáciu o situácii od KOS ZZS, nadviaže súčinnosť s príslušným RÚVZ, s mobilným KCHL CO k získaniu informácií o druhu chemickej látky a jej vlastnostiach	Preberie informáciu o situácii od KOS ZZS. Ihneď vysielajú na miesto vstupu výjazdovú skupinu.	Preberie informáciu o situácii od KOS IZS. Vyšle na miesto vstupu určené síly a prostriedky.	Preberie informáciu o situácii od KOS IZS. Vyšle na miesto vstupu určené síly a prostriedky.	Preberie informáciu o situácii od KOS IZS. Vyšle na miesto vstupu určené síly a prostriedky.	Preberie informáciu o situácii od rezortného kontaktného miesta. Odovzdá informáciu a uvedie do pohotovosti svojej síly a prostriedky na mieste vstupu	Preberie informáciu o situácii od rezortného kontaktného miesta. Odovzdá informáciu a uvedie do pohotovosti svojej síly a prostriedky na mieste vstupu	Preberie informáciu o situácii od kontaktného miesta – ÚVZ SR.

*Metodická príručka
na vykonávanie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na plnenie úloh po vzniku udalosti podliehajúcej
Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na mieste vstupu do Slovenskej republiky*

Činnosť													
Miesto vstupu	KS IZS	KOS ZZS	OÚ	ÚVZ SR	Poskytovateľ ZZS	NTIC	RÚVZ	HaZZ	PZ SR	CO	Veterinárna správa	Colná správa	MZ SR
Nadväzuje súčinnosť s veliteľom zásahu a upresňuje priestory pre činnosť zasahujúcich zložiek IZS.	Preberá informácie od veliteľa zásahu, monitoruje činnosť zasahujúcich zložiek IZS na mieste vstupu. V prípade radiačnej hrozby vydávajú pokyn zasahujúcim zložkám HaZZ a PZ SR užiť rádioprotektívne látky. Pri chemickej hrozbe zabezpečí zasahujúce zložky antidótami.	Preberá informácie od veliteľa zdravotníckeho zásahu a podľa jeho požiadaviek koordinuje vysielanie ďalších posádok ZZS na miesto vstupu. Koordinuje distribúciu osôb, ktorým bola poskytnutá neodkladná zdravotná starostlivosť do nemocníc. Komunikuje s nemocnicami ich pripravenosť k vykonaniu príjmu ranených a zasiahnutých. V prípade radiačnej hrozby vydáva pokyn zasahujú-	Zabezpečuje nasadenie síl a prostriedkov CO, zriaďuje v bezpečnej zóne dočasné miesto ubytovania osôb, zabezpečuje ich zásobovanie potravínami, tekutinami, náhradným oblečením. Vyhlasuje mimoriadnu situáciu ohrozenie verejného zdravia II. stupňa.	Prostredníctvom výjazdovej skupiny vykonáva odber vzoriek, vzduchu, pôdy, vody. Zabezpečuje diagnostiku odobraných vzoriek. Navrhuje realizáciu opatrení na ochranu verejného zdravia. Spolupracuje s mobilným KCHL CO V prípade radiačnej hrozby osoby vo výjazdovej skupine užijú rádioprotektívne látky. Pri chemickej hrozbe osoby vo výjazdovej skupine sa vybavujú antidótami.	Monitoruje činnosť a výsledky na pracovisku triedenia ranených a zasiahnutých, stav distribúcie osôb do nemocníc. Zabezpečuje doplňovanie zdravotníckeho materiálu pre pracovisko na triedenie, základné ošetrenie a postupný transport ranených. Vedie evidenciu ranených a zasiahnutých osôb. Vyhotovuje záverečnú hodnotiacu správu pre KOS ZZS.	Po identifikácii použitej chemickej látky spracováva informácie a odporúčania nemocniciam pre liečbu zasiahnutých osôb.	Prostredníctvom výjazdovej skupiny vykonáva odber vzoriek, vzduchu, pôdy, vody. Zabezpečuje diagnostiku odobraných vzoriek. Navrhuje realizáciu opatrení na ochranu verejného zdravia. Spolupracuje s mobilným KCHL CO V prípade radiačnej hrozby osoby vo výjazdovej skupine užijú rádioprotektívne látky. Pri chemickej hrozbe osoby vo výjazdovej skupine sa vybavujú antidótami. Zabezpe-	Vytýčia na mieste vstupu jednotlivé zóny, zabezpečia čistotu prostriedkami poskytovanými prvými pomocami raneným a zasiahnutým, vykonávajú špeciálnej čistoty osôb a techniky vychádzajúcej zo zamoreného priestoru. Osoby, ktoré boli povrchovo dekontaminované odovzdáva ZZS v priestore triedenia ranených a zasiahnutých. Pri radiačnej hrozbe sa po dekontaminácii	Zabezpečuje stráženie miesta vstupu na hranici čistej a bezpečnej zóny, je pripravený k vykonaniu zásahu na udržanie verejného poriadku a bezpečnosti v mieste zasahujúcich zložiek a v priestore dočasného ubytovania osôb. Vykonáva evidenciu osôb a asistuje pri vrátení osobných vecí, cenností, ktoré boli pred dekontamináciou odobrané.	Nasadzuje mobilné KCHL, ktoré vykonáva súčinnosť s výjazdovou skupinou RÚVZ (odbor HaE OÚ). Zriaďuje v bezpečnej zóne dočasné miesto ubytovania osôb, zabezpečuje ich zásobovanie potravínami, tekutinami, náhradným oblečením. Monitoruje radiačnú situáciu na mieste vstupu a v jeho okolí.	V súčinnosti s HaZZ zabezpečuje dekontamináciu zvierat, rieši ich náhradné ustajnenie, zber a likvidáciu kadáverov. Zber a likvidácia kadáverov sa bude riešiť po rozhodnutí a povolení príslušným orgánom na ochranu verejného zdravia a po dôslednom monitoringu územia.	V súčinnosti s HaZZ zabezpečuje dekontamináciu batožiny, tovaru.	Koordinuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti raneným a zasiahnutým, rieši požiadavky nemocníc na doplnenie liekov a zdravotníckych pomôcok.

*Metodická príručka
na vykonávanie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na plnenie úloh po vzniku udalosti podliehajúcej
Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na mieste vstupu do Slovenskej republiky*

Činnosť													
Miesto vstupu	KS IZS	KOS ZZS	OÚ	ÚVZ SR	Poskytovateľ ZZS	NTIC	RÚVZ	HaZZ	PZ SR	CO	Veterinárna správa	Colná správa	MZ SR
		cim posádkam ZZS užiť rádioprotektívne látky. Pri chemickej hrozbe zabezpečí zasahujúce posádky ZZS antidótami. V spolupráci so zásahovou skupinou z miesta udalosti sumarizuje evidenciu ranených a zasiahnutých. Vyhotovuje záverečnú hodnotiacu správu pre OS ZZS SR.					čuje kordináciu pri likvidáciu nebezpečného odpadu. Monitoruje radiačnú situáciu na mieste vstupu a v jeho okolí.	vykoná meranie povrchovej radiácie.					

Príloha číslo: 4

Prehľad VNN, ktoré môžu predstavovať núdzový stav verejného zdravia medzinárodného dosahu na miestach vstupu.

VNN	Spôsob šírenia VNN		Miesto vstupu		Prenášač v prírode	Inkubačný čas	Liečba
	prirodzený	možný ako BBP	prirodzené	možné			
a) prípad nasledovných chorôb, ktoré sú neobvyklé alebo neočakávané a môžu mať závažný verejno-zdravotný dopad a musia sa hlásiť v súlade s Prílohou č. 2 IHR							
Variola	Vzdušná nákaza od chorého človeka Predmety ním kontaminované.	Vírusový aerosól. Kontaminácia predmetov vonkajšieho prostredia	Dýchací trakt.	Poranená koža. Sliznice. Dýchací trakt	-	6-16 dní	Symptomatická
Poliomyelitída	Priamy kontakt s chorým človekom alebo nosičom vírusu. Kontaminovaná voda alebo potraviny Vzdušná nákaza (vzácné u niektorých typov).	Kontaminovanie vodných zdrojov a potravín. Vírusový aerosól	Zažívaci trakt. Vzácné horný dýchací trakt.	Zažívaci trakt.	-	1-21 dní	Symptomatická
Chríпка	Kontakt s chorým alebo s predmetmi ním kontaminovaný - mi	Vírusový aerosól.	Dýchací trakt.	Poranená koža. Sliznice. Dýchací trakt.	-	1-3 dní	Symptomatická
Ťažký akútny respiračný syndróm (SARS)	Vzdušná nákaza od chorého človeka	Vírusový aerosól.	Dýchací trakt.	Poranená koža. Sliznice. Dýchací trakt.	-	2-7 dní	Symptomatická
b) akákoľvek udalosť potenciálne medzinárodného verejno-zdravotného dosahu, vrátane udalostí spôsobených neznámymi príčinami alebo z neznámych zdrojov a udalostí, ktorých súčasťou sú iné udalosti alebo choroby (Príloha č. 2 - IHR)							
VNN	Spôsob šírenia VNN		Miesto vstupu		Prenášač v prírode	Inkubačný čas	Liečba
	prirodzený	možný ako BBP	prirodzené	možné			
Anthrax	Priamy kontakt s chorými alebo uhynutými zvieratami, časťami tela a výkalmi. Kontaminovaný prach a mäso chorých zvierat	Mikrobiálny aerosól alebo kontaminovaný prach. Kontaminovanie vodných zdrojov, predmetov, vonkajšieho prostredia. Poranenie úlomkami kontaminovaných bômb a granátov	Koža, sliznice. Dýchací a zažívaci trakt	Koža, sliznice. Dýchací a zažívaci trakt	Vzácné - bodavé muchy	Niekoľko hodín-6 dní	Penicilín, Tetracyklín

c) udalosť, ktorej súčasťou sú nasledovné choroby, bude vždy základom pre použitie algoritmu, pretože preukázala schopnosť a je hlásená v súlade s Prílohou č. 2 IHR

VNN	Spôsob šírenia VNN		Miesto vstupu		Prenášač v prírode	Inkubačný čas	Liečba
	prirodzený	možný ako BBP	prirodzené	možné			
Mor	Saním bĺch infikovaných na nakazených hlodavcoch Šírenie vzduchom - pľúcna forma. Vzácné - aliméntárnou cestou	Mikrobiálny aerosól. Šírenie infikovaných bĺch, hlodavcov. Kontaminovanie vodných zdrojov, potravín a (predmetov) vonkajšieho prostredia.	Koža. Dýchací trakt. Vzácné zažívací trakt.	Dýchací a zažívací trakt, koža, sliznice.	Bľchy	Bubonická forma: 12 hod.-15 dní. Pľúcna forma: 10 hod. - 6 dní	Tetracyklín
Cholera	Kontaminovaná voda a potraviny. Kontakt s chorým človekom a predmetmi ním kontaminovaným	Mikrobiálny aerosól. Kontaminácia vodných zdrojov, potravín a predmetov vonkajšieho prostredia. Šírenie infikovaných mäkkýšov resp. infikovaného hmyzu.	Zažívací trakt.	Zažívací a dýchací trakt.	-	1-5 dní	Rehydratácia Tetracyklín
Hemoragické horúčky 1.Ebola 2.Marburg	Kontakt s chorými osobami, manipulácia s kontaminovaným i telovými tekutinami (moč, zvratky, krv), s telami mŕtvych, zriedka respiračne. Nozokominálny prenos lekářskymi nástrojmi.	Kontaminovanie vzduchu a predmetov vonkajšieho prostredia	Koža, sliznice. Dýchací trakt.	Koža, sliznice. Dýchací trakt.	-	3-16 dní	Symptomatická
Arenavírusové hemoragické horúčky: 1. Lassa 2. Juhoamerické horúčky (Bolivijská, Brazílska, Argentínska)	Kontakt s kontaminovanou krvou, močom, exkrétni nosohltanu. Požitím kontaminovanej potravy.	Aerosól, kontaminácia, potravín, vody a predmetov vonkajšieho prostredia.	Koža, spojivky, zažívací trakt.	Koža, spojivky, zažívací trakt.	-	7-16 dní	Symptomatická Rekonvalescentné sérum. Ribavirin.

Príloha číslo: 5

Odporúčania pre vybavenie určených ústavných zdravotníckych zariadení na vykonávanie príjmu kontaminovaných osôb po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – radiačná hrozba

Ústavné zdravotnícke zariadenie (UN Bratislava a UN L.P. Košice) zriaďuje priestor pre príjem kontaminovaných pacientov, ktorý sa viditeľne vyznačuje. Do tohto priestoru vstupuje len vybraný zdravotnícky personál. Príjem ostatných pacientov je realizovaný tak, aby nedošlo k ich kríženiu z príjmom kontaminovaných pacientov.

Cesta od sanitky do priestoru pre príjem kontaminovaných pacientov je prekrytá osobitnou ľahko odstrániteľnou krytinou (plachta, fólia, papier) vzájomne pospájanou pevnou lepiacou páskou a zabezpečenou proti šmyku. Vyšetrovacie lôžko je prekryté dvoma vrstvami jednorazovej netkanej plachty alebo plachty z tkaného materiálu. Súčasťou pracoviska pre prípad potreby je vozík s potrebným zdravotníckym vybavením na dekontamináciu a ošetrovanie rán.

a) Odporúčané vybavenie priestoru na plochu 20 m² pre príjem jedného kontaminovaného pacienta:

- 2 ks - jednorazová netkaná plachta rozmerov 200 cm x 100 cm na 1 pacienta,
- ľahko odstrániteľná krytina (plachta, fólia, papier) - na plochu 20 m² na pokrytie podlahy ambulancie,
- pevná lepiaca páska – min. šírka 10 cm a dĺžka min. 100 m na zalepenie spojov pokrytia podlahy ambulancie,
- 1 ks - jednorazové 120 litrové zaťahovacie igelitové vrece na 1 pacienta,
- 1 ks - uzavretá nádoba s objemom min. 500 litrov na uloženie kontaminovaného odpadu,
- 1 ks - prístroj na meranie priestorovej a povrchovej kontaminácie,
- 4 ks – osobný elektronický dozimeter pre zdravotnícky personál,
- miestnosť na odkladanie nádob s kontaminovaným odpadom,
- ľahko odstrániteľná krytina (plachta, fólia, papier) na pokrytie prístupovej cesty od sanitky na pracovisko pre príjem kontaminovaného pacienta na plochu podľa konkrétnych podmienok,
- 10 litrov dekontaminačného roztoku.

b) Odporúčané personálne obsadenie zdravotníckeho personálu na ošetrovanie 1 kontaminovaného pacienta:

- 1 lekár,
- 2 sestry,
- 1 sanitár.

Poznámka: V prípade, že je potrebné chirurgické ošetrovanie kontaminovaných rán, v personále sú dvaja lekári, dve sestry a jeden sanitár.

c) odporúčané vybavenie osobnými ochrannými pracovnými pomôckami osoby určenej na ošetrovanie kontaminovaného pacienta:

- 1 ks - ochranný odev určený na zabránenie povrchovej kontaminácie,
- 1 pár návlekov na obuv,
- 2 páry - rukavice chirurgické nesterilné,
- 1 ks - ochranné okuliare alebo ochranný štít,
- 2 ks - ochranná rúška alebo respirátor,
- predpísaná profylaxia (kalium jodátum).

Príloha číslo: 6

Odporúčania pre vybavenie zasahujúcich posádok záchranej zdravotnej služby na poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – radiačná hrozba

Pre zabezpečenie poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti záchrannou zdravotnou službou sa odporúča vybavenie pre zasahujúcu stanicu pozemnej záchranej zdravotnej služby nasledovne:

a) odporúčané vybavenie osobnými ochrannými pracovnými pomôckami osoby v posádke záchranej zdravotnej služby

- 2 ks - jednorazová netkaná plachta rozmerov 200 cm x 100 cm na 1 pacienta,
- 1 ks - ochranný odev určený na zabránenie povrchovej kontaminácie,
- 1 pár návlekov na obuv,
- 2 páry - rukavice chirurgické nesterilné,
- 1 ks - ochranné okuliare alebo ochranný štít,
- 2 ks - ochranná rúška alebo respirátor,
- 1 ks – osobný elektronický dozimeter,
- predpísaná profylaxia (kalium jodátum).

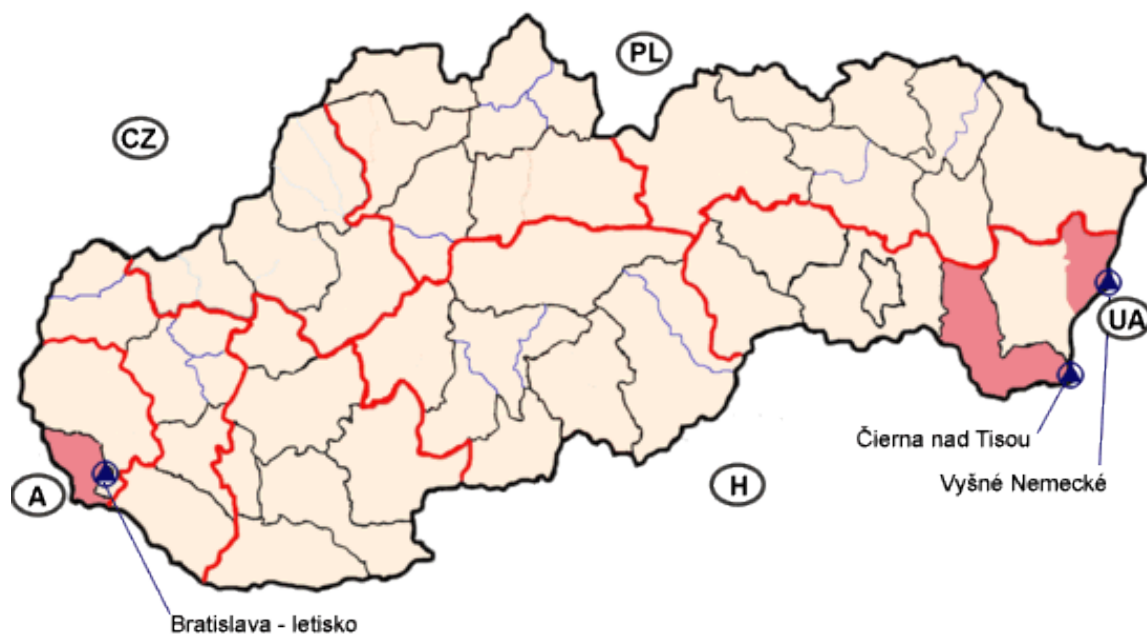
b) odporúčané vybavenie vozidla záchranej zdravotnej služby

- 3 ks - jednorazové 120 litrové zaťahovacie igelitové vrece,
- 1 ks - prístroj na meranie priestorovej a povrchovej kontaminácie,
- 1 ks - malá dekontaminačná súprava,
- 10 litrov dekontaminačného roztoku.

Poznámka: Počínajúc rokom 2014 MZ SR v spolupráci so Slovenskou zdravotníckou univerzitou Bratislava pripravuje vzdelávanie pre vybraných zdravotníckych pracovníkov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (z urgentných) centrálnych príjmov a posádok záchranej zdravotnej služby k problematike postupy pri ošetrovaní osôb zasiahnutých radiačnou haváriou.

Príloha číslo: 7

Pracoviská hraničných inšpekčných staníc Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR na miestach vstupov

Príloha číslo: 8

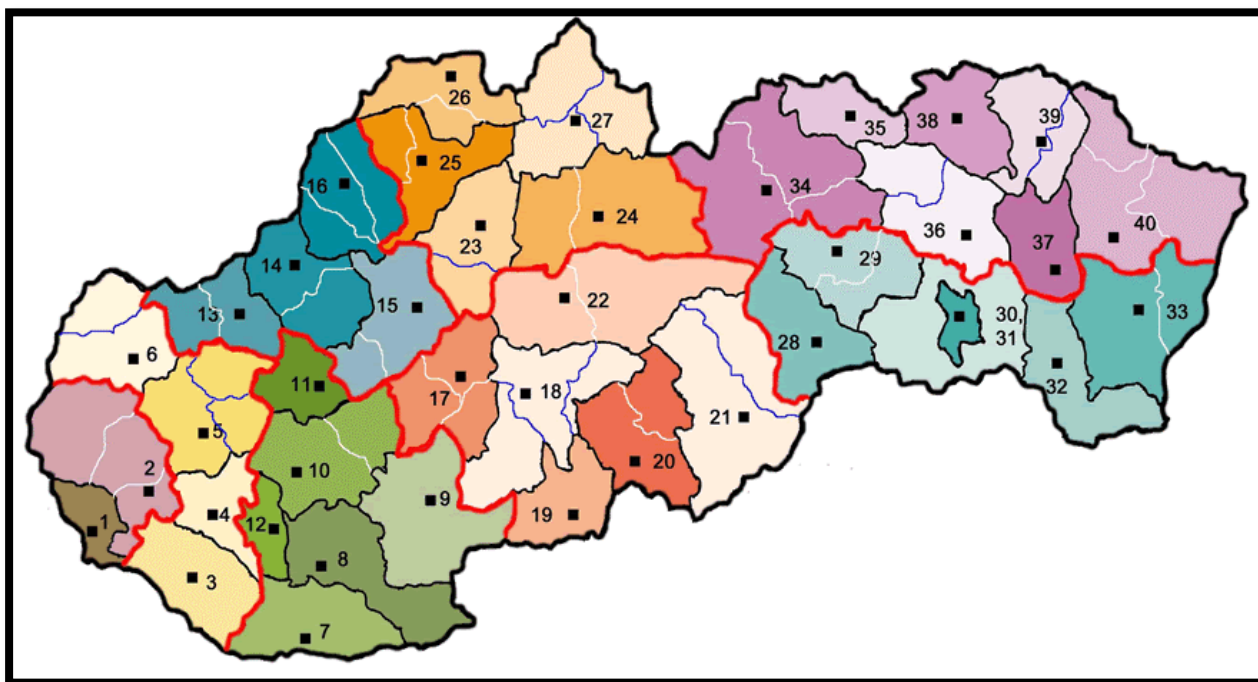
Vybrané Regionálne veterinárne a potravinové správy Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR podieľajúce sa na riešení udalostí podliehajúcich MZP SZO na miestach vstupov

1 – RVPS Bratislava

19 – RVPS Veľký Krtíš (centrálna karanténna stanica)

32 – RVPS Trebišov

33 – RVPS Michalovce

Príloha číslo: 9

Dekontaminácia zvierat

Dekontaminácia je činnosť, pri ktorej sa kontaminant (chemická, rádioaktívna alebo biologická látka) odstraňuje z povrchu (materiálu, osôb, zvierat a rastlín) alebo z prostredia, ide o znižovanie škodlivých účinkov kontaminantu na stanovenú bezpečnostnú úroveň.

Podľa druhu kontaminantu sa dekontaminácia delí na:

- a) detoxikáciu (odmorovanie) – chemické kontaminanty,
- b) dezaktiváciu – rádioaktívne kontaminanty,
- c) dezinfekciu – biologické kontaminanty.

Všeobecný postup pri dekontaminácii

Miesto na dekontamináciu zvierat by malo byť (podľa možnosti) na vyvýšenom mieste chránené pred poveternostnými podmienkami (vietor, priame slnečné žiarenie a iné).

Dekontaminácia bude vykonávaná v spolupráci so zložkami Ministerstva vnútra, v prípade potreby, ale až po vykonaní dekontaminácie osôb.

Dekontaminácia sa bude robiť v troch základných krokoch:

- a) mechanická očista,
- b) vlastná dekontaminácia,
- c) oplach vodou.

Pred dekontamináciou sa urobí súpis zvierat (počet, druh zvierat, eventuálne pohlavie zvierat), popis jednotlivých zvierat (podľa identifikačných znakov na tele zvierat'a alebo z priloženej dokladovej dokumentácie – pasy).

V prípade rádioaktívneho zamorenia zvierat/zvierat'a je potrebné premerať zvieratá/ zvierat'a dozimetricky a na základe meraní vyčleniť zvieratá pri vysokej kontaminácii na utratenie – ostatné na dekontamináciu.

Pri dekontaminácii sa zo zvierat'a odstránia všetky kontaminované predmety – u spoločenských zvierat vodítka, obojky, u iných reťaze, vôdzky atď., ktoré sa dajú do na tento účel vyčlenenej nádoby. Zvierat'u (spoločenské) sa upchajú uši vatou – po procedúre sa vyberú a oči vypláchnu fyziologickým roztokom a ošetrí očnou masťou.

Zviera bude fixované fixačnými prostriedkami s pomocou jednej vyčlenenej osoby, ktorá bude vycvičená na manipuláciu so zvieratami a má s nimi praktické skúsenosti. Dekontaminácia bude vykonávaná ešte s pomocou osoby pridelenej Ministerstvom vnútra na to určeným dekontaminačným roztokom. Kontaminovaná voda sa po každom zvierati vypustí do na tento účel vyčlenenej nádoby, s ktorou je následne likvidovaná (zmluvne určená spoločnosť na likvidáciu). Zviera je následne osušené, vyberie sa mu vata z uší (spoločenské zviera) a je predané na veterinárne ošetrovanie (v prípade ak bolo zviera rádioaktívne kontaminované – opätovná dozimetrická kontrola – v prípade vysokých hodnôt nariadiť opakovanú dekontamináciu, alebo utratenie) a v prípade potreby prevezené vyčleneným motorovým vozidlom (určené zmluvne) do čistej karanténizácie (karanténna stanica Veľký Krtíš, v rámci potrieb bude karanténizácia vykonaná aj na miestne príslušnej HIS), kde budú podľa potreby vykonané ďalšie veterinárne opatrenia a monitoring zvierat.

Dezinfekčné, dezinfekčné a deratizačné prostriedky budú zaistené dodávateľskou formou zmluvne podľa dohody s príslušnou dodávateľskou spoločnosťou.

Príloha číslo: 10

Zoznam laboratórií v pôsobnosti Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR

Pôsobnosť úradných veterinárnych laboratórií je legislatívne vymedzená § 15 zákona č. 39/2007 Z. z. v rámci SR:

- ŠVÚ Zvolen

Je národným referenčným laboratóriom a referenčným laboratóriom pre nasledovné:

- Národné referenčné laboratórium klasického moru ošípaných,
 - Národné referenčné laboratórium afrického moru ošípaných,
 - Národné referenčné laboratórium pseudomoru,
 - Národné referenčné laboratórium moru hydiny,
 - Národné referenčné laboratórium brucelózy,
 - Národné referenčné laboratórium enzootickej bovinnej leukózy,
 - Referenčné laboratórium Aujeszkyho choroby,
 - Národné referenčné laboratórium besnoty,
 - Národné referenčné laboratórium vezikulárnej choroby ošípaných,
 - Referenčné laboratórium Infekčnej bovinnej rinotracheitídy/Infekčnej pustulárnej vulvovaginitídy,
 - Národné referenčné laboratórium prenosných spongiformných encefalopatií,
 - Národné referenčné laboratórium afrického moru koní,
 - Národné referenčné laboratórium zhubnej katarálnej horúčky oviec a hovädzieho dobytku,
 - Národné referenčné laboratórium pre choroby koní (okrem afrického moru koní).
-
- ŠVPÚ Bratislava
 - Národné referenčné laboratórium pre organochlórované látky, organofosfáty, karbamáty a pyretroidy, nesteroidné a protizápalové lieky a niektoré zakázané látky (B3a, B3b, B2c, B2e, A6 – metronidazol, ronidazol, dimetridazol),
 - Národné referenčné laboratórium chorôb hydiny (infekcia *Salmonella* spp. a infekcie *Mycoplasma gallisepticum* a *Mycoplasma meleagridis*),
 - Národné referenčné laboratórium pre monitoring obsahu cudzej vody v hydinovom mäse,
 - Národné referenčné laboratórium pre parazity (najmä *Trichinella*, *Echinococcus* a *Anisakis*)
 - Národné referenčné laboratórium pre pesticídy v potravinách živočíšneho pôvodu,
 - Národné referenčné laboratórium pre pesticídy v ovocí a zelenine,
 - Národné referenčné laboratórium pre metódy stanovenia jednotlivých rezíduí pesticídov,
 - Národné referenčné laboratórium pre pesticídy v cereáliách a krmivách,
 - Národné referenčné laboratórium pre analýzy a testovanie pôvodcov zoonóz-salmonel,
 - Národné referenčné laboratórium pre tieto látky: stilbény, deriváty stilbénov a ich soli a estery, steroidy, laktóny kyseliny rezorcylovej vrátane zeranolu, beta-agonisti,
 - Referenčné laboratórium pre rádiometriu a rádiológiu,
 - Národné referenčné laboratórium pre mlieko a mliečne výrobky,
 - Národné referenčné laboratórium tuberkulózy (*Mycobacterium bovis*) a iných mykobakteriôz,
 - Referenčné laboratórium pre kvalitatívne ukazovatele v mäse a mäsových výrobkoch,
 - Referenčné laboratórium pre toxoplazmózu.

- ŠVPÚ Dolný Kubín
 - Národné referenčné laboratórium pre choroby rýb,
 - Národné referenčné laboratórium pre monitorovanie vírusovej a bakteriálnej kontaminácie lastúrníkov,
 - Národné referenčné laboratórium pre sledovanie morských biotoxínov,
 - Národné referenčné pre antimikrobiálnu rezistenciu,
 - Národné referenčné laboratórium pre geneticky modifikované potraviny a krmivá,
 - Národné referenčné laboratórium pre *Campylobacter*,
 - Národné referenčné laboratórium pre *Listeria monocytogenes*,
 - Národné referenčné laboratórium pre *Escherichia coli*, vrátane verotoxín produkujúcich *E.coli* /VTEC/,
 - Národné referenčné laboratórium pre koagulázopozitívne stafylokoky vrátane *Staphylococcus aureus*,
 - Národné referenčné laboratórium pre antibakteriálne látky, (tetracyklíny, sulfonamidy, quinolóny) a iné farmakologicky aktívne látky, farbivá a niektoré zakázané látky (B1, B2f, B3e, A6 – chloramfenikol, nitrofurány,
 - Národné referenčné laboratórium pre polycyklické aromatické uhl'ovodíky
 - Národné referenčné laboratórium chorôb kôrovcov,
 - Národné referenčné laboratórium pre zdravie včiel,
 - Referenčné laboratórium pre infekčnú epididymitídu baranov,
 - Referenčné laboratórium pre diagnostiku vírusov v potravinách,
 - Referenčné laboratórium pre pôvodcu zoonózy *Yersinia* sp.
- ŠVPÚ Košice
 - referenčné laboratórium pre chemické rizikové prvky, mykotoxíny, antihelminτικά , antikocidická, sedatíva a tyreostatiká,
 - Národné referenčné laboratórium pre ťažké kovy,
 - Národné referenčné laboratórium pre mykotoxíny,
 - Národné referenčné laboratórium pre živočíšne proteíny v krmivách,
 - Národné referenčné laboratórium pre dioxíny a PCB.

V rámci členských štátov:

Referenčné laboratóriá v rámci členských štátov sú uvedené v prílohe VII Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29.apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá.

Z dôvodu nedostatočných kapacít laboratórií a povolenia detekovať nebezpečenstvá v rámci medzinárodných ohrození budú orgány veterinárnej správy v prípade potreby vyžadovať súčinnosť iných rezortov zúčastnených na riešení situácie v rámci medzinárodných ohrození ako v Slovenskej republike, tak aj v rámci Európy a prípadne celosvetovo.

Príloha číslo: 11

Postup odberu, zabezpečenia a odosielania vzoriek pre veterinárne účely

Laboratórium je vopred informované o očakávanom príchode vzorky, jej druhu a podozrení na ochorenie.

Odber vzoriek biologického materiálu vykoná určený odborný pracovník miestne príslušnej RVPS alebo HIS.

Odobratie – krv, tkanivá/ iný biologický materiál je po odobratí a vložení do sterilných odberných nádob a označení, vložený do druhého obalu a ešte do prepravnej nádoby, ktorá zároveň slúži ako tretí obalový materiál. Medzi prvý a druhý obal sa umiestni vhodný tlmivý a sajúci materiál, ktorý zabezpečí ochranu pre nárazmi a môže poskytnúť zadržanie infekčného materiálu v prípade jeho úniku. Každú vzorku bude sprevádzať žiadanka na laboratórne vyšetrenie s dostupnými epizootologickými a anamnestickými údajmi, ktoré sú k dispozícii. Vhodné je uviesť aj potencionálny zdroj nákazy a predpokladané zavlečenie, ak je k dispozícii.

Označovanie by malo byť jasné a viditeľné s uvedením požadovaných údajov podľa príručky Svetovej zdravotníckej organizácie. Ďalšie podmienky a postup odberu, balenia, označovania a prepravy vzoriek sú stanovené v príručkách Svetovej zdravotníckej organizácie, ktoré sú priebežne aktualizované.

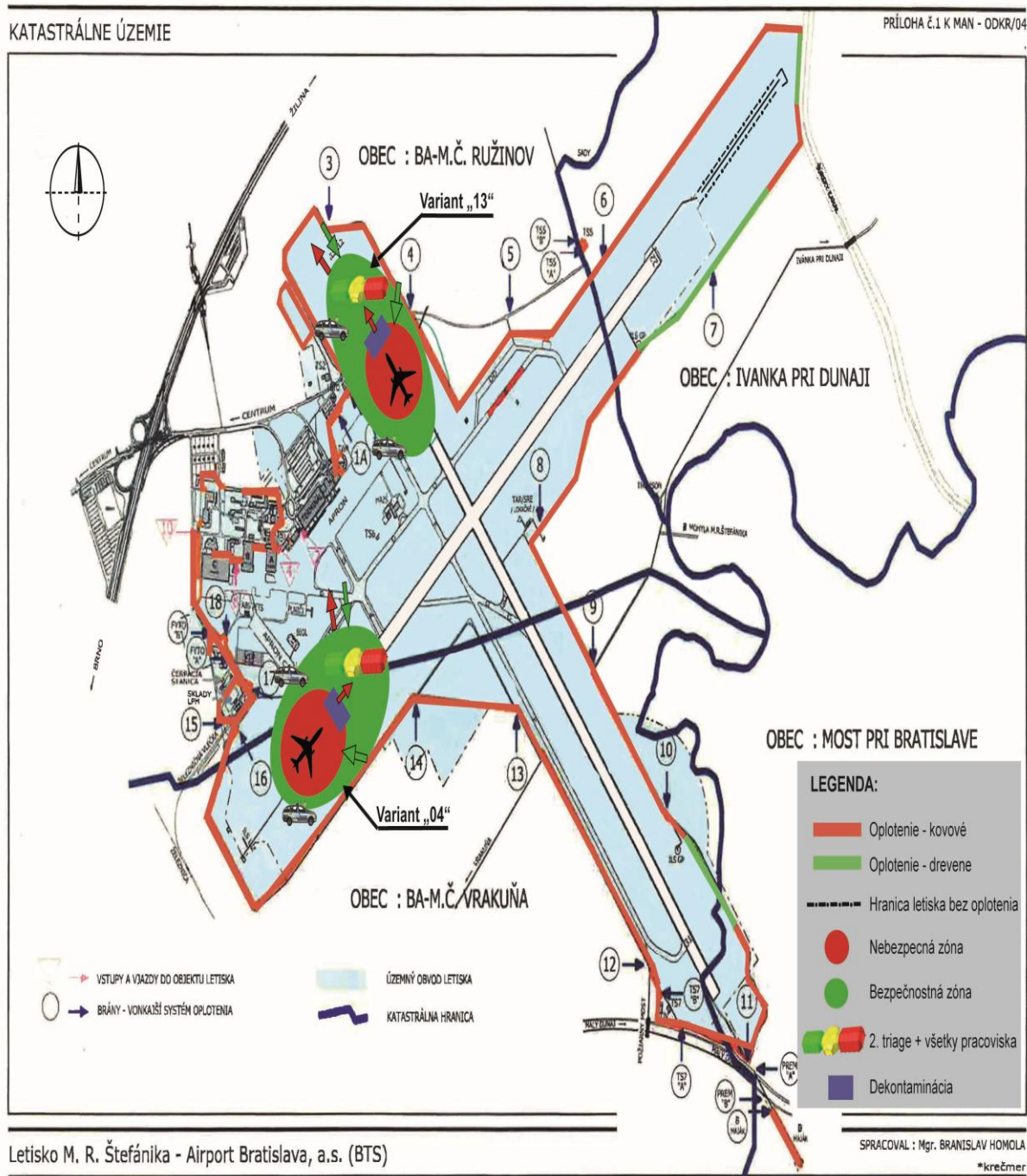
http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/78075/1/WHO_HSE_GCR_2012.12_eng.pdf

Prípadne zmeny budú podľa situácie, pokynov a nariadení priebežne revidované a aktualizované Svetovou zdravotníckou organizáciou alebo inými organizáciami.

Pre absenciu schválených laboratórií na detekciu vysoko-nákazlivých ochorení pre veterinárnu oblasť v Slovenskej republike je nevyhnutná spolupráca s inými rezortmi pri zabezpečení odobratých vzoriek, ich transporte a detekcie agensov vysoko-nákazlivých ochorení (spolupráca zložiek Ministerstva vnútra, Ministerstva obrany, Ministerstva zdravotníctva, Ministerstva dopravy a ďalšie) a dôležitá je aj spolupráca a kapacity Svetovej zdravotníckej organizácie.

Príloha číslo: 12

Schéma priestorov medzinárodného Letiska M. R. Štefánika na odstavenie lietadla s osobou podozrivou na VNN

Príloha číslo: 13

Schéma priestorov železničnej stanice v Čiernej nad Tisou na odstavenie vlaku s osobou podozrivou na VNN

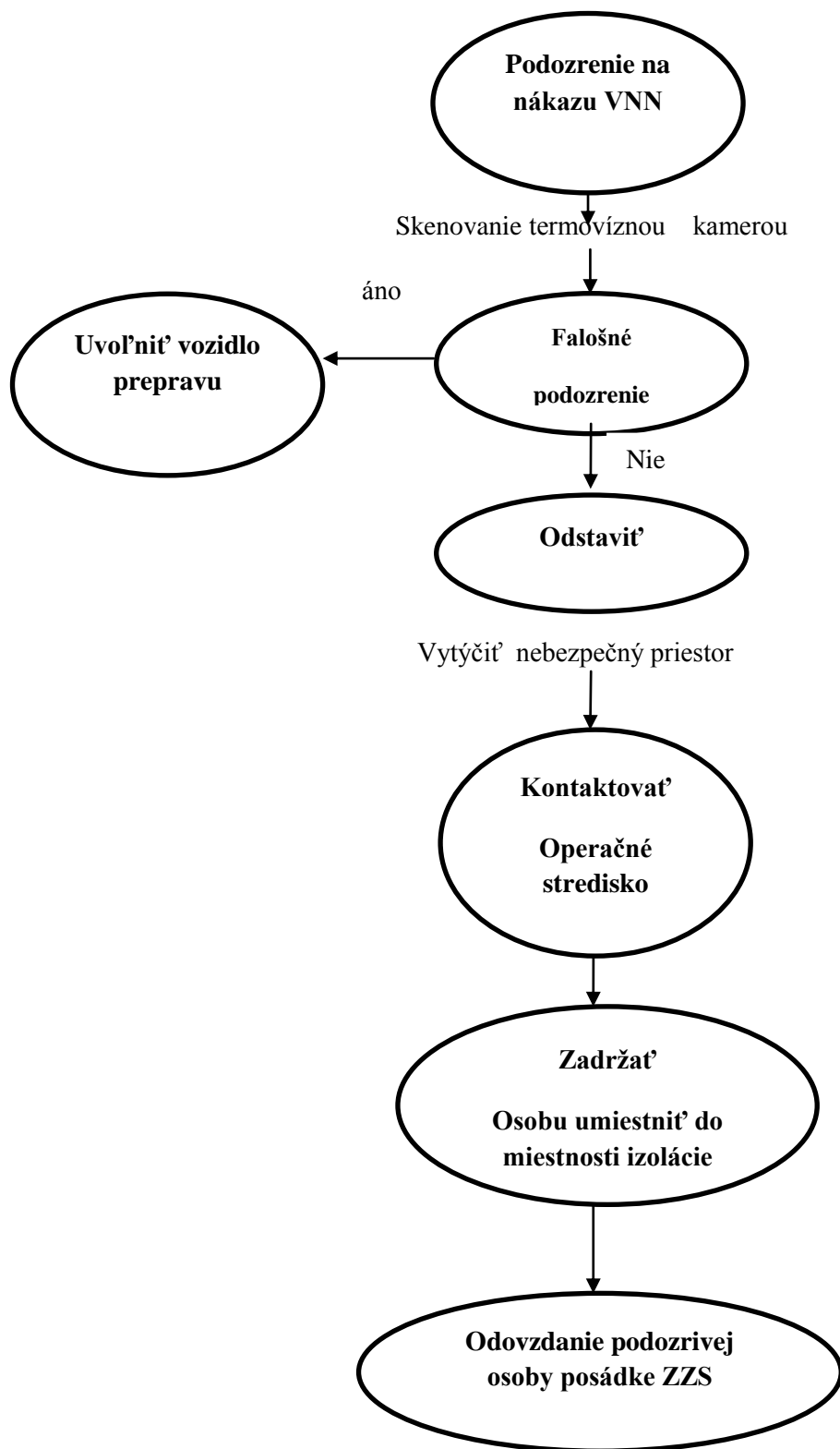

Legenda:

 prístupová cesta a priestor odstavenie vlaku s osobou podozrivou na VNN

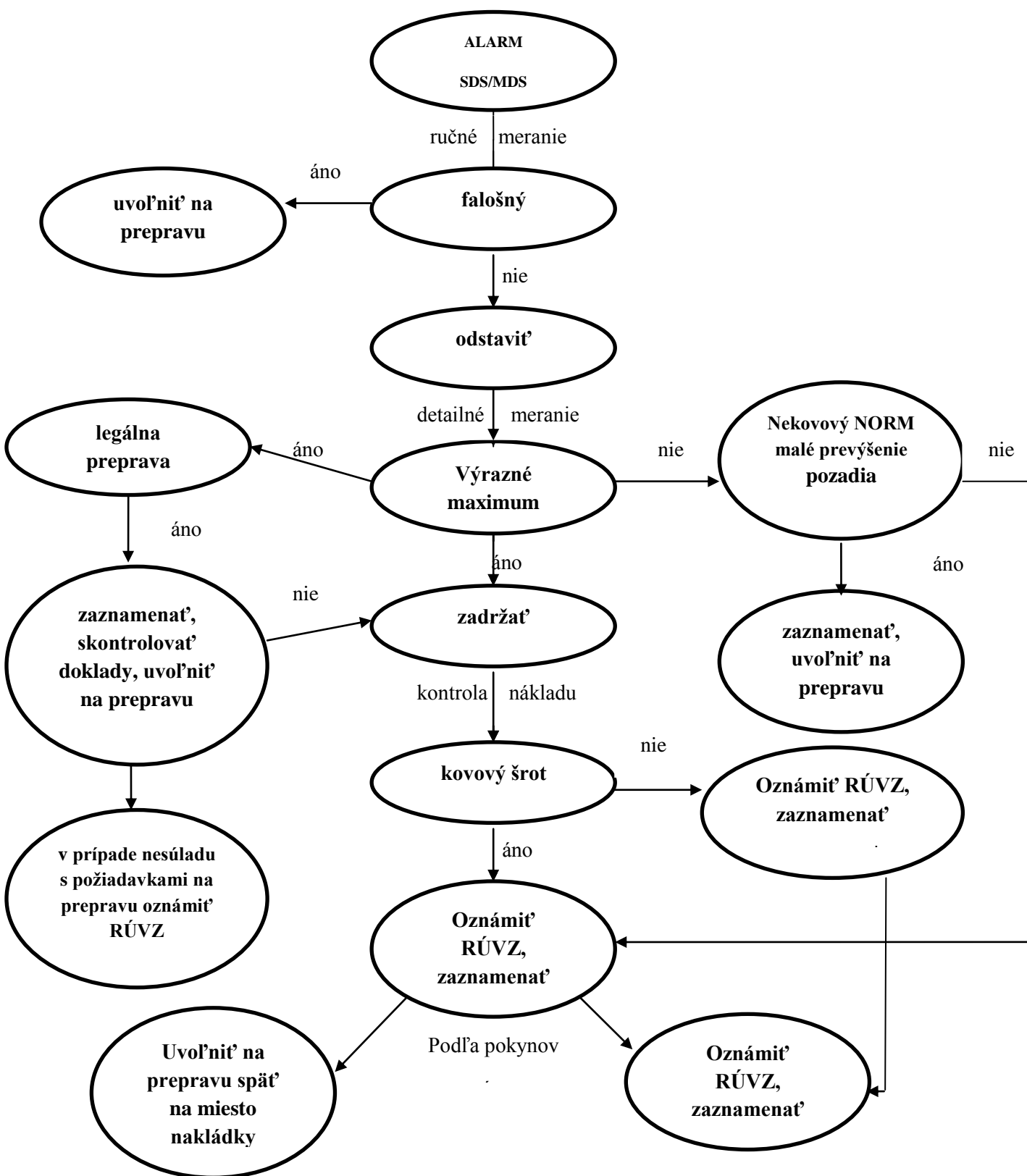
Príloha číslo: 14

Schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP
SZO - biologická hrozba, miesto vstupu do SR cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké

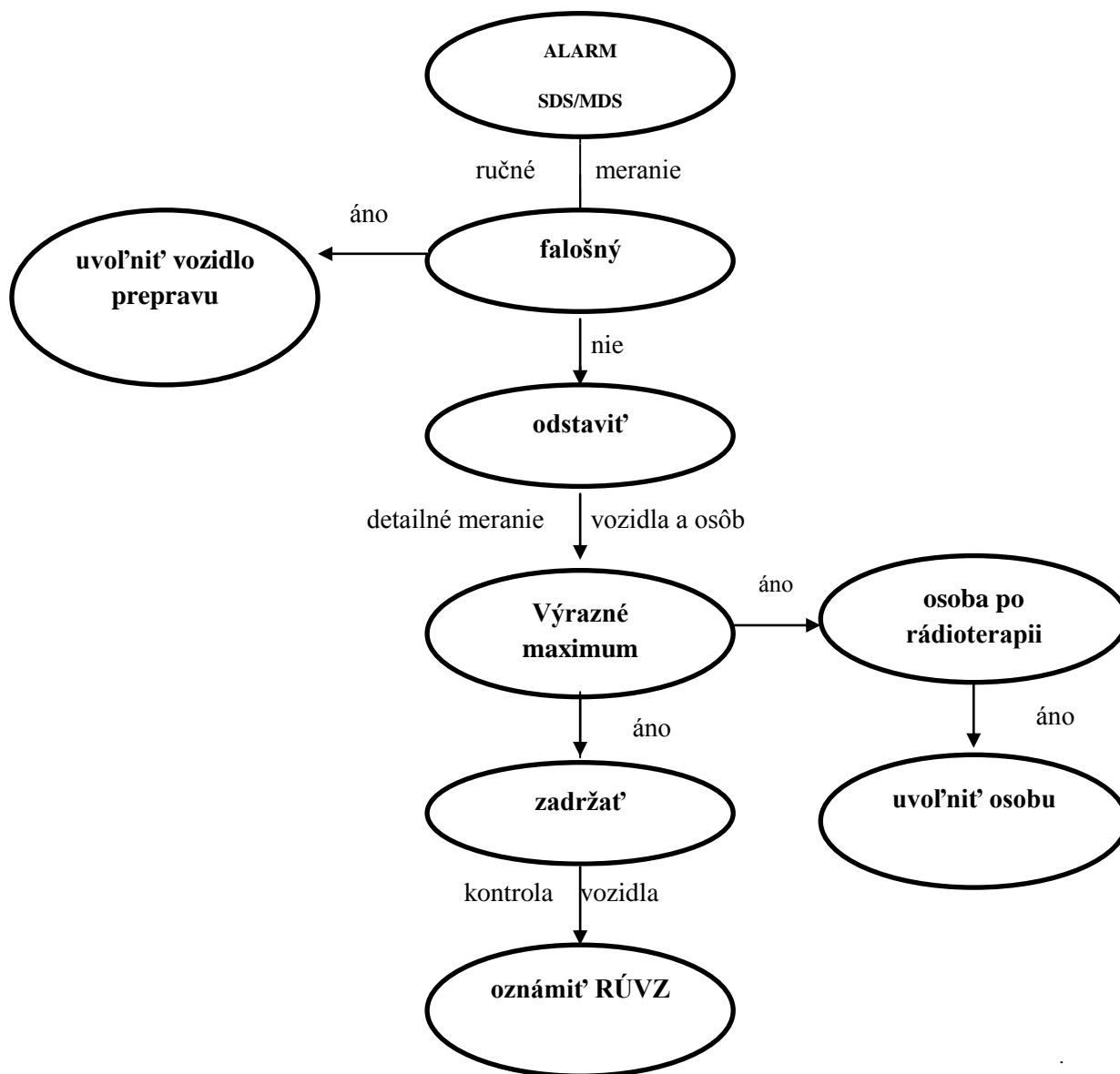
Príloha číslo: 15

**Schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP
SZO - radiačná hrozba, cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké - nákladná preprava**

Príloha číslo: 16

Schéma organizácie zásahu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP
SZO - radiačná hrozba, cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké - osobná preprava

Príloha č. 17

Schéma vyčlenenia priestoru pre nákladnú dopravu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO – biologická hrozba, cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké

Legenda:

- Trasa k miestu stretnutia záchrany
- Miesto stretnutia záchrany
- Stanovisko pre odstavenie nákladného vozidla s osobou podozrivou na VNN
- Priestor vymedzujúci zásah

Príloha č. 18

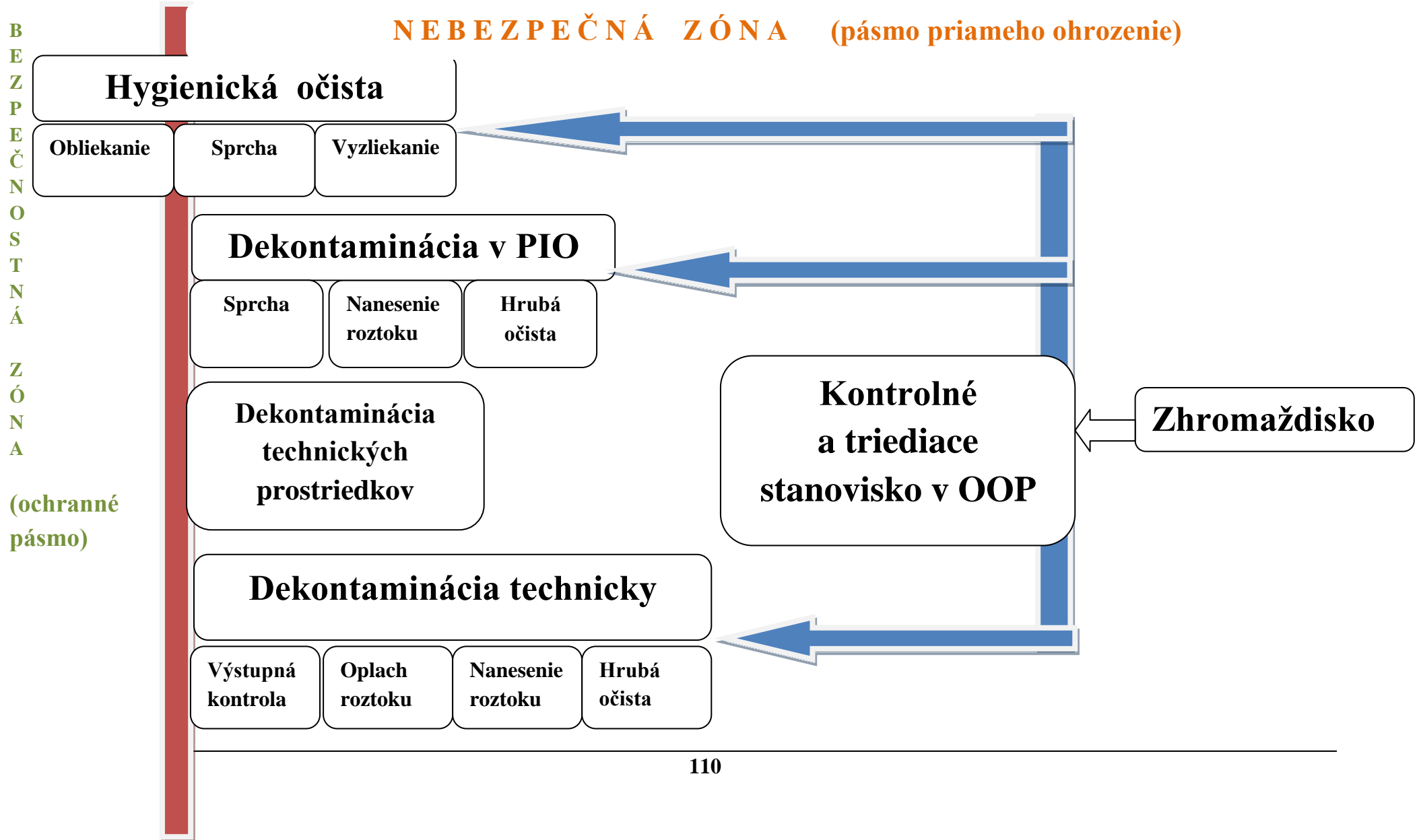
Schéma vyčlenenia priestoru pre osobnú dopravu na mieste vstupu po vzniku udalosti podliehajúcej MZP SZO - biologická hrozba, cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké

Legenda:

- Trasa k miestu stretnutia záchrany
- Miesto stretnutia záchrany
- Stanovisko pre odstavenie osobného vozidla s osobou podozrivou na VNN
- Priestor vymedzujúci zásah

Príloha číslo 19: Schéma rozmiestnenia jednotlivých pracovísk Hasičského a záchranného zboru

Príloha číslo 20:

Prehľad možností pracovísk na mikrobiologickú diagnostiku podľa biologických činiteľov

P. č.	Biologický činiteľ	Názov a adresa laboratória	Telefón, e-mail
1.	Bacillus anthracis	Laboratórium so stupňom biologickej bezpečnosti pre biofaktory 3, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	00421907592254 004212/49284418
2.	Brucella sp.	Mikrobiologický ústav LFUK, Sasinková 4, 811 08 Bratislava	004212/59357111
3.	Burkholderia mallei	Mikrobiologický ústav LFUK, Sasinková 4, 811 08 Bratislava	004212/59357111
4.	Clostridium botulinum	Mikrobiologický ústav LFUK, Sasinková 4, 811 08 Bratislava	004212/59357111
5.	Clostridium difficile	Mikrobiologický ústav LFUK, Sasinková 4, 811 08 Bratislava	004212/59357111
6.	Clostridium tetani	Mikrobiologický ústav LFUK, Sasinková 4, 811 08 Bratislava	004212/59357111
7.	Coxiella burnetii	1.NRC pre chrípku, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava 2. Virologický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava	004212/49284431 elena.ticha@uvzsr.sk 004212/59302438 004212/59302441 viruseke@savba.sk
8.	Cryptosporidium sp.	Mikrobiologický ústav LFUK, Sasinková 4, 811 08 Bratislava	004212/59357111
9.	Dengue	Virologický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava	004212/59302465 viruklem@savba.sk
10.	Ebola virus	Robert-Koch Institute, Nordufer 20, D-13353 Berlin	0049 (0)30 - 18754-2370
11.	Enterohemoragická E. coli	NRC pre mikrobiológiu životného prostredia, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	004212/49284343 004212/49284420 zuzana.sirotna@uvzsr.sk anna.gicova@uvzsr.sk
12.	Francisella tularensis	Oddelenie molekulárnej biológie, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 25	0042148/4367244 lucia.madarova@vzbb.sk
13.	Hanta virus	1.NRC pre arbovírusy a hemoragické horúčky, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava 2.Virologický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava	004212/49284417 arbolab@uvzsr.sk 004212/59302465 viruklem@savba.sk

P. č.	Biologický činiteľ	Názov a adresa laboratória	Telefón, e-mail
14.	Chlamydia psittaci	NRC pre chrípku, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	004212/49284431 elena.ticha@uvzsr.sk
15.	Vírus chrípky-nový variant	NRC pre chrípku, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	004212/49284275 influlab@uvzsr.sk
16.	Lassa virus	Robert-Koch Institute, Nordufer 20, D-13353 Berlin	0049 (0)30 - 18754-2370
17.	Marburg virus	Robert-Koch Institute, Nordufer 20, D-13353 Berlin	0049 (0)30 - 18754-2370
18.	Meningokokové ochorenie	NRC pre meningokoky, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	004212/49284408 alena.vaculikova@uvzsr.sk
19.	Mycobacterium sp.	HPL, s.r.o., Istrijská 20, Bratislava	004212/69307123 004212/69307120
20.	Nipah virus, Hendra virus	1. Robert-Koch Institute, Nordufer 20, D-13353 Berlin 2. University of Marburg, Institute of Virology, Robert-Koch str. 17, 35057 Marburg, Germany	0049 (0)30 - 18754-2370 eickmann@mail.uni-marburg.de
21.	Poliovírus-divý typ	NRC pre poliomyelitídu, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	004212/49284 221 004212/49284 214 004212/59302 213 katarina.pastuchova@uvzsr.sk
22.	Rift-Valey horúčka	Robert-Koch Institute, Nordufer 20, D-13353 Berlin	0049 (0)30 - 18754-2370
23.	SARS, Coronavírusy (MERS-CoV)	1. Státni zdravotní ústav, Šrobárová 48, Praha (SARS, MERS-CoV) 2. NRC pre chrípku, ÚVZ SR Bratislava (MERS-CoV)	00420267082421 nflucprg@szu.cz 004212/49284275 edita.staronova@uvzsr.sk
24.	Salmonella typhi	NRC pre salmonelózy, Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	004212/49284408 004212/49284415 dagmar.gavacova@uvzsr.sk
25.	(Stafylokokové) enterotoxíny	Štátny veterinárny a potravinový ústav, Botanická ulica 15, Bratislava	004212/60258246 00421905315936 sediva@svuba.sk

P. č.	Biologický činiteľ	Názov a adresa laboratória	Telefón, e-mail
26.	Variola virus	Robert-Koch Institute, Nordufer 20, D-13353 Berlin	0049 (0)30 - 18754- 2370
27.	Vibrio cholerae	1. Oddelenie molekulárnej biológie, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 25 2.NRC pre vibrionaceae, RÚVZ so sídlom v Komárne, Mederečská 39	0042148/4367244 lucia.madarova@vzbb.s k
28.	West Nile virus	Virologický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava	004212/59302465 viruklem@savba.sk
29.	Yersinia pestis	Mikrobiologický ústav LFUK, Sasinková 4, 811 08 Bratislava	004212/59357111
30.	Žltá zimnica	Virologický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava	004212/59302465 viruklem@savba.sk

Zoznam skratiek

Skratka	Význam
MZP SZO	Medzinárodné zdravotné predpisy Svetovej zdravotníckej organizácie
SZO	Svetová zdravotnícka organizácia
OOP	Osobné ochranné prostriedky
VNN	Vysoko nebezpečná nákaza
PZ	Policajný zbor
ZZS	Záchranná zdravotná služba
KS IZS	Koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému
KOS ZZS	Krajské operačné stredisko záchrannej zdravotnej služby
ZZS	Záchranná zdravotná služba
OÚ	Okresný úrad
HaZZ	Hasičský a záchranný zbor
CO	Civilná ochrana
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
ÚVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
KCHL CO	Kontrolné chemické laboratórium
NTIC	Národné toxikologické informačné centrum
UN	Univerzitná nemocnica
OS ZZS SR	Operačné stredisko záchranná zdravotnej služby Slovenskej republiky
BSL	Úroveň biologickej bezpečnosti
SKR	Sekcia krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
CMRS	Centrálne monitorovacie a riadiace stredisko
PMHEL	Pojazdné mobilné hygienicko-epidemiologické laboratórium
ŽP PZ	Železničná polícia policajného zboru
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky
ZSSK Slovensko	Železničná spoločnosť Slovensko
ZHÚ	Záchranný hasičský útvar
ŽST	Železničná stanica
ŠVPS	Štátna veterinárna a potravinová správa
RVPS	Regionálna veterinárna a potravinová správa
HIS	Hraničná inšpekčná stanica
HP	Hraničný priechod
TH3	Stupeň ochrany pretlakové ochranné kukly s FVJ
P3	Trieda účinnosti filtra
CBRN	Chemické, biologické a rádioaktívne látky
EN	Európska norma
μ	Mikro
HEPA filter	Druh filtra
FVJ	Filtračno-ventilačná jednotka
PVC	Polyvinylchlorid
SOKRZ	Samostatný odbor krízového riadenia zdravotníctva
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MDVRR SR	Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Skratka	Význam
MPRV SR	Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstva financií Slovenskej republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
EC	Elektrocentrála
PIO	Prostriedky individuálnej ochrany
OHO	Osoby určené na hygienickú očistu

Zoznam použitej literatúry

1. Zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky.
2. Medzinárodné zdravotné predpisy Svetovej zdravotníckej organizácie.
3. Ústavný zákon č.227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, a o zmene a doplnení niektorých predpisov.
4. Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii štátnej správy, a o zmene a doplnení niektorých predpisov.
5. Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, a o zmene a doplnení niektorých predpisov.
6. Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme a o zmene a doplnení niektorých predpisov.
7. Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých predpisov.
8. Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
9. Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
10. Zákon číslo 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých predpisov.
11. Zákon č. 345/2006 Z. z. o základných bezpečnostných požiadavkách na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov pred ionizujúcim žiarením a o zmene a doplnení niektorých predpisov.
12. Zákon č. 315 / 2001 Z. z. zo dňa 2. júla 2001 o Hasičskom a záchrannom zbore, v znení neskorších predpisov.
13. Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29.apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá.
14. Uznesenie vlády č. 190/2013 k návrhu realizácie II. etapy implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie v Slovenskej republike.
15. Vyhláška MV SR č. 328/2012 Z. z. zo dňa 15. októbra 2012, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii.
16. Podrobný plán opatrení pre prípad pandémie chrípky v Slovenskej republike
17. Klement, C. a kol.: Medzinárodné zdravotné predpisy. Banská Bystrica: PRO, 2009
18. Beneš, J. a spol.: Infekční lékařství. Praha: Galen, 2009.
19. Mandell, Douglas and Bennett. Principles and Practice of Infectious Diseases. Seventh edition. Churchill Livingstone, Philadelphia 2010.
20. Rozkaz prezidenta Hasičského a záchranného zboru č. 47/2009, ktorým sa mení rozkaz prezidenta Hasičského a záchranného zboru č. 20/2007 o vydaní Takticko-metodických postupov vykonávania zásahov.
21. Smernica pri uplatňovaní zásad ošetrovateľskej starostlivosti o pacienta s vysoko-virulentnou nákazou a manipulácie s biologickým materiálom tretej a štvrtej skupiny rizika. Vestník MZ SR z 21. júla 2013, čiastka 20 – 21, ročník 51.

Autorský kolektív

Vedúci autorského kolektívu:

Ing. Anton Tencer - MZ SR

Členovia autorského kolektívu:

MUDr. Ivan Šavrda - MO SR

MVDr. Jozef Németh - MO SR

MUDr. Zora Brucháčová, MBA, PhD. - MV SR

Ing. Vitalij Džoganík - MV SR

PhDr. Mariana Hammelová - MV SR

Mgr. Rastislav Demko - MV SR

Ing. Helena Fazekašová - MV SR

Ing. Milan Orolín - MV SR

MUDr. Katarína Chudíková - MDVaRR SR

RNDr. Martina Pilková, PhD - MDVaRR SR

MVDr. Mária Bukovská - MPaRV SR

MVDr. Róbert Hačko - MPaRV SR

Ing. Igor Lukáč - MF SR

RNDr. Vladimír Jurina - ÚVZ SR

RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD. - ÚVZ SR

PhDr. Alexandra Žampachová, PhD. - ÚVZ SR

Ing. Martina Dubníčková - ÚVZ SR

Ing. Juraj Slovák - OS ZZS SR

Mgr. Margita Vernancová - OS ZZS SR

PharmDr. Silvia Plačková, PhD., MPH - NTIC, UN Bratislava

MUDr. Azzaden Shunnar - UN Bratislava

MUDr. Ladislav Virág - UN L. Pasteura, Košice

Ing. Pavel Kostka - Ego Zlín

Ing. Radek Majzlík - Ego Zlín

Doc. MUDr. Vojtech Ozorovský, CSc. - LF UK Bratislava

František Knápek - SOKRZ Bratislavského kraja

Úprava textu:

Ing. Martina Dubníčková - ÚVZ SR

František Knápek - SOKRZ Bratislavského kraja